

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

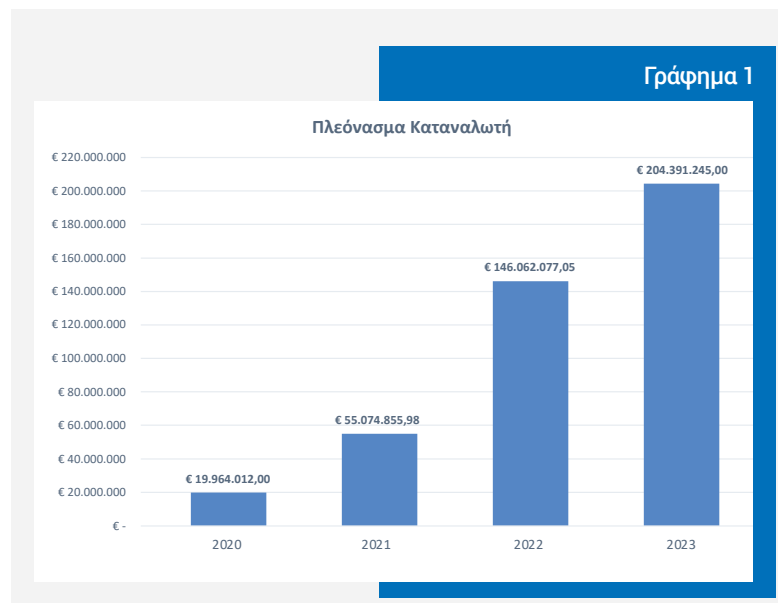
1. Μήνυμα Προέδρου
2. ΚΔΑ, Αξιολόγηση του έργου της Ε.Α. από Ομάδα εμπειρογνομώνων διεθνούς κύρους (των παρ. 3 και 4 του άρθρου 22)
3. Αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού
4. Focus: Υπόθεση Τραπεζών
5. Στατιστικά
6. Χαρτογραφίες αγοράς
7. Σύγκριση τιμών
8. Οδηγός για τους Αγρότες
9. Κλαδικές έρευνες (Κλαδική Υγείας)
10. Διαμεσολαβητής (Έναρξη εργασιών του Διαμεσολαβητή για την εποπτεία των επιβαλλόμενων μέτρων από την Επιτροπή Ανταγωνισμού στην αγορά διανομής Έντυπου Τύπου).
11. Spotlight (Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών, Ασφαλειών και Ελευθέρων Επαγγελματιών και Διεύθυνση Τροφίμων & Αγροτικών Προϊόντων)
12. Κτίριο (έργα Κότσικα 1Α και Κότσικα 2)
13. Δ.Ε.Θ.
14. Προώθηση μηνύματος ανταγωνισμού
15. Δραστηριότητες Ε.Α.
16. Συμμετοχή σε συνέδρια – ημερίδες

Μήνυμα Προέδρου της Ε.Α., κ. Ιωάννη Λιανού

Απολογισμός 2023

Το 2023 αποτέλεσε άλλη μία χρονιά έντονης δραστηριοποίησης της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Ολοκληρώθηκαν κομβικές υποθέσεις οι οποίες αύξησαν σημαντικά το πλεόνασμα του καταναλωτή, όχι μόνο σε σχέση με το προηγούμενο έτος (2022) αλλά και σε σχέση με την προηγούμενη δεκαετία εφαρμογής του δικαίου ανταγωνισμού (βλ. Γράφημα 1).

Το 2023 ήταν επίσης έτος διεθνούς αναγνώρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού μια και για πρώτη φορά στην ιστορία της επιλέχθηκε να συν-προεδρεύσει την ομάδα εργασίας «Αποτελεσματικότητας Αρχών Ανταγωνισμού» (Agency Effectiveness) στο πλαίσιο του Διεθνούς Δικτύου Ανταγωνισμού (ICN), το οποίο περιλαμβάνει πλέον των 130 αρχών ανταγωνισμού από όλον τον πλανήτη. Σε αυτό προστίθενται η συμμετοχή μας τελευταία τρία έτη (2020-2023) ως μέλος του ΔΣ στην Επιτροπή Ανταγωνισμού του ΟΟΣΑ, καθώς και μαζί με 5 άλλους Προέδρους Αρχών Ανταγωνισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο High Level Group για την Πράξη για τις Ψηφιακές Αγορές. Η ΕΑ πήρε πλήθος πρωτοβουλιών στο πλαίσιο των διαφόρων δικτύων που συμμετέχει και των διμερών σχέσεων που έχει αναπτύξει με αρχές ανταγωνισμού στην Ευρώπη αλλά και σε όλον τον κόσμο, μεταξύ των οποίων και με Αρχές Ανταγωνισμού στον Αραβικό κόσμο και στην Αφρικανική Ήπειρο, όπου εξαίγει τεχνογνωσία τόσο στο δίκαιο και στα οικονομικά του ανταγωνισμού όσο και στη χρήση προηγμένων τεχνολογικών εργαλείων όπως τεχνητής νοημοσύνης και πλατφόρμες ανάλυσης δεδομένων στο πλαίσιο Ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Για πρώτη φορά στην ιστορία της, η Επιτροπή Ανταγωνισμού πρωταγωνιστεί στις διεθνείς εξελίξεις στον τομέα αυτό και διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στην προώθηση θεμάτων ανταγωνισμού στη διεθνή ατζέντα, όπως η βιώσιμη ανάπτυξη και το δίκαιο ανταγωνισμού, η εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού στις διεθνείς αλυσίδες αξίας ειδικά στα τρόφιμα, οι κανόνες ανταγωνισμού στα ψηφιακά οικοσυστήματα κ.α. Το 2023 ολοκληρώθηκε και το πρώτο πρόγραμμα twinning (διδμοποίησης) στο οποίο συμμετείχε ως project leader η Επιτροπή Ανταγωνισμού, αλλά και οποιαδήποτε άλλη Ελληνική δημόσια υπηρεσία, με την Επιτροπή Ανταγωνισμού του Βασιλείου του Μαρόκου. Το γεγονός ότι «οι ενισχυμένες δράσεις» της Επιτροπής Ανταγωνισμού «συνέβαλαν στην αύξηση του ανταγωνισμού στην (ελληνική) αγορά» επίσης αναγνωρίστηκε για πρώτη φορά στην ετήσια έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού

Ταμείου (ΔΝΤ) για την Ελλάδα¹.

Οι παραπάνω επιτυχίες δεν ήταν δεδομένες όταν ξεκίνησε το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Το πρόγραμμα αυτό είχε διάφορους στόχους, όπως:

- η ενίσχυση της **τεχνοκρατικής κατάρτισης** του προσωπικού της ΕΑ, ιδίως μέσω της προώθησης της διεπιστημονικότητας με τη δημιουργία το 2020 τομεακών μεικτών διευθύνσεων στις οποίες συνεργάζονται νομικοί και οικονομολόγοι, καθώς και με την ενίσχυση της ΕΑ με νέες ειδικότητες της ψηφιακής εποχής, όπως επιστήμονες δεδομένων,
- η **σημαντική αύξηση της αποδοτικότητας** της ΕΑ, κάτι που έφερε δραματικά αποτελέσματα στην βελτίωση του χρόνου ολοκλήρωσης των εκκρεμών υποθέσεων παρά την υποστελέχωση της την ίδια περίοδο,
- η **τεχνολογική μετάλλαξη** της αρχής η οποία σε διάστημα 4 ετών όχι μόνο ξεπέρασε την τεχνολογική της καθυστέρηση (απόρροια της έλλειψης πόρων και επενδύσεων την προηγούμενη δεκαετία) αλλά και θεωρείται πλέον μεταξύ των αρχών ανταγωνισμού οι οποίες είναι οι πιο προηγμένες στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης και χρήσης ψηφιακών εργαλείων Μεγάλων Δεδομένων παγκοσμίως²,
- η **ενίσχυση της διαφάνειας** π.χ. με τη δημοσίευση όλων των αποφάσεών μας στο διαδίκτυο (συμπεριλαμβανομένων αυτών με τις οποίες καταγγελίες τίθενται στο αρχείο), η δημιουργία (για πρώτη φορά στην ιστορία της ΕΑ!) και η δημοσίευση του εγχειριδίου διαδικασιών ώστε να τυποποιηθούν οι διαδικασίες μας και να ενισχύσουμε με αυτόν τον τρόπο τα διαδικαστικά δικαιώματα των μερών, την αποτελεσματικότερη λογοδοσία μας μέσω της αξιολόγησης του έργου μας με Κεντρικούς Δείκτες Αποδοτικότητας από Ανεξάρτητη Επιτροπή Αξιολόγησης κ.α.,

¹ Βλ. <https://www.imf.org/en/News/Articles/2023/11/14/Greece-CS-2023> (Το κείμενο απηχεί προσωπικές απόψεις και όχι αυτές της Επιτροπής Ανταγωνισμού)

² Βλ. T. Schrepel & T. Groza, The Adoption of Computational Antitrust by Agencies: 2021 Report (June 21, 2022). 2 Stanford Computational Antitrust, 78 (2022), Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=4142225>

- η **οργανωτική μετάλλαξη** της Επιτροπής Ανταγωνισμού μέσω της δημιουργίας διευθύνσεων συντονισμού, συστηματικής συλλογής στατιστικών στοιχείων και χαρτογράφησης των αγορών,
- η μεγαλύτερη **διάδραση με τρίτους/φορείς** (όπως ενώσεις καταναλωτών και φορείς της κοινωνίας των πολιτών) με τους οποίους συνεργαστήκαμε προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΘΕΣΜΙΚΗΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού το 2023 δεν έχει καμία σχέση με αυτήν το 2019.

Σημαντικές είναι οι επενδύσεις της ΕΑ στη χρήση τεχνολογικών εργαλείων, όπου υπήρξαν τεκτονικές αλλαγές. Πρώτον, αυξήθηκε το προσωπικό IT από 3 το 2019 σε 14 επιστήμονες (9 προσωπικό IT και 5 data scientists), χρησιμοποιώντας την κινητικότητα και τις δυνατότητες πρόσληψης προϊσταμένων από τον ιδιωτικό τομέα και δεύτερον ενισχύθηκαν σημαντικά οι επενδύσεις σε εξοπλισμό πληροφορικής και λογισμικού σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

Η ΕΑ έχει εστιάσει το τελευταίο διάστημα σε μία προσπάθεια ενίσχυσης των συνεργασιών της με ερευνητικούς φορείς αλλά και με επιστήμονες, στην Ελλάδα και το εξωτερικό, τόσο για την εκπαίδευση του προσωπικού της, όσο και για την προώθηση κάποιων κοινών πρωτοβουλιών συνεργασίας, κυρίως στη δημιουργία ψηφιακών εργαλείων που θα βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα της. Στο πλαίσιο αυτό έχει γίνει σχεδιασμός

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ 2015-2023	
ΕΤΟΣ	ΔΑΠΑΝΗ
2015	14.981,00
2016	14.153,00
2017	23.548,00
2018	24.185,00
2019	10.205,00
2020	166.449,00
2021	73.830,00
2022	272.014,00
2023	431.319,00
2024 (σε εξέλιξη ανοικτοί διαγωνισμοί όπου η παραλαβή των στοιχείων θα γίνει εντός του 2024)	376.575,00

για την οργάνωση ενός Hackathon με τη συνεργασία επιστημόνων από Πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα στην Ελλάδα και τις ΗΠΑ, αλλά και την κοινότητα προγραμματιστών.

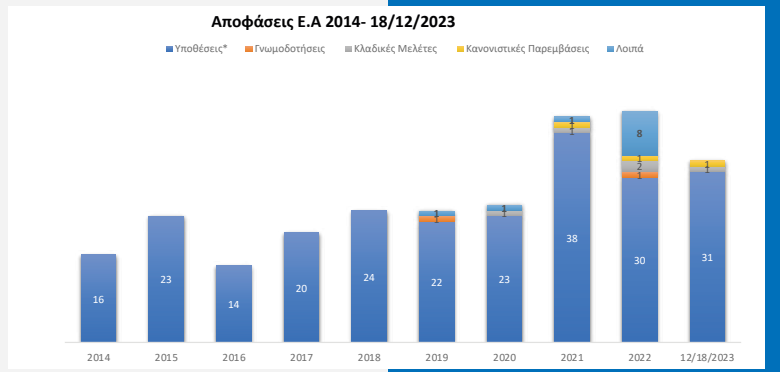
Είναι αξιοσημείωτο ότι ο αριθμός Αποφάσεων της Επ.Αντ. το 2021, 2022 και 2023 έχει αυξηθεί κατά 75% (με πλέον των 40 Αποφάσεων το 2021 και 2022, και 33 αποφάσεις το 2023) σε σχέση με τον μέσο όρο τα τελευταία 5 έτη που ήταν περίπου 20-25 Αποφάσεις.

Εκτός της ολοκλήρωσης, μεταξύ άλλων, και της υπόθεσης των τραπεζών το 2023 (βλ. Ενότητα 4), προχώρησαν αυτή τη χρονιά ιδιαίτερα κομβικές υποθέσεις, όπως αυτές πιθανής νόθευσης διαγωνισμών στην αγορά μελετητικών υπηρεσιών κτηματογράφησης και υποστηρικτικών υπηρεσιών και κατάχρησης δεσπίζουσας θέσης στον κλάδο των οφθαλμολογικών προϊόντων, οι οποίες είναι σε φάση ολοκλήρωσης (πλέον το 2024).

Ενα μεγάλο μέρος των προσπαθειών μας τα τελευταία 4 έτη εστίασε στην βελτίωση της κατάστασης σχετικά με τις εκκρεμείς υποθέσεις. Ο μέσος όρος ηλικίας υποθέσεων της ΕΑ κατέβηκε από 8 έτη τον Σεπτέμβριο 2019 σε κάτω από 2 έτη τώρα.

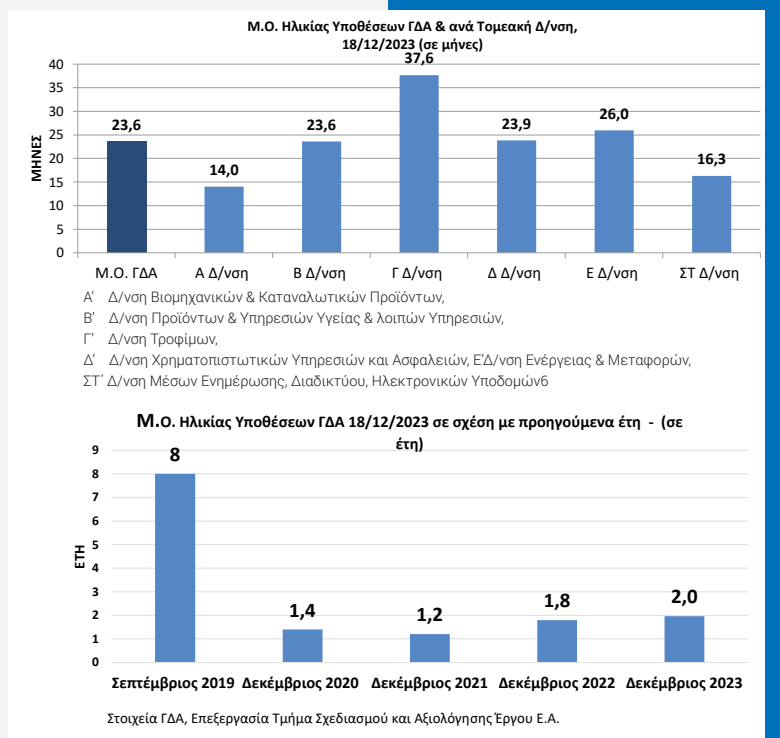
Ενώ τον Σεπτέμβριο 2019 η παλαιότερη υπόθεση στην Επιτροπή Ανταγωνισμού είχε εκκινήσει το 1996, τον Δεκέμβριο 2023 η παλαιότερη υπόθεση έχει εκκινήσει το 2019.

Γράφημα 2

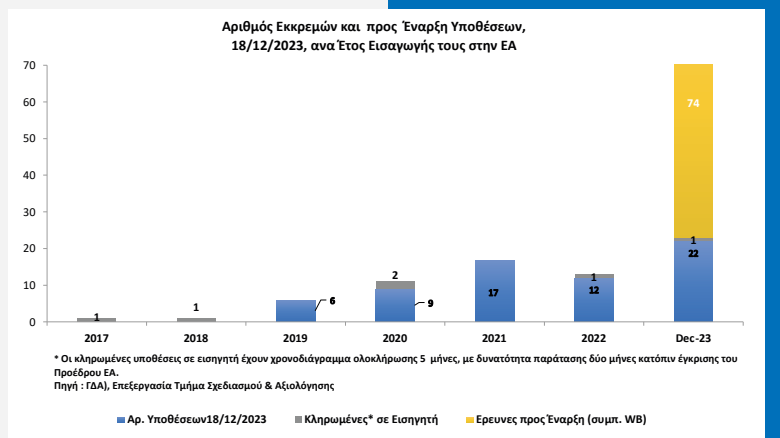

* Συμπ. οι καταγγελίες που εκκίνησαν και αυτεπάγγελτες έρευνες (Αυτεπάγγελτες -Καταγγελίες - Συγκεντρώσεις-Διευθετήσεις-Δεσμεύσεις -Ασφαλιστικά μέτρα - Παρακωλήσεις κ.α)
** Συμπ. τα μηνύματα μέσω whistleblowing και κανονιστικές παρεμβάσεις

Γράφημα 3

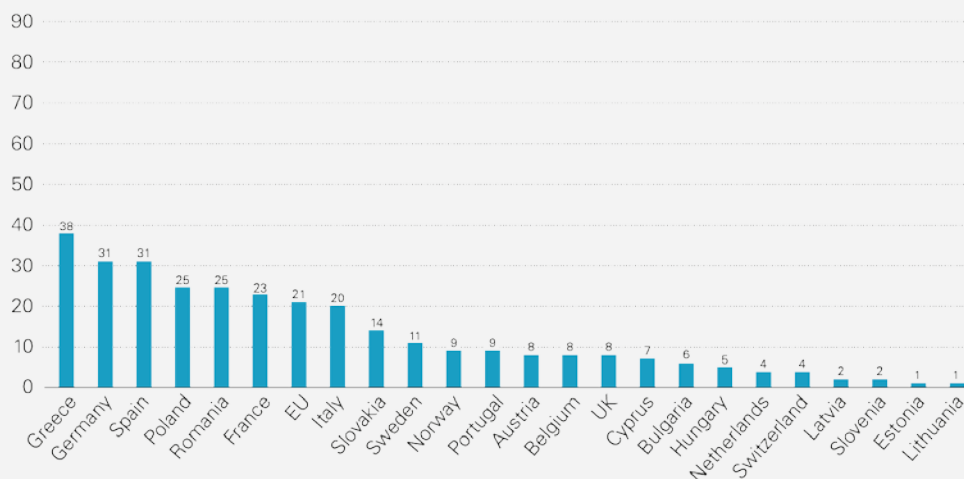
Γράφημα 4

Για τρίτη συνεχή χρονιά η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι η αρχή ανταγωνισμού με τους περισσότερους επιτόπιους ελέγχους στην Ευρώπη.

Dawn raid leader board

Number of dawn raids by jurisdiction, 2018 – 2023 ytd

Source: LexisPSL and publicly available data

As of 23 October 2023

Οι επιτόπιοι έλεγχοι είναι απαραίτητοι μια και το πρόγραμμα επιείκειας που έχει αναπτύξει η Επιτροπή Ανταγωνισμού τις τελευταίες δύο δεκαετίες³, δεν έχει φέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Υπενθυμίζεται ότι άνω του 80% των καρτέλ σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες και στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής ανακαλύπτονται μέσω του προγράμματος επιείκειας. Παράλληλα, από το 2021, η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει θέσει σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα ανώνυμης παροχής πληροφοριών (whistleblower) το οποίο παρέχει σε εργαζόμενους, σε επιχειρήσεις, συνεργάτες τη δυνατότητα να καταγγείλουν με ασφάλεια αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές, χωρίς να υπάρχει κίνδυνος να υποστούν αντίποινα από τις καταγγελλόμενες επιχειρήσεις, οι οποίες δύνανται να είναι σημαντικοί προμηθευτές τους ή αγοραστές. Παρόμοιο εργαλείο whistleblower λειτουργεί από το 2022 και για τις

αναθέτουσες αρχές στο πλαίσιο των δημοσίων διαγωνισμών.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει προχωρήσει σε εντατικοποίηση των ελέγχων μέσω της δυνατότητας που πλέον έχει να ελέγχει μέσω ψηφιακών εργαλείων τις τιμές (και ποσότητες για ορισμένες κατηγορίες προϊόντων) πλέον των 60000 κωδικών προϊόντων καθημερινά, στο πλαίσιο της πλατφόρμας HCC Data Analytics and Economic Intelligence που έχει δημιουργήσει. Βρίσκεται σε ολοκλήρωση το έργο πλήρους αυτοματοποίησης αυτών των ελέγχων με τη δημιουργία φίλτρων και αυτόματων ειδοποιήσεων στις αρμόδιες διευθύνσεις σε περίπτωση που υπάρξουν ενδείξεις σύμπτωσης τιμών/εναρμονισμένης πρακτικής για ικανό χρόνο, ώστε αυτή η κατάσταση να εξεταστεί με προσοχή⁴.

³ Το πρόγραμμα επιείκειας αποτελεί το νομικό πλαίσιο που ορίζει την επιεική μεταχείριση (η οποία μπορεί να καταλήξει και σε ολική απαλλαγή από τα πρόστιμα) επιχειρήσεων, ενώσεων επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων που συνεργάζονται με την ΕΑ για την αποκάλυψη πρακτικών καρτελικής φύσης, και ιδίως μυστικών οριζόντιων συμπράξεων, οι οποίες απαγορεύονται από το άρθρο 1 του ν. 3959/2011 ή και το άρθρο 1 της Συνθήκης Λειτουργίας της Ε.Ε. (ΣυνθΛΕΕ).

⁴ Υπενθυμίζεται ότι για την εφαρμογή των άρθρων 1 ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ η εναρμονισμένη πρακτική δεν αρκεί, αλλά πρέπει να συνοδεύεται και από άλλες πρακτικές όπως συνεννοήσεις μεταξύ των επιχειρήσεων.

Στο πλαίσιο των δράσεων εξωτερίκευσης, ολοκληρώθηκαν πρωτοβουλίες ενημέρωσης των επιχειρήσεων και του κοινού/καταναλωτών για θέματα ανταγωνισμού με τη δημοσίευση το 2023 Οδηγού Ανταγωνισμού για τον Αγροτικό Κλάδο, και τα προηγούμενα 3 έτη του Οδηγού για ενώσεις επιχειρήσεων, Οδηγού για Αναθέτουσες Αρχές, Οδηγού για Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, Οδηγού για δημόσιες πολιτικές και ανταγωνισμό, ενώ προχώρησε η εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού «Ξεσκέπασε τα Καρτέλ - Ρίξε τις Τιμές», και μία εκστρατεία σε συνεργασία με την Ένωση Καταναλωτών ΕΚΠΟΙΖΟ με το θέμα «Τι είναι οι κάθετες συμπράξεις και τι μπορείτε να κάνετε για αυτό;», επίσης συντάχθηκαν και δημοσιεύθηκαν ερευνητικές δημοσιεύσεις/έγγραφα εργασίας/ενημερωτικά, σε συνεργασία με ερευνητικά κέντρα αλλά και ανεξάρτητους ερευνητές, σε ζητήματα όπως θέματα Βιωσιμότητας και Δίκαιο και Οικονομικά του Ανταγωνισμού, τα Υπολογιστικά Οικονομικά και το Δίκαιο Ανταγωνισμού, Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα των Προτύπων Πολιτικής Ανταγωνισμού, Δίκαιο Ανταγωνισμού και Οικονομική Ρύθμιση.

Με Απόφαση της Ολομέλειας της ΕΑ, ξεκίνησε και μία σειρά διαβουλεύσεων για τον εξωτερίκευση του Οράματος της Επιτροπής Ανταγωνισμού και την διαμόρφωση αντίστοιχης προγραμματικής δήλωσης (Vision Statement). Το Όραμα αυτό θα λαμβάνει υπόψη τόσο τις προσδοκίες της κοινωνίας των πολιτών και ειδικά των καταναλωτών και των επιχειρήσεων για την Επιτροπή Ανταγωνισμού, όσο και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και τις τεχνολογικές εξελίξεις, με σκοπό τη δημιουργία μίας Επιτροπής Ανταγωνισμού η οποία να δύναται να αντιμετωπίσει τις σύγχρονες προκλήσεις, οι οποίες αυξάνονται λόγω της λεγόμενης κατάστασης «πολυκρίσης» που αντιμετωπίζουν οι κοινωνίες μας την τελευταία περίοδο.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΑ δημιούργησε ομάδα εργασίας και διενήργησε τους τελευταίους μήνες του 2023 συναντήσεις με εκπροσώπους/στελέχη Ενώσεων Καταναλωτών, του

Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ, φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών, εκπροσώπους Ενώσεων επιχειρήσεων, τόσο μεγάλων όσο και ΜμΕ, επιμελητηρίων κλπ. για να λάβει υπόψη της τις προσδοκίες τους στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και δυνατοτήτων/πόρων της. Παράλληλα, συζητήθηκαν και προγράμματα εξωτερίκευσης του ρόλου και της δράσης της Ε.Α. αλλά και της σημασίας του ανταγωνισμού για τις νεότερες γενιές.

Στο 8^ο τεύχος του Ενημερωτικού (Newsletter) της Επιτροπής, μίας πρωτοβουλίας που ξεκίνησε από την παρούσα διοίκηση της Επιτροπής, ενημερώνουμε το κοινό για σειρά δράσεων μας κατά το διάστημα Αύγουστος 2023 με Δεκέμβριο 2023. Μια και είναι το τελευταίο Ενημερωτικό (Newsletter) κατά τη διάρκεια της θητείας μου, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τους συνεργάτες μου που βοήθησαν τα τελευταία τέσσερα έτη να προχωρήσει ο συγκεκριμένος «θεσμός» πλέον του Newsletter, το οποίο εκδίδεται, με τουλάχιστον 2 τεύχη κάθε έτος, από τον Δεκέμβριο 2019 στα Ελληνικά και στα Αγγλικά και το οποίο διανέμεται ηλεκτρονικά σε περισσότερους από 1800 συνδρομητές στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ειδικότερα θα ήθελα να ευχαριστήσω για την εξαιρετική τους δουλειά τον κο Κώστα Γκουρλουμένο, την κα Αγγελική Σιμιτοπούλου, την κα Μαίρη Χαμηλού, τον κο Φραγκίσκο Μαχλέρα, την κα Βασιλική Πλακούλα, που συνέβαλαν στην προετοιμασία και στον σχεδιασμό των τελευταίων Newsletter, αλλά και στις κα Κ. Μπενετάτου και κας Ι. Χριστοδουλάκη για την συνεισφορά τους στην εκκίνηση και εδραίωση της συγκεκριμένης προσπάθειας πριν τέσσερα έτη.

Ολοκληρώνοντας θα ήθελα να ευχηθώ κάθε επιτυχία στη νέα Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού κα Μ. Σαρπ και την ομάδα της.

2. ΚΔΑ, Αξιολόγηση του έργου της Ε.Α. από Ομάδα εμπειρογνομόνων διεθνούς κύρους (των παρ. 3 και 4 του άρθρου 22)

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 875/22.9.2022 (Α') συγκροτήθηκε Ομάδα εμπειρογνομόνων των παρ. 3 και 4 του άρθρου 22 του Ν. 3959/2011, για την επεξεργασία των Κεντρικών Δεικτών Αποδοτικότητας (ΚΔΑ) της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Η ως άνω Ομάδα συγκροτείται από τα εξής μέλη:

α) Νικόλαο Βέττα, Καθηγητή του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών,

β) Tomasso Valletti, πρώην Επικεφαλής οικονομολόγο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και Καθηγητή στο Imperial College,

γ) Χρήστο Γκενάκο, Καθηγητή του Πανεπιστημίου Cambridge και Αν. Καθηγητή του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών,

δ) Ιωάννη Κόκκορη, Καθηγητή Δικαίου Ανταγωνισμού και Οικονομικών του Πανεπιστημίου του Λονδίνου Queen Mary,

ε) Γεώργιο Δουκίδη, Καθηγητή του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών,

Έργο της ομάδας εμπειρογνομόνων είναι:

I. η επεξεργασία των ΚΔΑ της Επιτροπής Ανταγωνισμού,

II. η σύνταξη της Μελέτης Αξιολόγησης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τους ΚΔΑ της απόφασης στοχοθεσίας της παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 3959/2011, το αργότερο κάθε δύο (2) έτη,

III. η αποστολή της υπό β) ανωτέρω Μελέτης στον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού και στον Πρόεδρο της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 3959/2011.

Η ομάδα των εμπειρογνομόνων υπέβαλε σχετική Μελέτη (Ενδιάμεση Αναφορά) προς την Ολομέλεια της Ε.Α., ενώ ενημέρωσε τον Πρόεδρο της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής για τους προτεινόμενους ΚΔΑ σύμφωνα με τα οριζόμενα από το νόμο, με σκοπό την αξιολόγηση του Έργου της Αρχής με τη χρήση αντικειμενικών ποσοτικών και ποιοτικών κριτηρίων.

3. Αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Συγκεντρώσεις

Λήψη της **819/2023** Απόφασης της Ολομέλειας της Ε.Α. επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση έμμεσου αποκλειστικού ελέγχου από την εταιρεία με την επωνυμία «BC Partners Management GR Limited» επί της εταιρείας με την επωνυμία «ΑΚΜΗ Ανώνυμη Εκπαιδευτική Εταιρεία» και επί της εταιρείας με την επωνυμία «ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ Ανώνυμη Εκπαιδευτική Εταιρεία», κατά την έννοια του άρθρου 5, παρ. 2 (β) του ν. 3959/2011.

Για περισσότερα δείτε [εδώ](#)

Λήψη της **820/2023** Απόφασης της Ολομέλειας της Ε.Α. επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης επιχειρήσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 5-10 του Ν. 3959/2011, όπως ισχύει, με την οποία οι εταιρείες (α) Elikonos 2 SCA SICAR (εφεξής και Συν-Επενδυτής Α), (β) EOS Hellenic Renaissance Fund (εφεξής και Συν-Επενδυτής Β) και (γ) Bearonem Limited (εφεξής και Συν-Επενδυτής Γ) και από κοινού όλες μαζί εφεξής και Συν-Επενδυτές, προτίθενται να αποκτήσουν κοινό έλεγχο επί των εταιρειών (δ) Γ. ΠΟΥΛΙΑΣ - Σ. ΜΠΡΑΚΑΤΣΕΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΗ ΜΕΤΑΚΟΜΙΔΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ - ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ - ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ (και διακριτικό τίτλο "Med Frigo SA", (ε) CARGO MED Ανώνυμη Μεταφορική Εταιρεία (και διακριτικό τίτλο "Cargo Med SA") και (στ) Γ. ΠΟΥΛΙΑΣ - Σ. ΜΠΡΑΚΑΤΣΕΛΟΣ Ο.Ε. (και διακριτικό τίτλο "Med Energy").

Για περισσότερα δείτε [εδώ](#)

Λήψη της **825/2023** Απόφασης της Ολομέλειας της Ε.Α. επί της γνωστοποίησης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από την εταιρεία με την επωνυμία «IDEAL HOLDINGS A.E.» με καταστατική έδρα στην Αθήνα επί της εταιρείας με την επωνυμία «Κ.Τ. GOLDEN RETAIL VENTURE LTD» με καταστατική έδρα στη Λευκωσία, κατά την έννοια του άρθρου 5, παρ. 2 (β) του ν. 3959/2011.

Λήψη της **826/2023** Απόφασης της Ολομέλειας της Ε.Α. επί της γνωστοποίησης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου επί της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «UNISON FACILITY SERVICES Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών, Εμπορική και Αντιπροσωπειών» από την εταιρεία με την επωνυμία «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.»

Για περισσότερα δείτε [εδώ](#)

Λήψη της **827/2023** Απόφασης της Ολομέλειας της Ε.Α. επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης επιχειρήσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 5-10 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, δυνάμει της οποίας η εταιρεία με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ» θα συγχωνευθεί δια απορρόφησης από την εταιρεία με την επωνυμία «ΑΤΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ». (Απόφαση Β φάσης)

Για περισσότερα δείτε [εδώ](#)

Λήψη της **829/2023** Απόφασης της Ολομέλειας της Ε.Α. επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση κοινού ελέγχου από την εταιρεία «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και από το φυσικό πρόσωπο ΑΡΗ ΣΒΩΛΟ επί των εταιρειών «ΑΙΓΙΣΤΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΤΕΧΝΙΚΗ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ - ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και «Σ.Α. ΣΑΝΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» κατά την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 (β) του ν. 3959/2011.

Για περισσότερα δείτε [εδώ](#)

Στις 7/11/2023 και με την υπ' αριθ. **830/2023** απόφασή της, η Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ενέκρινε ομόφωνα, κατ' άρθρο 8 παρ. 6 του ν. 3959/2011, την από 2/5/2023 γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, η οποία αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου επί της «ΑΚΤΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» από την «INTRAKAT ΑΝΩΝΥΜΗ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ». Με την ως άνω απόφασή της, και σε συνέχεια πλήρους διερεύνησης της συγκέντρωσης κατ' άρθρο 8, παρ. 6 ν. 3959/2011, η ΕΑ έκρινε ότι αυτή, παρότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές στις οποίες αφορά. (Απόφαση Β φάσης)

Για περισσότερα δείτε [εδώ](#)

Λήψη της **831/2023** Απόφασης της Ολομέλειας της Ε.Α. επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011, που αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από τον Οργανισμό Εναλλακτικών Επενδύσεων «Diorama Investments II RAIF, S.C.A.», τον οποίο διαχειρίζεται η εταιρεία με την επωνυμία «DECA

INVESTMENTS Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων» επί της εταιρείας με την επωνυμία «LEADER ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ, ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ, ΕΞΑΓΩΓΕΣ», κατά την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 (β) του ν. 3959/2011.

Λήψη της **833/2023** Απόφασης της Ολομέλειας της Ε.Α. επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του Ν. 3959/2011, όπως ισχύει, που αφορά στην απόκτηση από την εταιρεία με την επωνυμία «ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.» του συνόλου (100%) των μετοχών της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΕΦΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ Α.Ε.».

Για περισσότερα δείτε [εδώ](#)

Άλλες Αποφάσεις της Ε.Α.

Λήψη της **821/2023** Απόφασης της Ολομέλειας της Ε.Α επί Εισήγησης Διευθέτησης επί της Αυτεπάγγελτης έρευνας της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού στις αγορές εισαγωγής, χονδρικής και λιανικής εμπορίας προϊόντων άντλησης και διαχείρισης/αποθήκευσης μητρικού γάλακτος (όπως ενδεικτικά θήλαστρα και συναφή αξεσουάρ, μπουκάλια, σακουλάκια κλπ), προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 ή/και 101 ΣΛΕΕ στο πλαίσιο κάθετης συμφωνίας σε συνέχεια της Πρότασης Διευθέτησης Διαφοράς της εταιρείας ΚΛΙΝΙΚΟΜ ΠΛΟΥΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ».

Για περισσότερα δείτε [εδώ](#)

Λήψη της **822/2023** Απόφασης της Ολομέλειας της Ε.Α επί της άρσης ή παράτασης των υπό Β4 δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η εταιρία με την επωνυμία «ΑΤΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» με την υπ' αριθμ. 658/2018 Απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, δυνάμει του όρου Β5 αυτής.

Για περισσότερα δείτε [εδώ](#)

Λήψη της **823/2023** Απόφασης της Ολομέλειας της Ε.Α. επί της εκπρόθεσμης υποβολής της υπ' αριθ. πρωτ. 8636/28.09.2022 γνωστοποίησης συγκέντρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 4 σε συνδυασμό με τα άρθρα 6 παρ. 1 και 2 του Ν. 3959/2011, όπως ισχύει, που επιφέρει μεταβολή στον έλεγχο επί της εταιρείας ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΣ Α.Ε., από τον αποκλειστικό έλεγχο της εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΑΡΚΕΤ Α.Ε. σε αποκλειστικό έλεγχο της εταιρείας ΑΝΕΔΗΚ ΚΡΗΤΙΚΟΣ Α.Ε.

Για περισσότερα δείτε [εδώ](#)

Η Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού ομόφωνα αποφάσισε κατά τη συνεδρίαση της στις 19/07/2023 (Αρ.

Απόφασης **824/2023**), σύμφωνα με την παρ. 35 της υπ' αριθ. 790/2022 Απόφασής της, την αποδοχή της σχετικής Πρότασης Διευθέτησης Διαφοράς που υπέβαλε η εταιρεία Caudalie, κατόπιν της Δήλωσης Διευθέτησης εκ μέρους της, δυνάμει της παρ. 37 της υπ' αριθ. 790/2022 Απόφασης ΕΑ.

Για περισσότερα δείτε [εδώ](#)

Η Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΕΑ), με την υπ' αριθ. **828/2023** ομόφωνη Απόφασή της, κατά την απλοποιημένη διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών του άρθρου 29α του ν. 3959/2011 και σύμφωνα με την υπ' αριθ. 790/2022 απόφασή της, αποδέχθηκε τις σχετικές Προτάσεις Διευθέτησης Διαφοράς που υπέβαλλαν οι εταιρείες «VIOΛΑΚ ΙΝΤΕΡΝΑΤΙΟΝΑΛ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΕ, ΙΝΕΞ ΑΕ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΕΙΔΩΝ και Β.Β.Δ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΑΪΝΙΩΤΗΣ Α.Ε.Β.Ε» κατόπιν σχετικής Εισήγησης και επέβαλε μειωμένα πρόστιμα για την τέλεση της διαπιστωθείσας, βάσει του σκεπτικού της Απόφασης, παράβασης του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ, συνολικού ποσού 373.943,38 ευρώ.

Για περισσότερα δείτε [εδώ](#)

Λήψη της **832/2023** Απόφασης της Ολομέλειας της Ε.Α. επί της αυτεπάγγελτης έρευνας της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού στις αγορές εισαγωγής, χονδρικής και λιανικής εμπορίας μεγάλων/λευκών οικιακών ηλεκτρικών συσκευών (όπως ενδεικτικά ψυγείων, πλυντηρίων, κουζινών, απορροφητήρων κλπ. εντοιχισμένων ή μη), προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 ή/και 101 ΣΛΕΕ στο πλαίσιο κάθετης συμφωνίας σε συνέχεια της Πρότασης Διευθέτησης Διαφοράς της εταιρείας ΠΥΡΑΜΙΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑ ΑΕ.»

Για περισσότερα δείτε [εδώ](#)

Λήψη της **834/2023** Απόφασης της Ολομέλειας της Ε.Α. επί της Εισήγησης διευθέτησης επί της αυτεπάγγελτης έρευνας της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού στις αγορές χονδρικής και λιανικής διαδικτυακής πώλησης συσκευών τηλεπικοινωνίας και τηλεδιασκέψεων και συναφούς εξοπλισμού, ανταλλακτικών και λογισμικού, προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής

των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 ή/και 101 ΣΛΕΕ στο πλαίσιο κάθετης συμφωνίας σε συνέχεια των Προτάσεων Διευθέτησης Διαφοράς των εταιριών με τις επωνυμίες «YEALINK NETWORK TECHNOLOGY Co. Ltd» και «Allwan Επικοινωνίες Δεδομένων Ε.Π.Ε.»

Για περισσότερα δείτε [εδώ](#)

4. Focus: Απόφαση 835/2023

Επιβολή προστίμων ύψους 41.756.180,10 ευρώ σε πέντε τραπεζικά ιδρύματα και την Ελληνική Ένωση Τραπεζών και συμπεριφορικού μέτρου, κατόπιν απόφασης επί της Διαδικασίας Διευθέτησης Διαφορών

Θέμα: Επί των συνεκδικαζόμενων υποθέσεων (α) αυτεπάγγελτης έρευνας της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού (εφεξής «ΓΔΑ») στην αγορά της παροχής τραπεζικών υπηρεσιών, και ειδικότερα στις επιμέρους αγορές της λιανικής και επιχειρηματικής τραπεζικής, της έκδοσης και αποδοχής καρτών, καθώς και στις αγορές διατραπεζικών συστημάτων, υπηρεσιών πληρωμών και ηλεκτρονικών συναλλαγών και (β) αυτεπάγγελτης έρευνας της ΓΔΑ, κατόπιν καταγγελίας, στις αγορές της παροχής υπηρεσιών πληρωμών, έκδοσης και αποδοχής καρτών, παροχής υπηρεσιών εμπορικού δικτύου συναλλαγών μέσω ηλεκτρονικών και άλλων τερματικών μηχανημάτων, παροχής υπηρεσιών επεξεργασίας των δεδομένων που σχετίζονται με την αποδοχή των καρτών και διατραπεζικών συστημάτων, προκειμένου να διερευνηθεί τυχόν παράβαση των άρθρων 1 και 2 του Ν. 3959/2011 περί «Προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού», ως ισχύει, καθώς και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «ΣΛΕΕ»).

Η Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΕΑ), με την υπ' αριθ. 838/2023 Ομόφωνη Απόφασή της, κατά την απλοποιημένη διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών του άρθρου 29α του ν. 3959/2011, ως ισχύει και σύμφωνα με την υπ' αριθ. 790/2022 Απόφασή της, αποδέχθηκε τις σχετικές Προτάσεις Διευθέτησης Διαφοράς που υπέβαλαν οι εταιρείες «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

(εφεξής «Τράπεζα Πειραιώς»), «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» (εφεξής «Εθνική Τράπεζα»), «ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» (εφεξής «Alpha Bank»), «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής «Eurobank»), «ΑΤΤΙΚΑ BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής «Attica Bank»), καθώς και η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ (εφεξής «ΕΕΤ») κατόπιν Έκθεσης του Εισηγητή κ. Φώτη και επέβαλε μειωμένα πρόστιμα για την τέλεση των διαπιστωθεισών, βάσει του σκεπτικού της Απόφασης, παραβάσεων του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ, συνολικού ύψους 41.756.180,10 ευρώ.

Οι ως άνω εμπλεκόμενες στη διαδικασία εταιρείες, για τις οποίες συλλέχθηκαν αποδεικτικά στοιχεία ικανά να στοιχειοθετήσουν παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ στο πλαίσιο οριζόντιας σύμπραξης, εκδήλωσαν εγγράφως το ενδιαφέρον τους για διερεύνηση της δυνατότητας υπαγωγής τους στη ΔΔΔ και κατέθεσαν σχετικό αίτημα, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 16 της Ανακοίνωσης για τη Διαδικασία Διευθέτησης Διαφορών.

Η Ολομέλεια της ΕΑ επέβαλε στις εμπλεκόμενες τράπεζες ως μέτρο συμπεριφοράς, κατ' άρθρο 25 παρ. 1 στοιχ. γ', τη μείωση της προμήθειας που εφαρμόζεται στις συναλλαγές ανάληψης μετρητών από ΑΤΜ με τη χρήση καρτών που έχουν εκδοθεί από άλλα ιδρύματα («off-us» αναλήψεις), λαμβάνοντας υπόψη κοστολογικές μελέτες ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων.

Επίσης, η Ολομέλεια της ΕΑ αποδέχθηκε την πρόταση της ΕΕΤ για εφαρμογή, εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση της Απόφασης Διευθέτησης, εσωτερικού προγράμματος συμμόρφωσης. Ειδικότερα, αποδέχθηκε την εφαρμογή εσωτερικού προγράμματος συμμόρφωσης στην ΕΕΤ, στο οποίο θα περιλαμβάνονται η επικαιροποίηση της υπάρχουσας Πολιτικής Ελεύθερου Ανταγωνισμού, η διαρκής εκπαίδευση και ενημέρωση ως προς θέματα του ελεύθερου ανταγωνισμού των στελεχών της ΕΕΤ και των μελών των Επιτροπών αυτής, η εσωτερική ανά εξαμήνου αξιολόγηση των πεπραγμένων υπό την προοπτική του ελεύθερου ανταγωνισμού, η έγκαιρη λήψη γνωμοδοτικών τοποθετήσεων ειδικών του χώρου, για ζητήματα που άπτονται του δικαίου του ανταγωνισμού, η θεσμοθετημένη ανταλλαγή σχετικών απόψεων με αντίστοιχες αλλοδαπές ενώσεις και η ένταξη ειδικής ενότητας στον ετήσιο απολογισμό, η οποία θα είναι στη διάθεση της ΕΑ

Σύμφωνα με το σκεπτικό της Απόφασης, από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προκύπτει ότι τα εν λόγω τραπεζικά ιδρύματα ενεπλάκησαν σε πρακτικές που αποτελούν, κατά περίπτωση, εξ αντικειμένου ή εκ του αποτελέσματος παραβάσεις των άρθρων 1 του Ν.3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ και συγκεκριμένα:

ΑΙ) Ενιαία και διαρκής παράβαση από τις αρχές του 2018 μέχρι σήμερα, η οποία συνίσταται στις ακόλουθες πρακτικές:

1. εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ των Τράπεζα Πειραιώς, Εθνική Τράπεζα, AlphaBank και Eurobank, αναφορικά με τη μετάπτωση σε νέο μοντέλο τιμολόγησης (υιοθέτηση της χρέωσης direct access fee – DAF) για τις συναλλαγές ανάληψης μετρητών από ATM (α) με κάρτες εξωτερικού και (β) με κάρτες εγχώριων παρόχων υπηρεσιών πληρωμών («ΠΥΠ») εκτός του συστήματος DIASATM,
 2. ανταλλαγή πληροφοριών που συνιστά εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ των Τράπεζα Πειραιώς, Εθνική Τράπεζα και Eurobank, αναφορικά με το σκοπούμενο ύψος της χρέωσης DAF για συναλλαγές ανάληψης μετρητών από ATM (α) με κάρτες εξωτερικού και (β) με κάρτες εγχώριων ΠΥΠ εκτός του συστήματος DIASATM,
- συμφωνία ή/και εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ των Τράπεζα Πειραιώς, Εθνική Τράπεζα, AlphaBank, Eurobank και Attica Bank αναφορικά με τη μετάπτωση σε νέο μοντέλο τιμολόγησης (υιοθέτηση της χρέωσης DAF) στις συναλλαγές ανάληψης μετρητών από ATM με τη χρήση καρτών εκδόσεως εγχώριων ΠΥΠ εντός του συστήματος DIASATM,
1. ανταλλαγή πληροφοριών η οποία συνιστά εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ των Τράπεζα Πειραιώς, Εθνική Τράπεζα, AlphaBank, Eurobank και Attica Bank αναφορικά με το σκοπούμενο ύψος της χρέωσης DAF για συναλλαγές ανάληψης μετρητών από ATM με κάρτες εγχώριων ΠΥΠ που συμμετέχουν στο σύστημα DIASATM,
 2. ανταλλαγή πληροφοριών η οποία συνιστά εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ των Τράπεζα Πειραιώς, Εθνική Τράπεζα, AlphaBank, Eurobank και Attica Bank, με τη συμμετοχή της ΕΕΤ ως «παράγοντας διευκόλυνσης» (facilitator), με αντικείμενο τόσο την επιβολή ή μη issuing fee όσο και το ύψος της εν λόγω χρέωσης.
- ΑΙΙ) Ενιαία και διαρκής παράβαση από τις αρχές του 2018 έως τα τέλη του 2019, κατά περίπτωση, η οποία συνίσταται στις ακόλουθες πρακτικές:
1. ανταλλαγή πληροφοριών η οποία συνιστά εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ των Τράπεζα Πειραιώς, Εθνική Τράπεζα, AlphaBank, Eurobank και Attica Bank με αντικείμενο την ενδεχόμενη εισαγωγή χρεώσεων σε τραπεζικά προϊόντα και υπηρεσίες, που σχετίζονται με έκδοση και αποδοχή καρτών πληρωμών, λογαριασμούς πληρωμών, συναλλαγές ταμείου, δάνεια και λοιπές συναλλαγές,
 2. ανταλλαγή πληροφοριών η οποία συνιστά εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ, κατά περίπτωση, των Τράπεζα Πειραιώς, Εθνική Τράπεζα, AlphaBank, Eurobank, Attica Bank και ΕΕΤ (η τελευταία ως «παράγοντας διευκόλυνσης» - facilitator στην εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ των πέντε ανωτέρω τραπεζών) με αντικείμενο την ενδεχόμενη εισαγωγή συγκεκριμένων χρεώσεων σε τραπεζικές εργασίες ή/και κατά περίπτωση, τον πιθανολογούμενο χρόνο εισαγωγής τους ή/και το ύψος

συγκεκριμένων χρεώσεων,

Β) Ανταλλαγή πληροφοριών η οποία συνιστά εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ των Τράπεζα Πειραιώς, Εθνική Τράπεζα, AlphaBank και Eurobank με αντικείμενο τους όρους τιμολόγησης της εταιρίας VIVA για την εκτέλεση μεταφορών πίστωσης μέσω του συστήματος DIAS CREDIT TRANSFER, καθώς και λοιπούς όρους συναλλαγών, από τον Αύγουστο του 2018 μέχρι τις αρχές του 2019 (κατά περίπτωση).

Περαιτέρω, η εμπλοκή της ΕΕΤ στις διαπιστωθείσες παραβάσεις συνίσταται στις ακόλουθες πρακτικές:

Α) Σε σχέση με την ανωτέρω υπό ΑΙ) ενιαία και διαρκή παράβαση, η οποία ως προς την ΕΕΤ εκτείνεται από τα τέλη του 2018 έως τα μέσα του 2019:

1. απόφαση ένωσης επιχειρήσεων αναφορικά με τη μετάπτωση σε νέο μοντέλο τιμολόγησης (υιοθέτηση της χρέωσης Direct Access Fee) που εφαρμόζεται από τις τράπεζες – μέλη της για συναλλαγές ανάληψης μετρητών από ΑΤΜ με τη χρήση καρτών εκδόσεως εγχώριων ΠΥΠ εντός του συστήματος DIASATM,
2. συμμετοχή (ως «παράγοντας διευκόλυνσης» – facilitator) σε ανταλλαγή πληροφοριών η οποία συνιστά εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ των τραπεζών – μελών της, Τράπεζας Πειραιώς, Εθνικής Τράπεζας, Alpha Bank, Eurobank και Attica Bank, με αντικείμενο τόσο την επιβολή ή μη από τις τράπεζες μέλη issuing fee όσο και το ύψος της εν λόγω χρέωσης.

Β) Σε σχέση με την ανωτέρω υπό ΑΙΙ) ενιαία και διαρκή παράβαση, η οποία ως προς την ΕΕΤ εκτείνεται από τις αρχές του 2018 έως τα τέλη του 2019:

1. Απόφαση ένωσης επιχειρήσεων με αντικείμενο α) την ενδεχόμενη εισαγωγή χρεώσεων σε τραπεζικά προϊόντα και υπηρεσίες, που σχετίζονται με έκδοση και αποδοχή καρτών πληρωμών, λογαριασμούς πληρωμών, συναλλαγές ταμείου, δάνεια και λοιπές συναλλαγές και β) τον καθορισμό όρων συναλλαγής σχετικά με την ενδεχόμενη εισαγωγή ομοίμορφων πακέτων τραπεζικών υπηρεσιών,
2. συμμετοχή (ως «παράγοντας διευκόλυνσης» –

facilitator) σε ανταλλαγή πληροφοριών η οποία συνιστά εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ των τραπεζών – μελών της, Τράπεζας Πειραιώς, Εθνικής Τράπεζας, AlphaBank, Eurobank και Attica Bank με αντικείμενο την ενδεχόμενη εισαγωγή από τις τράπεζες μέλη της συγκεκριμένων χρεώσεων για τραπεζικές εργασίες ή/και κατά περίπτωση, τον πιθανολογούμενο χρόνο εισαγωγής τους ή/και το ύψος συγκεκριμένων χρεώσεων.

Γ) Απόφαση ένωσης επιχειρήσεων αναφορικά με την άρνηση εισδοχής της εταιρίας VIVA ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ως μέλους στην Ελληνική Ένωση Τραπεζών. Η διάρκεια της παράβασης εκτείνεται από τα μέσα του 2015 έως τα τέλη του 2019.

Δ) Απόφαση ένωσης επιχειρήσεων αναφορικά με την παρεμπόδιση συμμετοχής της VIVA ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ στο σύστημα DIAS CREDIT TRANSFER ως έμμεσο μέλος. Η διάρκεια της παράβασης εκτείνεται από τις αρχές μέχρι τα μέσα του 2018.

Η Ολομέλεια της ΕΑ, δυνάμει της παρ. 35 της υπ' αρ. 790/2022 Απόφασής της, αποφάσισε την αποδοχή, σύμφωνα με το σκεπτικό της Έκθεσης του Εισηγητή, των Προτάσεων Διευθέτησης Διαφοράς που υπέβαλαν οι εμπλεκόμενες εταιρείες και η ΕΕΤ και την έκδοση Απόφασης σύμφωνα με την οποία:

Α. Διαπιστώνει ότι οι επιχειρήσεις Τράπεζα Πειραιώς, Εθνική Τράπεζα, Alpha Bank, Eurobank και Attica Bank, καθώς και η ΕΕΤ παραβίασαν τα άρθρα 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ λόγω της συμμετοχής τους σε απαγορευμένες συμπράξεις μέσω των πρακτικών που περιγράφησαν ανωτέρω.

Β. Υποχρεώνει τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις και την ΕΕΤ να παύσουν, εφόσον δεν το έχουν ήδη πράξει, και να παραλείπουν στο μέλλον τις διαπιστωθείσες παραβάσεις των άρθρων 1 του Ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ.

Γ. Επιβάλλει πρόστιμα για την τέλεση των διαπιστωθεισών παραβάσεων των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ, ανάλογα με το σχετικό κύκλο εργασιών, ως ακολούθως:

- **Τράπεζα Πειραιώς: 12.993.482,86 €**
- **Εθνική Τράπεζα: 9.978.799,18 €**

- **Alpha Bank: 9.110.682,91 €**
- **Eurobank: 7.976.790,63 €**
- **Attica Bank: 143.181,65 €**
- **EET: 1.553.242,87 €**

Δ. Υποχρεώνει τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις να μειώσουν από την 1η Ιανουαρίου 2024 το ύψος της προμήθειας DAF ανά συναλλαγή ανάληψης μετρητών από ATM με τη χρήση καρτών που έχουν εκδοθεί από άλλα ιδρύματα, ώστε αυτό να διαμορφωθεί κατ' ανώτατο όριο ως ακολούθως:

- **Τράπεζα Πειραιώς: έως το ύψος των 2,00 €, από το ισχύον ποσό των 3,00 €,**
- **Εθνική Τράπεζα: έως το ύψος των 1,90 €, από το ισχύον ποσό των 2,60 €,**
- **Alpha Bank: έως το ύψος των 1,80 €, από το ισχύον ποσό των 2,50 €,**

- **Eurobank: έως το ύψος των 1,80 €, από το ισχύον ποσό των 2,50 €,**
- **Attica Bank: έως το ύψος των 1,50 €, από το ισχύον ποσό των 2,00 €.**

Ε. Υποχρεώνει εκάστη εκ των προαναφερόμενων επιχειρήσεων όπως διατηρήσουν τα ως άνω επίπεδα προμήθειας DAF για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών από την εφαρμογή του μέτρου, με ρήτρα επανεξέτασης από την ΕΑ έως δύο (2) επιπλέον έτη, μετά τη λήξη των τριών (3) ετών και με δυνατότητα επιβολής προστίμου από την ΕΑ σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς το ανωτέρω μέτρο συμπεριφοράς.

ΣΤ. Αποδέχεται την πρόταση της EET για εφαρμογή, εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση της Απόφασης Διευθέτησης, εσωτερικού προγράμματος συμμόρφωσης, προς τον σκοπό της παράλειψης στο μέλλον των διαπιστωθεισών παραβάσεων των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ.

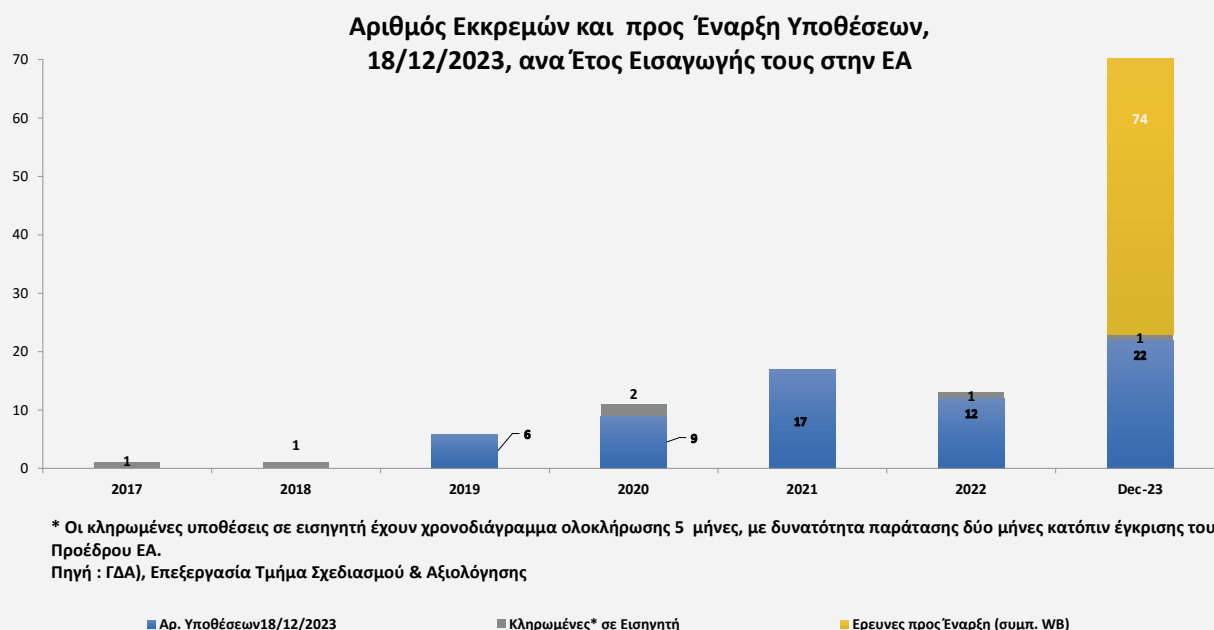
5. Στατιστικά

Τα παρακάτω στατιστικά στοιχεία παρουσιάζουν συνοπτικά τη δραστηριότητα της ΕΑ την τελευταία περίοδο σχετικά με ορισμένους παραμέτρους.

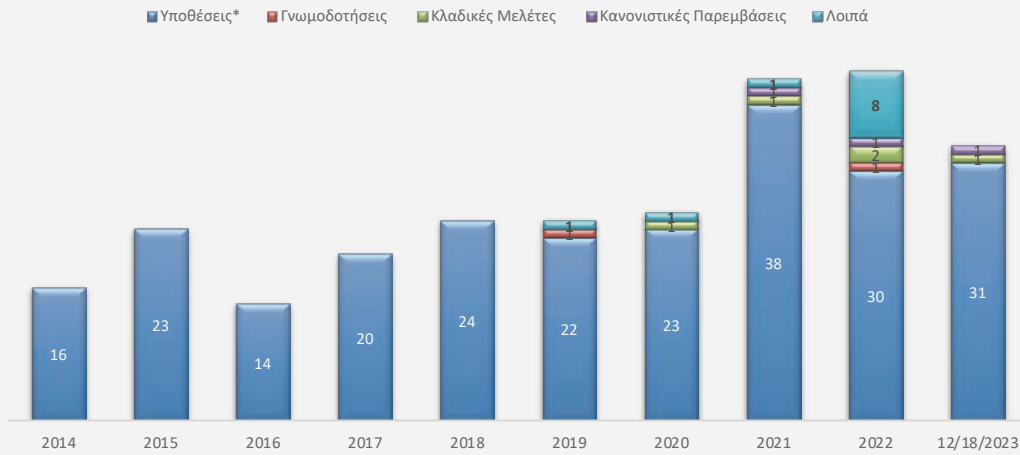
Κατάσταση των εκκρεμών υποθέσεων της ΕΑ 2019-2023

Σημείωση: Έχουν εξαιρεθεί οι κληρωμένες υποθέσεις που έχει κατατεθεί η εισήγηση και βρίσκονται στο στάδιο της ακροαματικής διαδικασίας

Αποφάσεις Ε.Α 2014- 18/12/2023

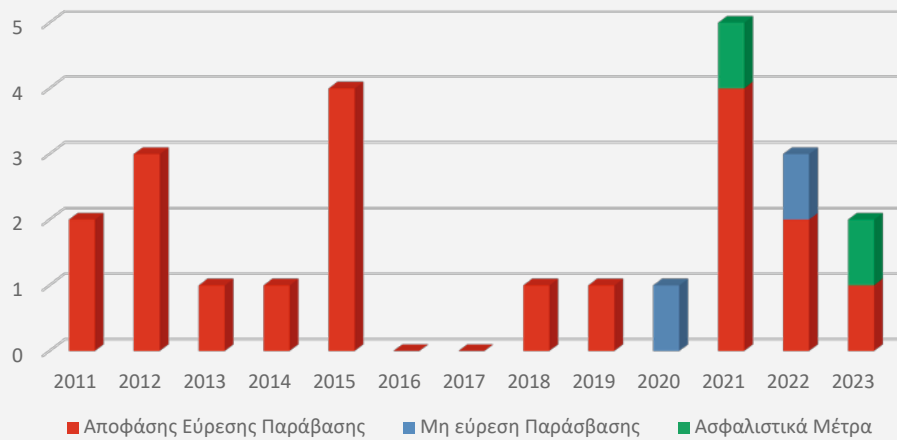

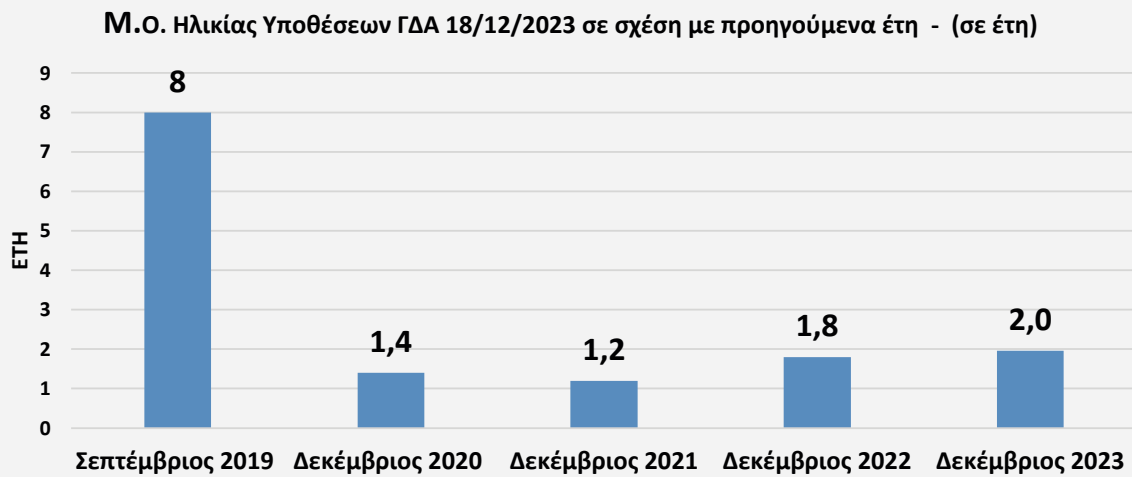
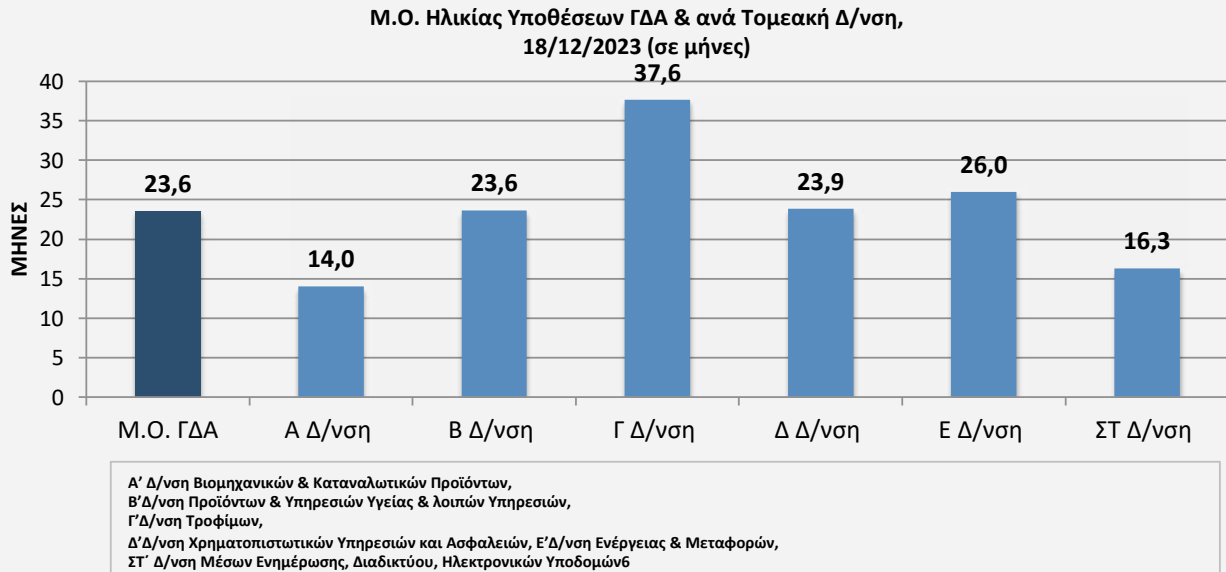
* Συμπ. οι καταγγελίες που εκκίνησαν και αυτεπάγγελτες έρευνες (Αυτεπάγγελτες -Καταγγελίες - Συγκεντρώσεις-Διευθετήσεις-Δεσμεύσεις -Ασφαλιστικά μέτρα - Παρακολυήσεις κ.α)
 ** Συμπ. τα μηνύματα μέσω whistleblowing και κανονιστικές παρεμβάσεις

* Συμπ. οι καταγγελίες που εκκίνησαν και αυτεπάγγελτες έρευνες

** Συμπ. τα μηνύματα μέσω whistleblowing και κανονιστικές παρεμβάσεις

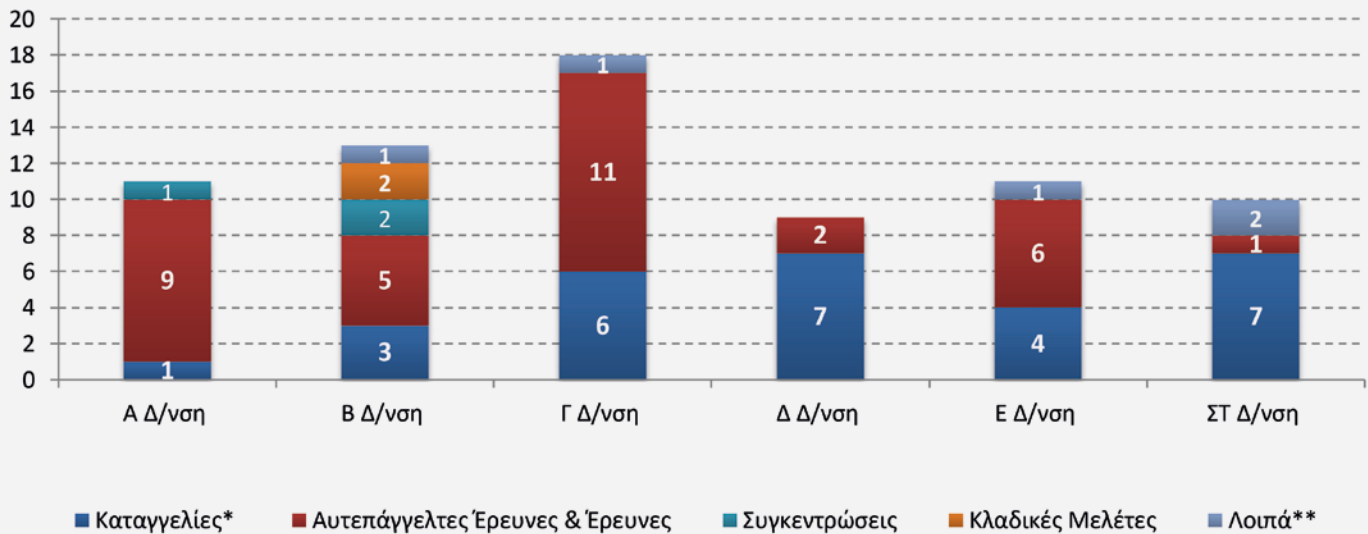
Αποφάσεις του άρ. 2 του Ν. 3959/2011 (και άρθρο 102 ΣΛΕΕ)

Στοιχεία ΓΔΑ, Επεξεργασία Τμήμα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Έργου Ε.Α.

Διάρθρωση Υποθέσεων ανα Τομεακή Διεύθυνση 18/12/2023

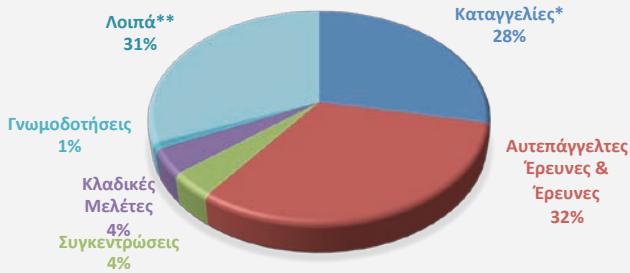

* Συμπ. οι καταγγελίες που εκκίνησαν και αυτεπάγγελτες έρευνες
 ** Συμπ. τα μηνύματα μέσω whistle blower και κανονιστικές παρεμβάσεις και δεσμεύσεις και έλεγχοι συμμ. Στοιχεία ΓΔΑ , επεξεργασία στοιχείων Τμήμα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Έργου

Α' Δ/νση Βιομηχανικών & Καταναλωτικών Προϊόντων,
 Β' Δ/νση Προϊόντων & Υπηρεσιών Υγείας & λοιπών Υπηρεσιών,
 Γ' Δ/νση Τροφίμων,
 Δ' Δ/νση Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ασφαλειών,
 Ε' Δ/νση Ενέργειας & Μεταφορών,
 ΣΤ' Δ/νση Μέσων Ενημέρωσης, Διαδικτύου, Ηλεκτρονικών Υποδομών

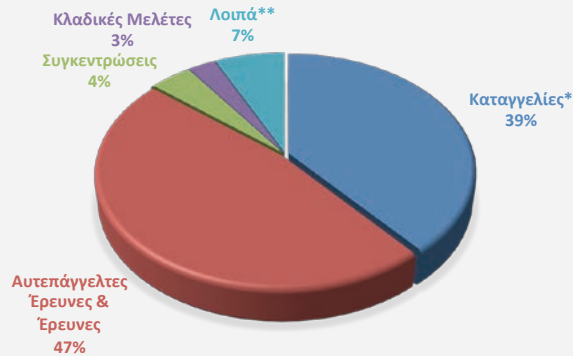
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΓΔΑ, 30/12/2021

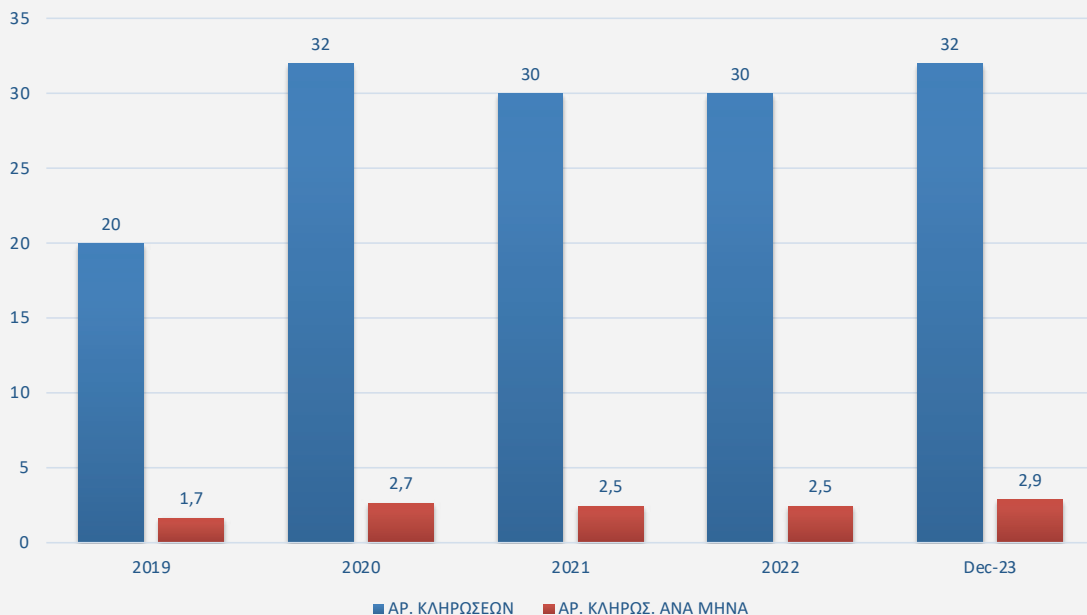
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΓΔΑ, 30/12/2022

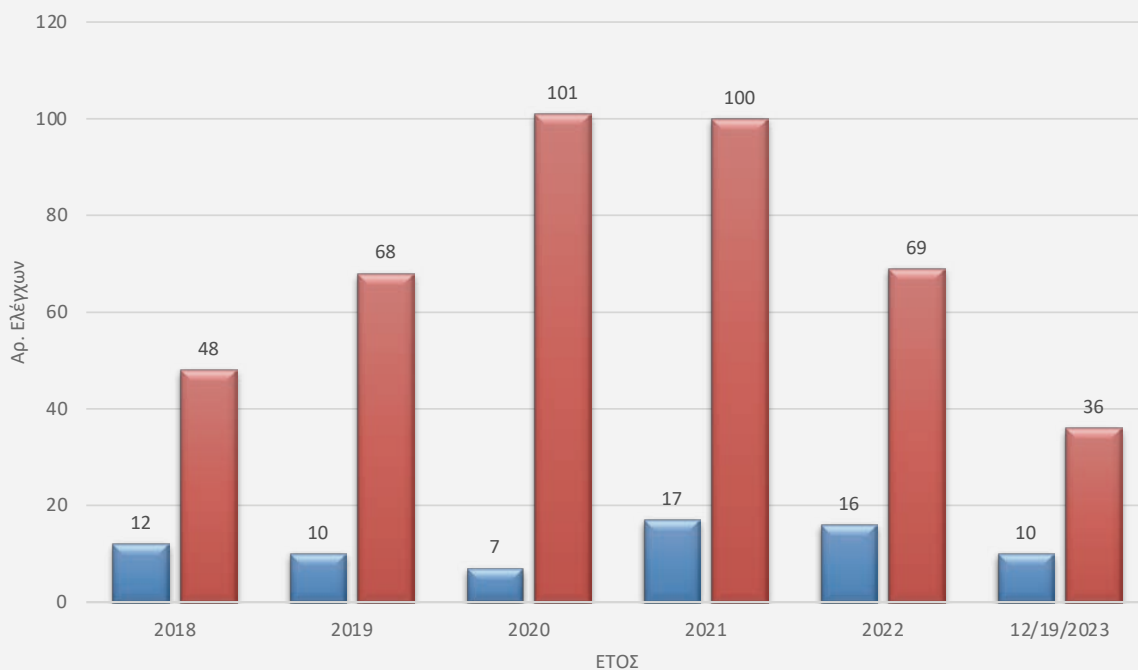
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΓΔΑ, 18/12/2023

Αριθμός Νέων Κληρωμένων Υποθέσεων σε Εισηγητή
ΕΤΗ 2019- 18/12/2023

Σύνολο Υποθέσεων με Διενέργεια Επιτόπιων Ελέγχων και Ελεγχόμενων Εταιριών Συνολικά

6. Οι Χαρτογραφήσεις της ΕΑ⁵

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μετά από σχετική απόφαση της Ολομέλειας, στις αρχές του 2023 εκκίνησε χαρτογράφηση των συνθηκών ανταγωνισμού σε ομάδα καταναλωτικών προϊόντων, βάσει των διατάξεων του Ν. 4886/2022 (άρθρο 14 παρ. 2 περ. ιθ).

Σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 2 περ. ιθ, «η Επιτροπή Ανταγωνισμού...(π)ροβαίνει σε χαρτογράφηση των συνθηκών ανταγωνισμού, σε όλες τις αγορές ή όλους τους κλάδους της οικονομίας, όταν αυτό απαιτείται για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

Οι χαρτογραφήσεις δίνουν τη δυνατότητα στην Επιτροπή Ανταγωνισμού να ερευνήσει σε σχετικά σύντομο χρονικό πλαίσιο δομικά ζητήματα που τίθενται στις υπό εξέταση αγορές, και να στοχεύσει καλύτερα ενδεχόμενες αυτεπάγγελτες έρευνές της, ή άλλου είδους παρεμβάσεις της στις σχετικές αγορές. Οι εν λόγω χαρτογραφήσεις αποφασίσθηκαν στο πλαίσιο της δραστηριότητας της Επιτροπής Ανταγωνισμού έναντι της ακρίβειας και συμπληρώνουν ενδεχόμενες αυτεπάγγελτες έρευνες που έχει ήδη εκκινήσει η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε διάφορους τομείς της οικονομίας (αναφέρονται ενδεικτικά αυτεπάγγελτες έρευνες σε αγορές τροφίμων, όπως γάλα, καφές, προϊόντα πρωινού (μαρμελάδες, δημητριακά κλπ.), ζυμαρικά, κοτόπουλο, υπηρεσίες σίτισης κ.α. οι οποίες έχουν εκκινήσει το 2021, 2022 και 2023 και είναι σε φάση ολοκλήρωσης).

Η Χαρτογράφηση καλύπτει τις εξής κατηγορίες προϊόντων: απορρυπαντικά πλυντηρίου ρούχων, γάλα φρέσκο πλήρες, βρεφικό γάλα, γιαούρτι αγελάδος χωρίς γεύσεις και τυρί (φέτα και γκούντα).

Στο πλαίσιο της εν λόγω Χαρτογράφησης εστάλησαν ερωτηματολόγια από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού σε 11 λιανοπωλητές (Σούπερ Μάρκετ) που δραστηριοποιούνται στις ανωτέρω αγορές. Σημειώνεται ότι τα 11 Σούπερ Μάρκετ (ΣΜ) που επελέγησαν συγκεντρώνουν μερίδιο άνω του 95% του κλάδου λιανικού εμπορίου τροφίμων.

Οι στόχοι της χαρτογράφησης για όλες τις κατηγορίες προϊόντων είναι α) Εξέλιξη μεριδίων⁶ των 11 ΣΜ και μερίδια στις πωλήσεις των 11 ΣΜ των προμηθευτών (ιδιωτικής ετικέτας και επωνύμων) ήτοι στην ανάντη αγορά β) Επίδραση του μηχανισμού του Καλαθιού του Νοικοκυριού (ΚΝ) στις τιμές επώνυμων προϊόντων και προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας, γ) Μεταβολή στις αγοραστικές συνήθειες των καταναλωτών, σύγκριση μεταξύ επώνυμων προϊόντων και προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας και δ) η ανάλυση του κόστους και περιθωρίων κέρδους (για ορισμένα προϊόντα).

Με σκοπό την ενημέρωση του κοινού για τις δραστηριότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού παρατίθενται παρακάτω ορισμένα από τα αποτελέσματα των χαρτογραφήσεων ανά κατηγορία προϊόντος.

⁵ Οι συγκεκριμένες χαρτογραφήσεις έχουν ολοκληρωθεί από το Τμήμα Χαρτογράφησης Αγορών και Έρευνας με τη συνεργασία των εμπειρογνομώνων Αθανάσιου Σταυρακούδη, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και Αλέξανδρο Λουκά, Διδάκτωρ ΟΠΑ.

⁶ Τα μερίδια των ΣΜ και των προμηθευτών τους ανά κατηγορία προϊόντος παρουσιάζονται στο παρόν δελτίο ως ευρέως τιμών μέσα στο οποίο κυμαίνονται, καθώς τα πραγματικά μερίδια, καθώς στα προσκομισθέντα από τις επιχειρήσεις στοιχεία έχουν χαρακτηριστεί ως επιχειρηματικά απόρρητα.

I. Απορρυπαντικά Πλυντηρίου Ρούχων

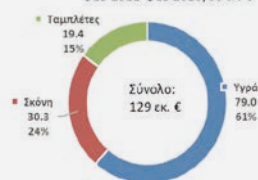
Την περίοδο 1/2/2022-1/2/2023, που εξετάστηκε από την ΕΑ, τα υγρά απορρυπαντικά αποτελούσαν το 61% των πωλήσεων, τα απορρυπαντικά σε σκόνη αποτελούν το 24% της αγοράς και τα απορρυπαντικά σε ταμπλέτες αποτελούν το 15% της αγοράς. Στο σύνολο των πωλήσεων το μεγαλύτερο μερίδιο κατέχει το ΣΜ Σκλαβενίτης (30-40%) και ακολουθεί το Lidl (10-20%) και το ΑΒ- Βασιλόπουλος (10-15%). Μερίδιο μεταξύ 5% και 10% κατέχουν το My Market (Metro), Μασσούτης και Γαλαξίας και τα λοιπά ΣΜ μικρότερο του 5%.

Συνολικά παρατηρήθηκε ότι τα μερίδια και των 11 ΣΜ στις πωλήσεις απορρυπαντικών πλυντηρίου ρούχων δεν μεταβλήθηκαν σημαντικά κατά την διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου και φαίνεται ότι δεν επηρεάστηκαν από την εφαρμογή του Καλαθιού του Νοικοκυριού (ΚΝ).

Από την πλευρά των προμηθευτών απορρυπαντικών πλυντηρίου ρούχων⁷, Στο σύνολο των πωλήσεων το μεγαλύτερο μερίδιο κατέχει η εταιρία Ελαίς- Unilever (30-40%), και ακολουθούν η Procter & Gamble (20-30%) και η Henkel Hellas (20-30%). Η κατάταξη στα επώνυμα απορρυπαντικά πλυντηρίου ρούχων τα μερίδια παραμένει ίδια, ενώ το μεγαλύτερο μερίδιο στις πωλήσεις προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας κατέχει η Ιταλική εταιρία SACI Industrie.

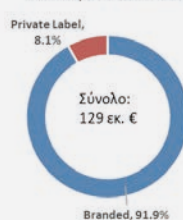
Ως προς την διάρθρωσή των πωλήσεων μεταξύ προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας (Private Label) και επωνύμων προϊόντων (Branded), σημειώνεται ότι στο σύνολο των πωλήσεων σε αξία το 92% αφορά σε επώνυμα προϊόντα και το 8% σε προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας, ενώ με βάση την πωληθείσα ποσότητα το 84% αφορά σε επώνυμα προϊόντα και το 16% σε προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας. Τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι τα ιδιωτικής ετικέτας προϊόντα έχουν χαμηλότερη τελική τιμή πώλησης.

Διάρθρωση Πωλήσεων Απορρυπαντικών Ρούχων, ΦΕΒ 2022-ΦΕΒ 2023, σε εκ. €

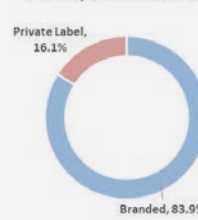
Πηγή: Στοιχεία από 11 ΣΜ, επεξεργασία τμήμα ΧΑΕ

Διάρθρωση Πωλήσεων Απορρυπαντικών Ρούχων PL vs Branded, ΦΕΒ 2022-ΦΕΒ 2023, σε εκ. €

Πηγή: Στοιχεία από 11 ΣΜ, επεξεργασία τμήμα ΧΑΕ

Διάρθρωση Πωλήσεων Απορρυπαντικών Ρούχων PL vs Branded, ΦΕΒ 2022-ΦΕΒ 2023, σε Ποσότητα

Πηγή: Στοιχεία από 11 ΣΜ, επεξεργασία τμήμα ΧΑΕ

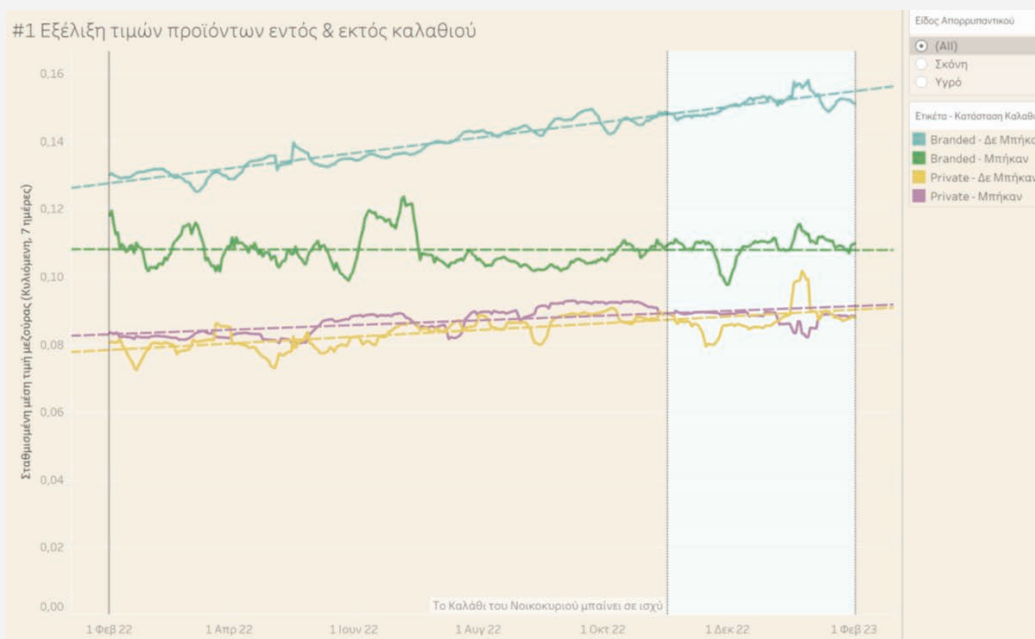
Μερίδια Προμηθευτών στις Πωλήσεις Απορρυπαντικών Ρούχων, Φεβ. 2022-Φεβ. 2023			
Εταιρεία	Ποσοστό Στο Σύνολο	Ποσοστό στα Επώνυμα	Ποσοστό στα Ιδ. Ετικέτας
ΕΛΑΙΣ-UNILEVER	30-40%	30-40%	-
PROCTER & GAMBLE	20-30%	30-40%	-
HENKEL Hellas	20-30%	20-30%	-
ROLCO BIANIA	5-10%	5-10%	5-10%
SACI	0-5%	-	40-50%
ΛΟΙΠΟΙ	5-10%	5-10%	-

Μερίδια ΣΜ στις Πωλήσεις Απορρυπαντικών Ρούχων, Φεβ. 2022-Φεβ. 2023	
Εταιρεία	Ποσοστό
Σκλαβενίτης	30-40%
Lidl	10-20%
ΑΒ	10-15%
MyMarket (Metro), Μασσούτης, Γαλαξίας	5-10%
Κρητικός, Χαλκιαδάκης, MarketIn, ΣΥΝΚΑ, Bazaar	0-5%

⁷ Τα μερίδια των προμηθευτών στις πωλήσεις των απορρυπαντικών έχουν υπολογιστεί βάσει των πωλήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί μέσω των 11 Σούπερ Μάρκετ, δεν έχουν συμπεριληφθεί άλλα κανάλια διανομής των προϊόντων. Το ίδιο ισχύει και για τα λοιπά προϊόντα που αναφέρονται στο παρόν δελτίο.

Ως προς την εξέλιξη των τιμών (μέση σταθμισμένη τιμή μεζούρας προ ΦΠΑ) σημειώνεται ότι, στα απορρυπαντικά ιδιωτικής ετικέτας οι τιμές κυμάνθηκαν σε χαμηλότερο επίπεδο σε σχέση με τα επώνυμα απορρυπαντικά και παρουσίασαν οριακά ανοδική τάση κατά την εξεταζόμενη περίοδο Φεβ.2022-Φεβ. 2023. Τα επώνυμα προϊόντα (σκόνη –υγρά) που δεν εντάχθηκαν στο ΚΝ παρουσίασαν, κατά την υπό εξέταση περίοδο, τη μεγαλύτερη άνοδο στην σταθμισμένη τιμή μεζούρας. Ειδικότερα, κατά την υπο εξέταση περίοδο η μέση τιμή μεζούρας για τα επώνυμα απορρυπαντικά σε σκόνη και υγρά που δεν εντάχθηκαν στο ΚΝ αυξήθηκε κατά 16% .

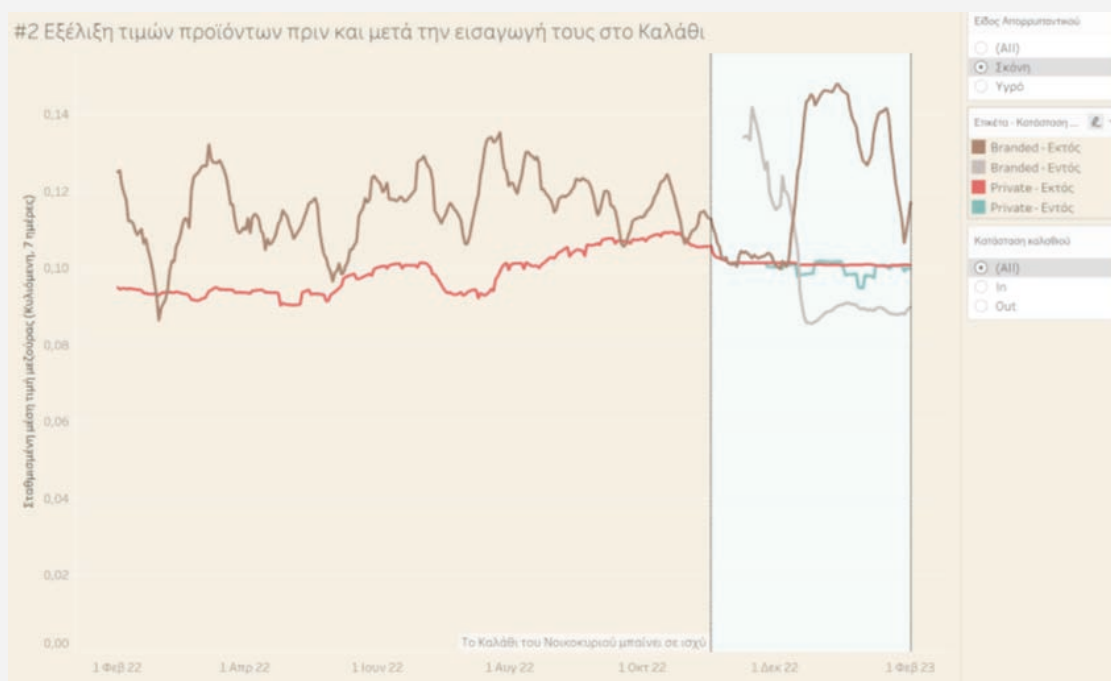
Παρατηρώντας την πορεία των τιμών των προϊόντων που κάποια στιγμή συμμετείχαν στο καλάθι του νοικοκυριού παρατηρήθηκε ότι από την ημερομηνία έναρξης του ΚΝ τα επώνυμα προϊόντα τις εβδομάδες που δεν εντάχθηκαν στο ΚΝ παρουσίασαν μεγαλύτερη άνοδο στην τιμή μεζούρας (καφέ γραμμή), από την πτώση τιμής μεζούρας που παρουσίασαν τις εβδομάδες που συμμετείχαν στο ΚΝ (γκρι γραμμή).

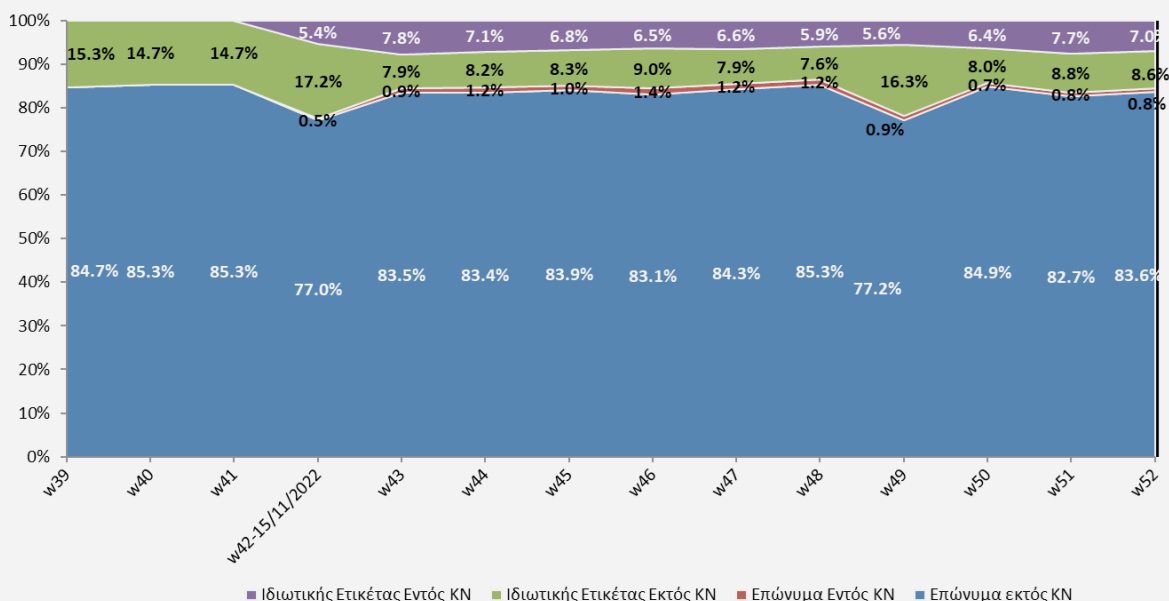
Με βάση την ανάλυση με παλινδρόμηση σταθερών επιδράσεων με πάνελ δεδομένα, όπου ως προϊόν ορίζεται ο συνδυασμός ΣΜ και barcode και ως μεταβλητή χρόνου ορίζεται η ημ/νία η τιμή (log normalized price) των προϊόντων που εισέρχονται στο ΚΝ μειώνεται κατά μέσο όρο κατά 8.27%, ενώ η τιμή (log normalized price) των προϊόντων που εξέρχονται από το ΚΝ αυξάνεται περισσότερο, ήτοι κατά μέσο όρο κατά 8.69%.

Συνολικά το ΚΝ είχε σταθεροποιητική επίδραση στις τιμές αλλά μόνο για τα προϊόντα που εντάχθηκαν στο ΚΝ.

Ως προς την επίδραση του ΚΝ στις προτιμήσεις των καταναλωτών διαπιστώθηκε, από την ανάλυση των στοιχείων, ότι όσον αφορά τα απορρυπαντικά πλυντηρίου ρούχων, δεν υπήρξε μεταστροφή των καταναλωτών από επώνυμα προϊόντα σε προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας καθώς παρατηρείται μια οριακή αύξηση του ποσοστού των προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας, από 15,3% τρεις εβδομάδες πριν την πλήρη λειτουργία του ΚΝ (w39), σε 15,6% την τελευταία διαθέσιμη περίοδο (w52). Επίσης, ένα πολύ μικρό ποσοστό καταναλωτών προτίμησε τα επώνυμα προϊόντα που εισήχθησαν στο ΚΝ (από 0,5% σε 0,8%).

Διάρθρωση Πωλήσεων (Q) Απορρυπαντικών Πλυντηρίου Ρούχων Επωμύμων και Ιδιωτικής Ετικέτας και Φίλτρο την Συμμετοχή τους ή όχι στο ΚΝ

Σημειώνεται επίσης ότι το ποσοστό πωλήσεων σε προϊόντα που είχαν ενταχθεί στο καλάθι δεν αυξήθηκε, αλλά παρέμεινε σε επίπεδα κάτω του 8,5% σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο, με τα προϊόντα εκτός καλάθιού να αντιπροσωπεύουν πάνω από το 90% των πωλήσεων (σε όγκο). Από το παραπάνω γράφημα παρατηρείται ότι **δεν προκύπτει αλλαγή στις καταναλωτικές προτιμήσεις από την έναρξη του Καλαθιού του Νοικοκυριού μεταξύ των επωνύμων και των ιδιωτικής ετικέτας προϊόντων**. Αντίθετα παρατηρείται μεταστροφή των καταναλωτών από τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας εκτός ΚΝ σε προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας εντός ΚΝ, όπου το συνολικό ποσοστό των προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας μοιράστηκε στα εντός και εκτός καλάθιού προϊόντα.

II. Φρέσκο Αγελαδινό Γάλα- Μέρος Α΄

Στο φρέσκο αγελαδινό γάλα, βάσει των στοιχείων που προσκόμισαν, για τους σκοπούς της χαρτογράφησης, τα 11 ΣΜ αναφέρονται τα εξής:

Κατά την περίοδο πριν την εφαρμογή του ΚΝ (Φεβρουάριος 2022-Νοέμβριος 2022), την πρώτη θέση ως προς το μερίδιο της αξίας πωλήσεων κατέχουν η εταιρίες Σκλαβενίτης (20-30%) και η Lidl (20-30%) και ακολουθεί η ΑΒ- Βασιλόπουλος (10-15%). Μερίδιο μεταξύ 5% και 10% κατέχουν τα Λοιπά ΣΜ.

Κατά την περίοδο μετά την εφαρμογή του ΚΝ και ως το τέλος της υπό εξέταση περιόδου (ήτοι Νοέμβριος 2022- Ιανουάριος 2023), για το σύνολο των προϊόντων (ιδιωτικής και επώνυμης ετικέτας, εντός και εκτός ΚΝ), στην πρώτη θέση ως προς το μερίδιο της πωληθείσας ποσότητας βρίσκεται το ΣΜ LIDL και Σκλαβενίτης και κα ακολουθούν τα ΣΜ ΑΒ- Βασιλόπουλος και Μασούτης.

Από την πλευρά των προμηθευτών το μεγαλύτερο μερίδιο στις πωλήσεις (βάσει αξίας) μεταξύ των προμηθευτών φρέσκου αγελαδινού γάλακτος, στο σύνολο των προϊόντων, κατά την υπό εξέταση περίοδο (Φεβ. 2022-Φεβ. 2023), οι ΜΕΒΓΑΛ και ΔΕΛΤΑ καταλαμβάνουν τις πρώτες θέσεις. Στα επώνυμα προϊόντα 1η θέση σε μερίδιο καταλαμβάνει η ΔΕΛΤΑ και ακολουθεί η ΜΕΒΓΑΛ και η ΟΛΥΜΠΟΣ -Ελληνικά Γαλακτοκομεία. Στα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας 1η θέση σε μερίδιο καταλαμβάνει η ΜΕΒΓΑΛ και στη 2η θέση βρίσκεται η ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ.

Ως προς την εξέλιξη των τιμών (μέση σταθμισμένη τιμή προ ΦΠΑ) με βάση τα στοιχεία που προσκόμισαν τα 11 ΣΜ σημειώνεται ότι, από τον Φεβρουάριο του 2022 έως το τέλος Ιανουαρίου του 2023 η μέση σταθμισμένη τιμή προ ΦΠΑ ανά λίτρο έχει αυξηθεί από 1,04 €/λ στα 1,25 €/λ (αύξηση +20%). Ταυτόχρονα η πωληθείσα ποσότητα από τα ΣΜ καταγράφει αύξηση 5,8% στο ίδιο διάστημα. Παρατηρείται πτώση της πωληθείσας ποσότητας στο ενδιάμεσο διάστημα, που ενδεχομένως οφείλεται σε εποχικούς παράγοντες.

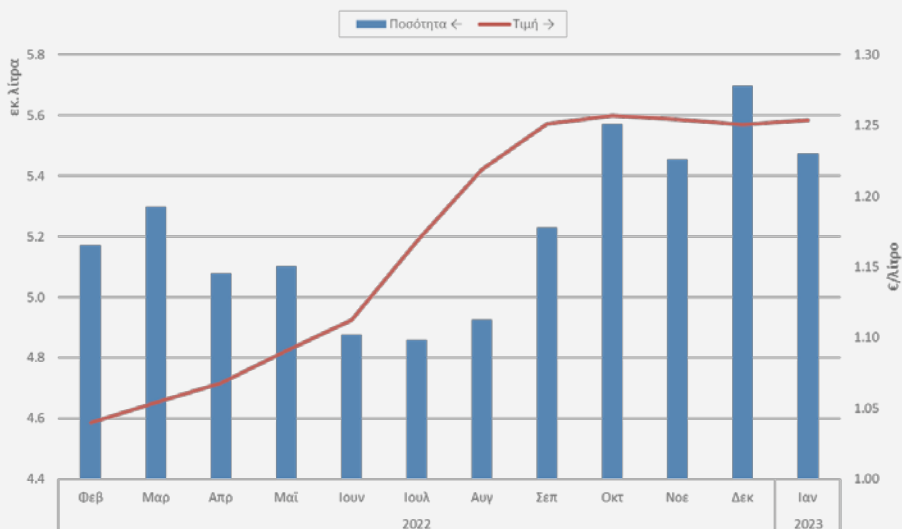
Μερίδια ΣΜ στις Πωλήσεις Φρέσκου Αγελαδινού Γάλακτος, 2022 πριν την εφαρμογή του ΚΝ	
Εταιρεία	Ποσοστό
Σκλαβενίτης	20-30%
Lidl	20-30%
ΑΒ, Μασούτης	10-15%
Λοιπά	5-10%

Μερίδια ΣΜ στις Πωλήσεις Φρέσκου Αγελαδινού Γάλακτος, μετά την εφαρμογή του ΚΝ	
Εταιρεία	Ποσοστό
Lidl	20-30%
Σκλαβενίτης	20-30%
ΑΒ, Μασούτης	10-15%
Λοιπά ΣΜ	5-10%

Μερίδια Προμηθευτών στις Πωλήσεις Φρέσκου Αγελαδινού Γάλακτος, Φεβ. 2022-Φεβ. 2023			
Εταιρεία	Ποσοστό	Ποσοστό στα Επώνυμα	Ποσοστό στα Ιδ. Ετικέτας
	Στο Σύνολο		
ΜΕΒΓΑΛ	20-30%	10-20%	40-50%
ΔΕΛΤΑ	20-30%	20-30%	0-5%
ΟΛΥΜΠΟΣ- ΕΛ.ΓΑΛ.	15-25%	10-20%	5-10%
ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ	5-10%	5-10%	25-35%
ΕΒΟΛ	5-10%	5-10%	10-15%
ΛΟΙΠΟΙ	5-10%	5-10%	0-5%

Συνολική Πωληθείσα Ποσότητα από ΣΜ και Μέση Σταθμισμένη Τιμή Ραφιοῦ (προ ΦΠΑ)

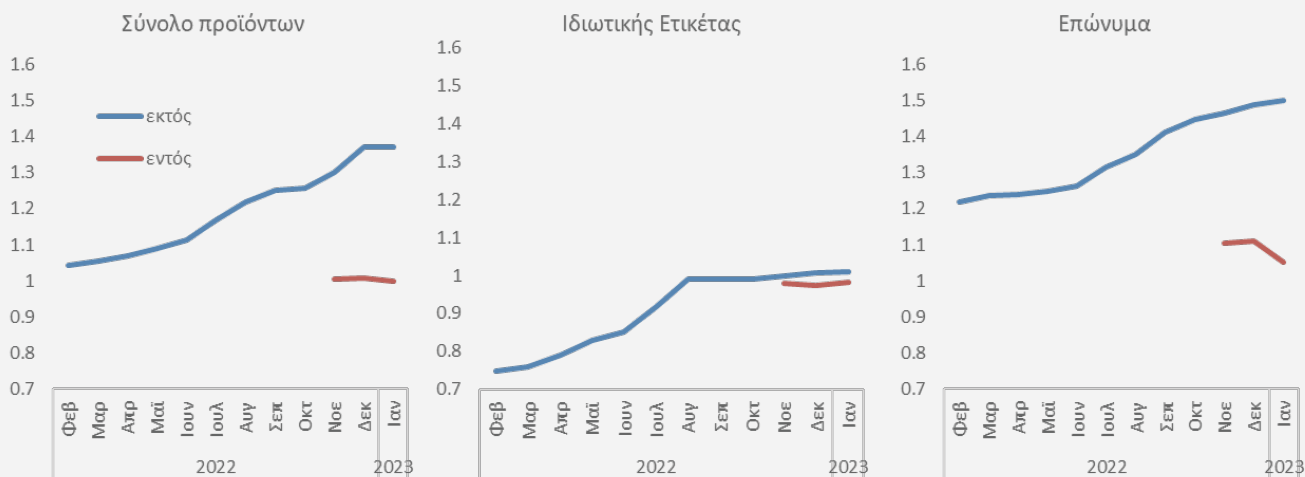
Συνολική Πωληθείσα Ποσότητα από ΣΜ και Μέση Σταθμισμένη Τιμή Ραφιοῦ (προ ΦΠΑ)

Πηγή: Στοιχεία επιχειρήσεων, Υπολογισμοί ΕΑ

Ως προς την επίδραση που είχε η εφαρμογή του Καλαθιού του Νοικοκυριού στις τιμές του φρέσκου αγελαδινού γάλακτος την περίοδο αναφοράς σημειώνονται τα εξής: Η μέση τιμή των προϊόντων εντός ΚΝ είναι σημαντικά χαμηλότερη από αυτήν εκτός ΚΝ, κυρίως λόγω και της επιλογής προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας που έχουν ήδη χαμηλότερη τιμή από τα επώνυμα.

Εξετάζοντας την επίδραση της εισαγωγής (εξαγωγής) των προϊόντων στο καλάθι στην τιμή τους κατά τη στιγμή της εισαγωγής (εξαγωγής) στο ΚΝ, παρατηρείται αρνητική (θετική) επίδραση της τιμής των προϊόντων με την εισαγωγή (εξαγωγή) τους στο ΚΝ. **Συνολικά το ΚΝ είχε μειωτική επίδραση στις τιμές αλλά μόνο για τα προϊόντα που εντάχθηκαν στο ΚΝ.**

Πηγή: Στοιχεία επιχειρήσεων, Υπολογισμοί ΕΑ

Με βάση την ανάλυση με παλινδρόμηση σταθερών επιδράσεων με πάνελ δεδομένα, όπου ως προϊόν ορίζεται ο συνδυασμός ΣΜ και barcode και ως μεταβλητή χρόνου ορίζεται η ημ/νία, η τιμή (log normalized price) των προϊόντων που εισέρχονται στο ΚΝ μειώνεται κατά μέσο όρο κατά 6,4%, ενώ η τιμή (log normalized price) των προϊόντων που εξέρχονται από το ΚΝ αυξάνεται κατά μέσο όρο κατά 6,4%. Προσθέτοντας ψευδομεταβλητές αλληλεπιδράσεων για τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας παρατηρούμε ότι η μέση μείωση της τιμής για τα επώνυμα από την εισαγωγή τους στο καλάθι είναι -12%, ενώ για τα ιδιωτικής ετικέτας -4,2%.

Συνολικά το ΚΝ είχε μειωτική επίδραση στις τιμές μόνο για τα προϊόντα που εντάχθηκαν στο ΚΝ.

Τέλος, ως προς τις προτιμήσεις των καταναλωτών διαπιστώθηκε ότι, για την υπο εξέταση περίοδο (1/2/2022- 1/2/2023) οι καταναλωτές στρέφονται στα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας με αύξηση του μεριδίου των προϊόντων αυτών στον συνολικό όγκο πωλήσεων, από το 34%-39% πριν την εφαρμογή του καλαθιού στο 39%-40% κατά την εφαρμογή του καλαθιού

Οι καταναλωτές στρέφονται στο ΚΝ για το φρέσκο αγελαδινό γάλα με αύξηση του μεριδίου της πωληθείσας ποσότητας προϊόντων εντός καλαθιού από το 16% τον πρώτο μήνα εφαρμογής του καλαθιού (Νοε 2022) σε 33% τον Δεκέμβριο του 2022 και σε 31% τον Ιανουάριο του 2023.

III. Φρέσκο Αγελαδινό Γάλα – Μέρος Β' (Ανάλυση Κόστους στην Αλυσίδα Αξίας)

Στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας εστάλησαν ερωτηματολόγια από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού σε 4 Μεταποιητικές Επιχειρήσεις και σε 5 Λιανοπωλητές (Σούπερ Μάρκετ) που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και πώληση φρέσκου αγελαδινού γάλακτος.

Οι 5 Λιανοπωλητές Σ/Μ εκπροσωπούν το 78% της αγοράς του κλάδου λιανικού εμπορίου τροφίμων (Nace code 47.11). Οι 4 Μεταποιητές εκπροσωπούν το 37% του κλάδου Γαλακτοκομείων Τυροκομείων (Nace code 10.51). Τα δεδομένα για τους κτηνοτρόφους ελήφθησαν από δημοσιευμένα στοιχεία του ΕΛΓΟ - Δημητρα για την τιμή πώλησης του φρέσκου αγελαδινού γάλακτος και της Eurostat για την δομή του κόστους τα οποία βρέθηκαν σε μεγάλο βαθμό σε συμφωνία με δειγματοληπτικά στοιχεία που προσκόμισε η ΕΘΕΑΣ (Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών).

Η αλυσίδα αξίας που εξετάζεται εδώ αφορά στον κτηνοτρόφο και παραγωγό γάλακτος που πουλά φρέσκο γάλα στις βιομηχανίες γαλακτοκομικών για την παραγωγή του τελικού προϊόντος που αποτελεί το φρέσκο γάλα αγελάδος σε αναλογία 1,01:1, καθώς η φύρα κατά την παραγωγή γάλακτος είναι πολύ μικρή. Το επόμενο στάδιο της αλυσίδας που εξετάζεται είναι το λιανικό εμπόριο φρέσκου αγελαδινού γάλακτος και ειδικότερα τα Σούπερ Μάρκετ, από τα οποία οι καταναλωτές προμηθεύονται το φρέσκο αγελαδινό γάλα.

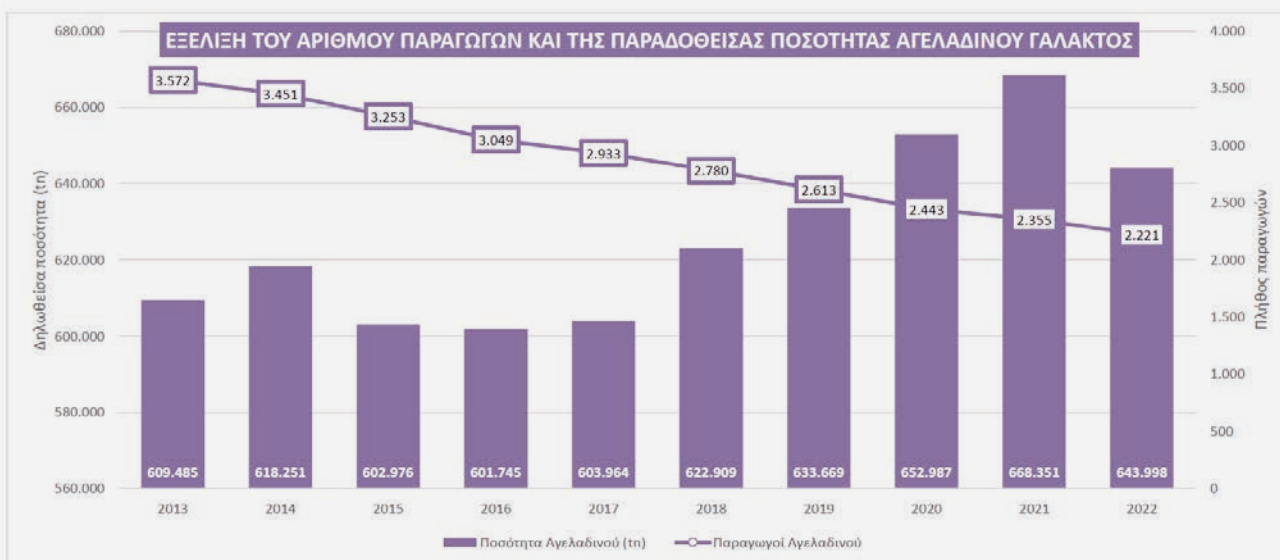
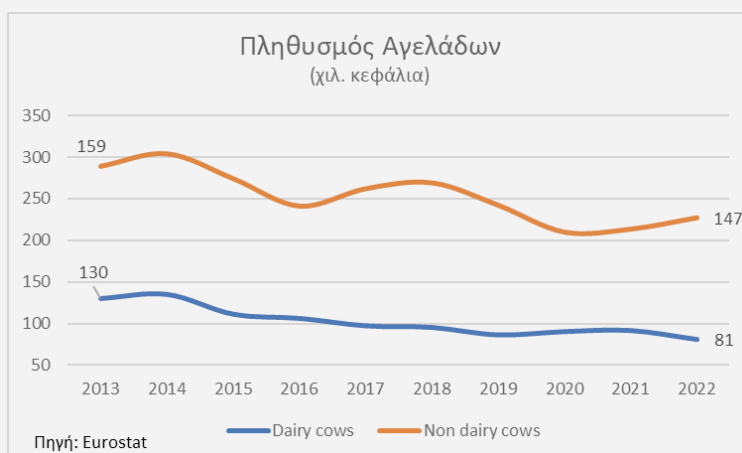
Δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι πωλήσεις των μεταποιητών σε HORECA, οι εξαγωγές και οι πωλήσεις σε άλλα καταστήματα τροφίμων.

Από την πλευρά της πρωτογενούς παραγωγής στην Ελλάδα, παρατηρείται σταδιακή μείωση τόσο στον αριθμό του ανθρώπινου κεφαλαίου που ασχολείται με την παραγωγή αγελαδινού γάλακτος όσο και στον ζωικού κεφαλαίου.

Ειδικότερα, κατά το 2021 παρατηρείται μείωση του αριθμού παραγωγών κατά 3,6% αλλά αύξηση της παραδοθείσας ποσότητας κατά 2,4%, ενώ το 2022 παρατηρείται μείωση του αριθμού παραγωγών κατά 5,7% και μείωση της παραδοθείσας ποσότητας κατά 3,6%. Την τελευταία 10ετία ο αριθμός των παραγωγών αγελαδινού γάλακτος μειώθηκε κατά 1,351 παραγωγούς

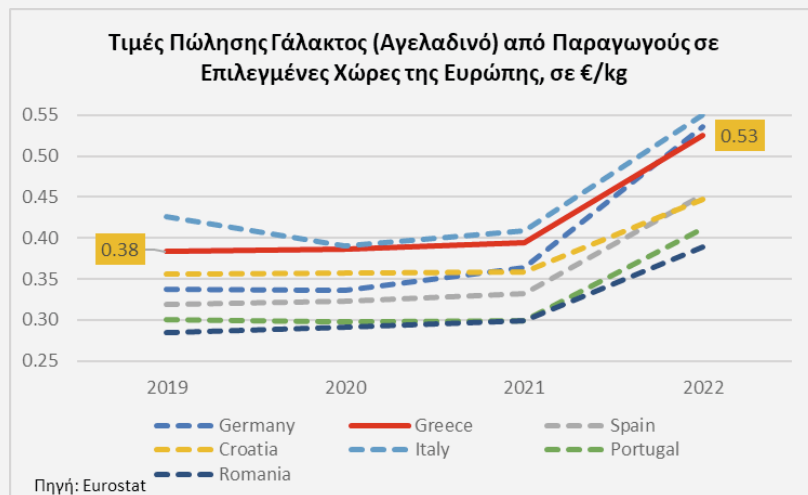
Από την άλλη πλευρά, ο πληθυσμός των αγελάδων για την παραγωγή γάλακτος στην Ελλάδα μειώνεται την τελευταία 10ετία, και αναμεσα στο 2013 και 2022 μειώθηκε κατά 49 χιλ. κεφάλια. Ειδικότερα το 2022 μειώθηκε ο αριθμός των αγελάδων για παραγωγή γάλακτος κατά 10 χιλ. κεφάλια ή κατά 12%, ενώ αντίθετα αυξήθηκε ο αριθμός αγελάδων π.χ. για την παραγωγή κρέατος κ.α. κατά 25 χιλ. κεφάλια σε σχέση με το 2021 ή κατά 20%.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat η τιμή του Αγελαδινού γάλακτος που έλαβαν οι κτηνοτρόφοι παρουσίασε σχετική σταθερότητα τα έτη 2019 έως το 2021 ενώ σημειώθηκε αύξηση στην τιμή το 2022 σε όλες τις χώρες της Ευρώπης που παρουσιάζονται στο παρακάτω γράφημα.

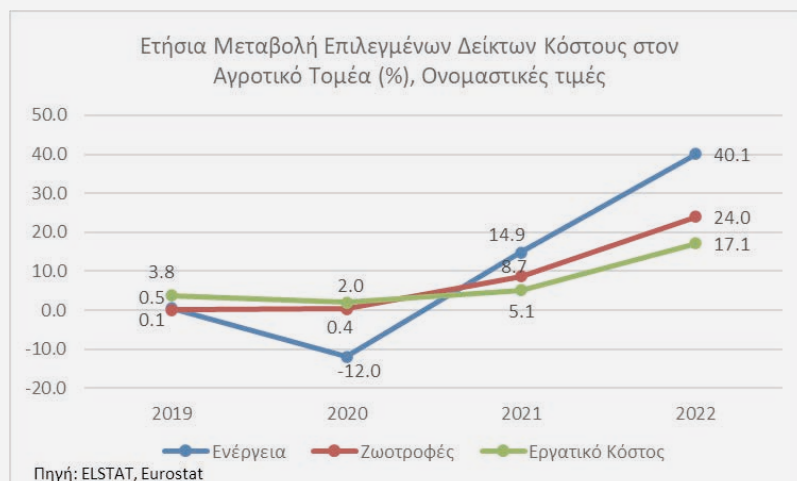
Ειδικότερα για την Ελλάδα σημειώνονται τα εξής :

- Η τιμή στην Ελλάδα κυμαίνεται σε υψηλότερο επίπεδο από όλες σχεδόν τις χώρες που παρουσιάζονται στο παρακάτω γράφημα εκτός από την Ιταλία.
- Η τιμή του αγελαδινού γάλακτος σε επίπεδο παραγωγού αυξήθηκε από 0,39€/kg το 2021 σε 0,53 €/kg το 2022, ή κατά 33%.

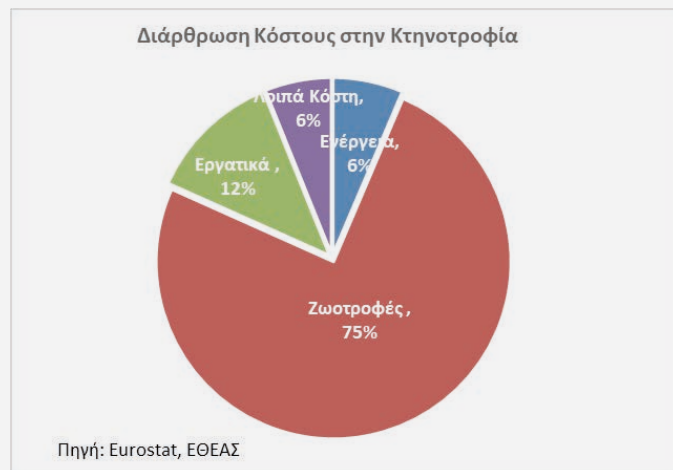

Ταυτόχρονα διαπιστώθηκε από τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και Eurostat και σύμφωνα με την εξέλιξη των δεικτών **κόστους της κτηνοτροφίας** ότι μετά το 2020 η Ελληνική κτηνοτροφία αντιμετωπίζει υψηλούς ρυθμούς αύξησης σε βασικές κατηγορίες κόστους όπως Ενέργεια, Ζωοτροφές και Εργατικό Κόστος.

Ειδικά το 2022 ο δείκτης ενέργειας στην κτηνοτροφία αυξήθηκε κατά 40%, ο δείκτης κόστους ζωοτροφών κατά 24% και ο δείκτης εργατικού κόστους κατά 17%.

Επειδή ωστόσο τα ανωτέρω κόστη δεν έχουν την ίδια συμμετοχή στην παραγωγή έγινε η σχετική στάθμιση των δεικτών και προέκυψε ότι την μεγαλύτερη αύξηση παρουσίασαν οι ζωοτροφές (έχουν συμπεριληφθεί και τα κτηνιατρικά φάρμακα) από +6,9% το 2021 σε +19,2% το 2022.

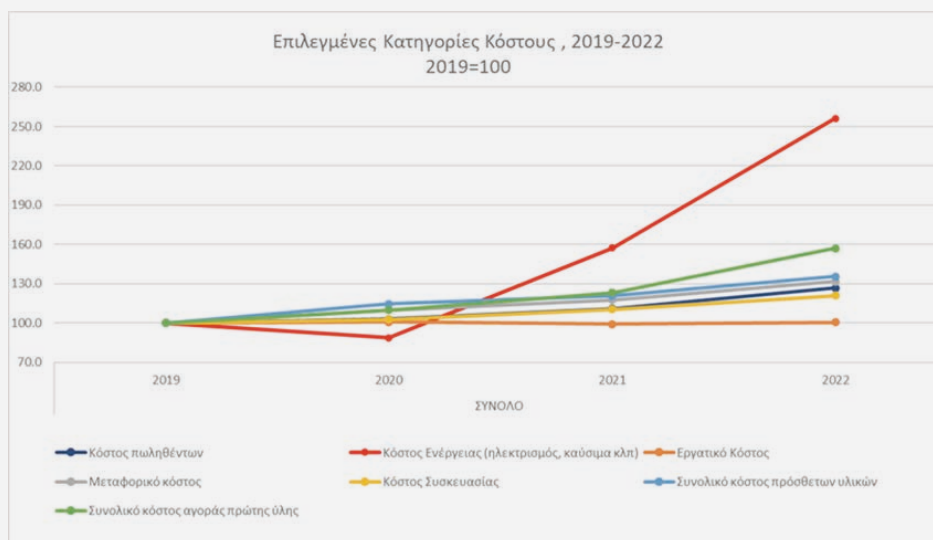

Τέλος σύμφωνα με στοιχεία από τη βάση δεδομένων του δικτύου γεωργικών λογιστικών δεδομένων (Farm Accountancy Data Network- FADN), που παρακολουθεί το εισόδημα και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες των αγροκτημάτων στην Ευρώπη προκύπτει ότι, σε σχέση με το 2008=100 το μικτό κέρδος των αγροκτημάτων κυμαίνεται σε χαμηλότερο επίπεδο σε σχέση με το λειτουργικό τους κόστος για όλα σχεδόν τα έτη εκτός από την περίοδο Β' τρίμηνο του 2022 έως και το Δ' τρίμηνο του 2022. Το πρώτο εξάμηνο του 2023 το μικτό κέρδος έχει κυμανθεί κάτω του λειτουργικού κόστους (δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι επιδοτήσεις).

Στο μέρος της αλυσίδας αξίας που αφορά στην μεταποίηση ως προς την δομή και την εξέλιξη βασικών κατηγοριών κόστους σημειώνονται τα εξής:

Με βάση το 2019 (2019=100), όλες οι κατηγορίες κόστους έχουν αυξηθεί και κυρίως ανάμεσα στο 2021 και 2022, πλην του εργατικού κόστους που παρέμεινε σταθερό.

Τη μεγαλύτερη αύξηση παρουσίασε το ενεργειακό κόστος όπου σε σχέση με το 2019 υπερδιπλασιάστηκε.

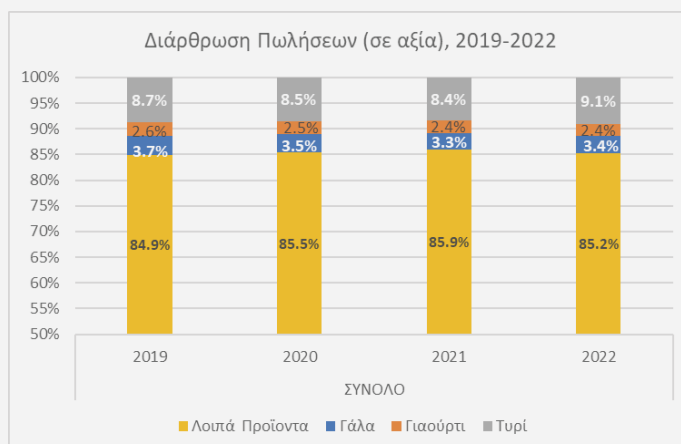
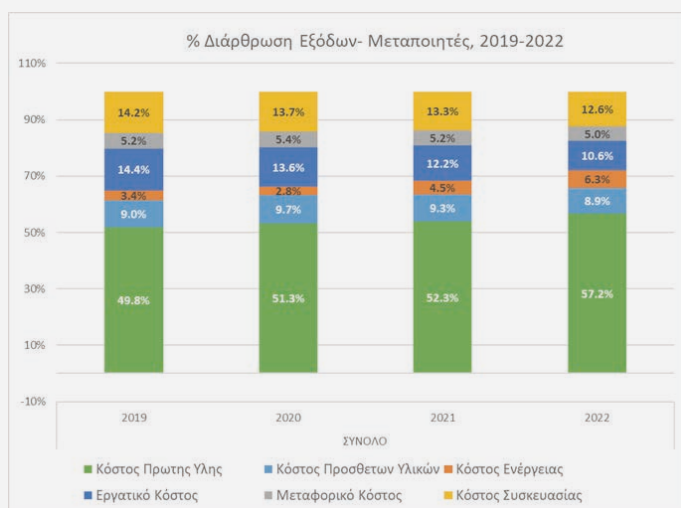
Ως προς τη δομή του κόστους για τις επιχειρήσεις μεταποίησης γαλακτοκομικών αναφέρονται τα κάτωθι.

- Το ποσοστό του κόστους πρώτης ύλης, ήτοι φρέσκο γάλα, αυξήθηκε από σχεδόν 50% σε 57% μεταξύ 2019 και 2022, του κόστους πρόσθετων υλικών, παρέμεινε σταθερό περί το 9% μεταξύ 2019 και 2022, του ενεργειακού κόστους αυξήθηκε από 3,4% σε 6,3% μεταξύ 2019 και 2022, του εργατικού κόστους, μειώθηκε από 14,4% το 2019 σε 10,6% 2022, του μεταφορικού κόστους, παρέμεινε σταθερό περί το 5% μεταξύ 2019 και 2022 και το ποσοστό του κόστους συσκευασίας στο συνολικό κόστος μειώθηκε από 14,2% σε 12,6% μεταξύ 2019 και 2022.

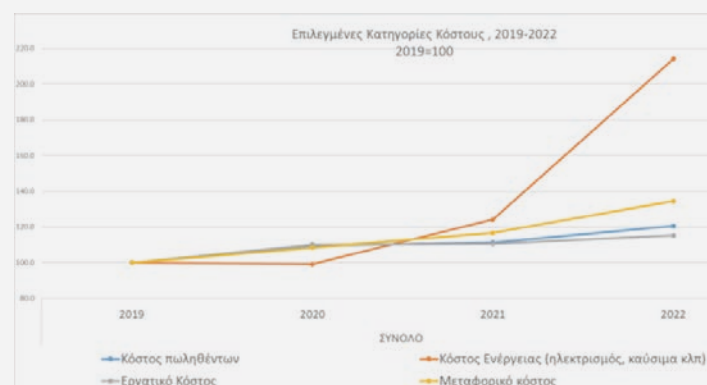
Το επόμενο στάδιο της αλυσίδας αξίας αφορά την λιανική πώληση ειδικά τις λιανικές πωλήσεις μέσω Σούπερ Μάρκετ.

Από τα στοιχεία που προσκόμισαν οι επιχειρήσεις (Σούπερ Μάρκετ) που δραστηριοποιούνται στην λιανική πώληση γαλακτοκομικών προϊόντων προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (σε αξία) αφορά σε πωλήσεις Λοιπών Προϊόντων που κυμαίνεται από 84,9% το 2019 σε 85,2% το 2022 και ακολουθούν το τυρί που κυμαίνεται από 8,7% το 2019 σε 9,1% το 2022, το Γάλα που κυμαίνεται από 3,7% το 2019 σε 3,4% το 2022 και το Γιαούρτι από 2,6% το 2019 σε 2,4% το 2022.

Όσο αφορά την ανάλυση των επιλεγμένων κατηγοριών κόστους προκύπτει ότι, και για τα Σούπερ Μάρκετ, με βάση το 2019 (2019=100), όλες οι κατηγορίες κόστους έχουν αυξηθεί και κυρίως ανάμεσα στο 2021 και 2022. Τη μεγαλύτερη αύξηση παρουσίασε το ενεργειακό κόστος όπου σε σχέση με το 2019 υπερδιπλασιάστηκε.

Πηγή: Στοιχεία επιχειρήσεων, Υπολογισμοί ΕΑ

Πηγή: Στοιχεία επιχειρήσεων, Υπολογισμοί ΕΑ

Από τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι όλα τα στάδια στην αλυσίδα αξίας του φρέσκου αγελαδινού γάλακτος, κτηνοτρόφοι, μεταποίηση, λιανικό εμπόριο αντιμετώπισαν αύξηση τους κόστους παραγωγής ειδικά μετά το 2021 με κυρίαρχα στοιχεία τις ζωοτροφές (συμπ. τα κτηνιατρικά φάρμακα) στην κτηνοτροφία, και την ενεργεία στην μεταποίηση και το λιανικό εμπόριο. Η κτηνοτροφία αντιμετωπίζει ένα πρόσθετο ζήτημα που αφορά στην μείωση τόσο του ανθρώπινου δυναμικού όσο και του ζωικού κεφαλαίου.

Σε αυτό το σημείο παρουσιάζεται η ανάλυση της τιμής του αγελαδινού γάλακτος στην αλυσίδα αξίας και το ποσοστό κάθε σταδίου, την περίοδο 2020-2022 καθώς και το Α' εξάμηνο του 2022 και Α' εξάμηνο του 2023.

Από τις απαντήσεις σε ερωτηματολόγια της ΓΔΑ για τα στοιχεία κόστους και πωλήσεων και από τις οικονομικές καταστάσεις που προσκόμισαν οι 4 Μεταποιητές και τα 5 Σούπερ Μάρκετ, ενώ ελήφθησαν και στοιχεία για την τελική τιμή πώλησης φρέσκου αγελαδινού γάλακτος από την βάση δεδομένων που διατηρεί η ΕΑ από το 2020 από την πλατφόρμα του e-katanalotis και για την τιμή παραγωγού αγελαδινού γάλακτος ελήφθησαν στοιχεία από το ΕΛΓΟ Δήμητρα.

Ως προς την **μεθοδολογία** που ακολουθήθηκε:

Το ποσοστό Μεταποίησης υπολογίστηκε ως η Τιμή πώλησης

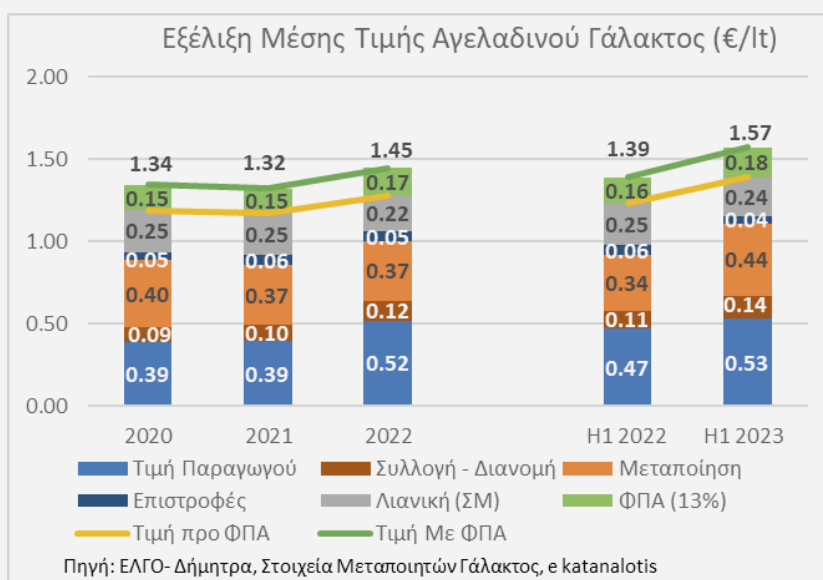
μεταποίησης – Τιμή Παραγωγού – Κόστος συγκέντρωσης γάλακτος από τους παραγωγούς και διανομής γάλακτος στην λιανική – τις επιστροφές

Έγινε η υπόθεση εργασίας ότι η μεταποιητικές μονάδες βαρύνονται, ως επι το πλείστων, με το κόστος συλλογής της πρώτης ύλης από τους παραγωγούς και το κόστος διανομής του τελικού προϊόντος στα Σούπερ Μάρκετ. Επίσης οι επιστροφές σε φρέσκο γάλα επιβαρύνουν το κόστος του μεταποιητή. Όλες οι επιστροφές φρέσκου γάλακτος, ως επι το πλείστων, προωθούνται από τους μεταποιητές προς καταστροφή μέσω πιστοποιημένων εταιριών καταστροφής προϊόντων ζωικής προέλευσης

Το ποσοστό Λιανικής, μέσω Σούπερ Μάρκετ υπολογίστηκε από τη μέση τιμή Λιανικής από το e-katanalotis αφαιρουμένου του ΦΠΑ – την τιμή (ex- factory) πώλησης της μεταποίησης.

Κατά την περίοδο 2020-2023 παρατηρήθηκαν μεταβολές τόσο στη διάρθρωση της μέσης τιμής του φρέσκου αγελαδινού γάλακτος όσο και στα ποσοστά κάθε σταδίου επί της μέσης τιμής στην αλυσίδα αξίας του φρέσκου αγελαδινού γάλακτος.

Όσο αφορά στην διαμόρφωση της μέσης τιμής πώλησης φρέσκου αγελαδινού γάλακτος και την συμμετοχή κάθε σταδίου της αλυσίδας αξίας παρατηρούμε τα εξής:

Η μέση ετήσια τιμή πώλησης του παραγωγού (κτηνοτρόφου) αυξήθηκε από 0,39 EUR/lit το 2020-2021 σε 0,52 EUR/lit το 2022. Για το Α' εξάμηνο του 2023 η μέση τιμή βρέθηκε ίση με 0,53 EUR/lit ενώ η αντίστοιχη τιμή το Α' εξάμηνο του 2022 ήταν 0,47 EUR/lit. Η μέση τιμή που αντιστοιχεί στην συλλογή και διανομή του φρέσκου αγελαδινού αυξήθηκε από 0,09-0,10 EUR/lit το 2020-2021 σε 0,12 EUR/lit το 2022 ενώ έφτασε το 0,14 EUR/lit το 1ο εξάμηνο του 2023.

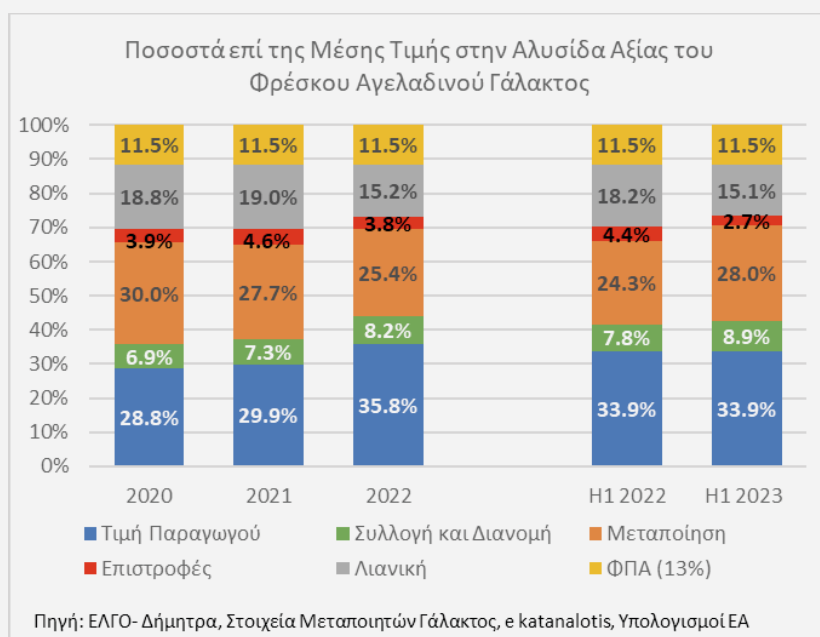
Η συμμετοχή της μεταποίησης πάνω στην διαμόρφωση της τελικής τιμής του φρέσκου αγελαδινού γάλακτος υπολογίστηκε σε 0,40 EUR/lit το 2020, και μειώθηκε σε 0,37 EUR/lit το 2021 και το 2022. Το 1ο εξάμηνο του 2023 βρέθηκε στο 0,44 EUR/lit ενώ το αντίστοιχο εξάμηνο του 2022 ήταν 0,34 EUR/lit. Παρατηρήθηκε δηλαδή μια σταδιακή συρρίκνωση της συμμετοχής της μεταποίησης στην τιμή κατά την περίοδο 2020-2022 με τάσεις ανάκαμψης το 2023.

Λιγότερο σημαντικό ρόλο βρέθηκε να έχουν οι επιστροφές φρέσκου γάλακτος. Η μέση τιμή επιστροφής που αντιστοιχεί σε 1 lit πωληθέντος φρέσκου αγελαδινού γάλακτος βρέθηκε 0,04-0,06 EUR/lit, την περίοδο 2020- Α εξάμηνο 2023.

Το ποσό που αντιστοιχεί στη λιανική ήταν 0,25 EUR/lit το 2020-2021 και 0,22 EUR/lit το 2022. Κατά το 1ο εξάμηνο του 2023 ανήλθε σε 0,25 EUR/lit σε σχέση με 0,24 EUR/lit την προηγούμενη χρήση. Από τη σύγκριση των στοιχείων ανά εξάμηνο 2022/2023 προκύπτει πως υπάρχει μια τάση επανόδου της λιανικής στο 0,24 EUR/lit.

Στην τιμή που διαμορφώθηκε από τα στάδια της αλυσίδας αξίας που εξετάστηκαν, προστέθηκαν 0,15 EUR/lit φόρος το 2020 -2021, 0,17 EUR/lit το 2022 έως και 0,18 EUR/lit το Α'εξάμηνο του 2023.

Ως προς τα ποσοστά των παραγωγών στη διαμόρφωση της τελικής τιμής στην αλυσίδα αξίας αυξήθηκαν από 28,8% το 2020, σε 33,9% τόσο και το 1ο εξάμηνο του 2022 όσο και κατά το 1ο εξάμηνο του 2023. Η σημαντικότερη αύξηση δηλαδή παρατηρήθηκε μεταξύ 2021 και 2022 κατά ~6%.

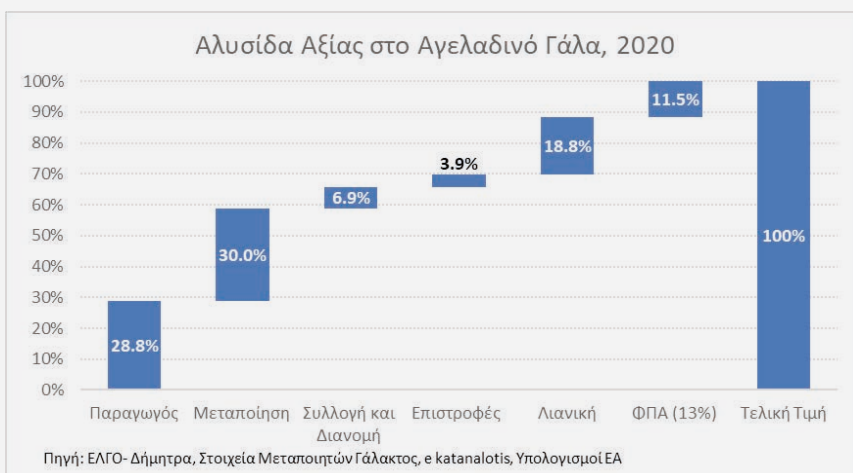
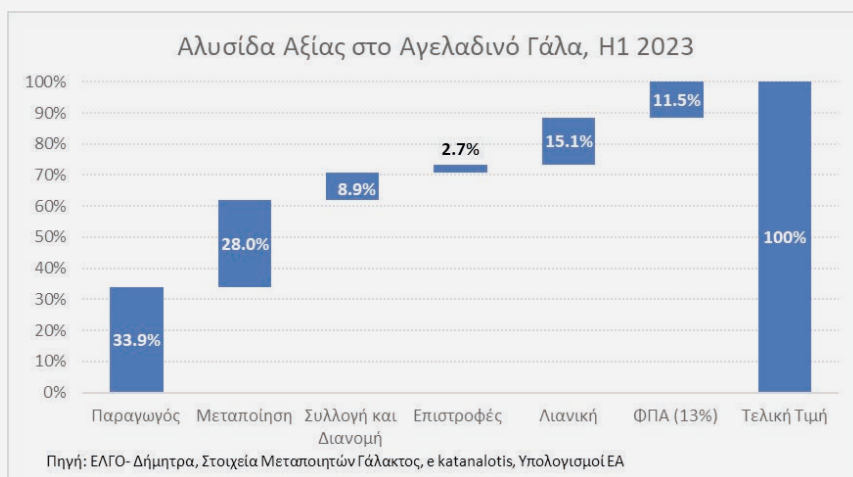
Όσον αναφορά στα ποσοστά της μεταποίησης στην αλυσίδα αξίας παρατηρήθηκε επίσης σχετική μείωση, από 30% το 2020 σε 25,4% το 2022 ενώ παρατηρήθηκε αύξηση και κατά το 1ο εξάμηνο του 2023, σε 28%.

Λιγότερο σημαντικό (αλλά υπολογίσιμο) ρόλο βρέθηκε να έχουν οι επιστροφές φρέσκου γάλατος. Όπου ως ποσοστό στην αλυσίδα αξίας κυμάνθηκε από περίοδο σε περίοδο ανάμεσα στο 2,7% και το 4,6%.

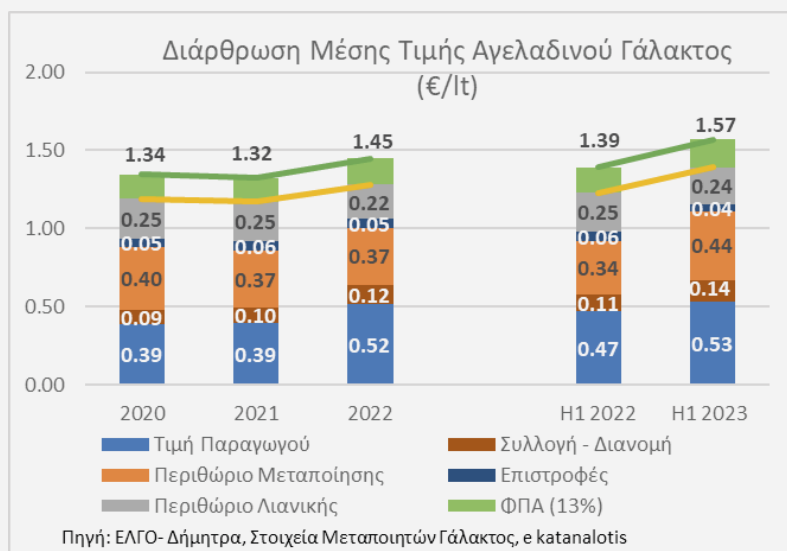
Μικρότερου μεγέθους (σε σχέση με παραγωγό/μεταποίηση) αλλά εξίσου σημαντικές μεταβολές παρατηρήθηκαν στη λιανική, καθώς ως ποσοστό στην αλυσίδα αξίας μειώθηκε από 18,8% το 2020, σε 15,1% το 2022. Παρατηρήθηκε δηλαδή μείωση της τάξης του 3,7%. Το ποσοστό κατά το 1ο εξάμηνο του 2023 βρέθηκε στο 15,1% σε σύγκριση με το 18,2% του 1ου εξαμήνου του 2023.

Ο φόρος παρέμεινε σταθερός κατά την περίοδο αναφοράς. Στην Ελλάδα η πώληση γάλατος φορολογείται με ΦΠΑ 13%, κάτι που αντιστοιχεί σε 11,5% ως ποσοστό επί της τιμής στον τελικό καταναλωτή στην αλυσίδα αξίας του προϊόντος, και αποτελεί από τους υψηλότερους στην κατηγορία των τροφίμων στην Ε.Ε.

Συμπερασματικά και συγκρίνοντας το 2020 με το Α' εξάμηνο του 2023, ως προς τη διαμόρφωση της τελικής τιμής φρέσκου αγελαδινού γάλακτος, αυτό που παρατηρείται στην αλυσίδα αξίας είναι μια σχετική μείωση του ποσοστού που αντιστοιχεί στο περιθώριο μεταποίησης (-2%) και λιανικής (-3,7%) κατά περίπου 5,7% συνολικά και αύξηση του ποσοστού του παραγωγού κατά 5,1% και μεταφορικού κόστους (συλλογή και διανομή) κατά 2%.

Η αυξημένη συμμετοχή ποσοστού του παραγωγού στην διαμόρφωση της τελικής τιμής του φρέσκου αγελαδινού γάλακτος μεταξύ 2020 και Α' εξαμήνου 2023 εξηγείται τουλάχιστον εν μέρει από την σημαντική αύξηση του κόστους παραγωγής, πρωτίστως του κόστους ζωοτροφών και κτηνιατρικών φαρμάκων και δευτερευόντως από την αύξηση της ενέργειας και του εργατικού κόστους.

Οι παρατηρήσεις αυτές είναι σε συμφωνία με τις γενικότερες τάσεις του πληθωρισμού και τις αυξήσεις που έχουν παρατηρηθεί στο κόστος παραγωγής (ζωοτροφές, ενέργεια, κλπ).

IV. Παρουσίαση Χρηματοοικονομικών Δεικτών των Εταιριών Μεταποίησης στη Βιομηχανία Γάλακτος και των Σούπερ Μάρκετ

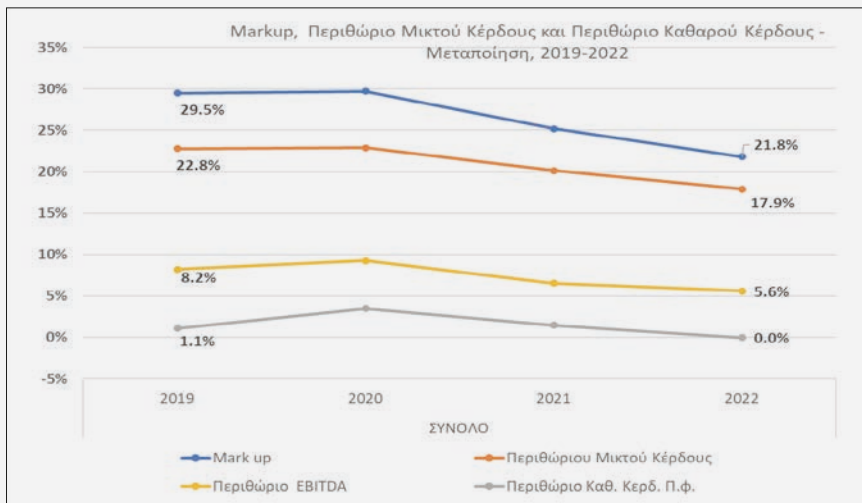
Καθώς η παρουσίαση των βασικών στοιχείων κόστους των επιχειρήσεων αναφέρθηκαν σε προηγούμενο κεφάλαιο του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, εδώ παρουσιάζονται συνολικά βασικοί δείκτες κερδοφορίας και άλλα τα στοιχεία εξόδων από τους σημαντικότερους μεταποιητές στην Γαλακτοβιομηχανία και στον κλάδο των Σούπερ Μαρκετ, όπως προκύπτουν από τις οικονομικές τους καταστάσεις (ελήφθησαν τα στοιχεία των εταιρειών και όχι των ομίλων).

- Μεταξύ 2019 και 2022 οι **μεταποιητές** γαλακτοκομικών παρουσίασαν σταδιακή υποχώρηση των περιθωρίων κερδοφορίας. Ειδικότερα:
- Το Mark up⁸ **υποχώρησε** από 29,5% το 2019 σε 21,8% το 2022.
- Το Περιθώριο Μικτού κέρδους **υποχώρησε** από 22,8% το 2019 σε 17,9% το 2022.
- Το περιθώριο EBITDA **υποχώρησε** από 8.2% το 2019 σε 5,6% το 2022 και
- Το Περιθώριο Καθαρού Κέρδους **κυμάνθηκε σε πολύ χαμηλό επίπεδο** και από 1,1% μηδενίστηκε το 2022.

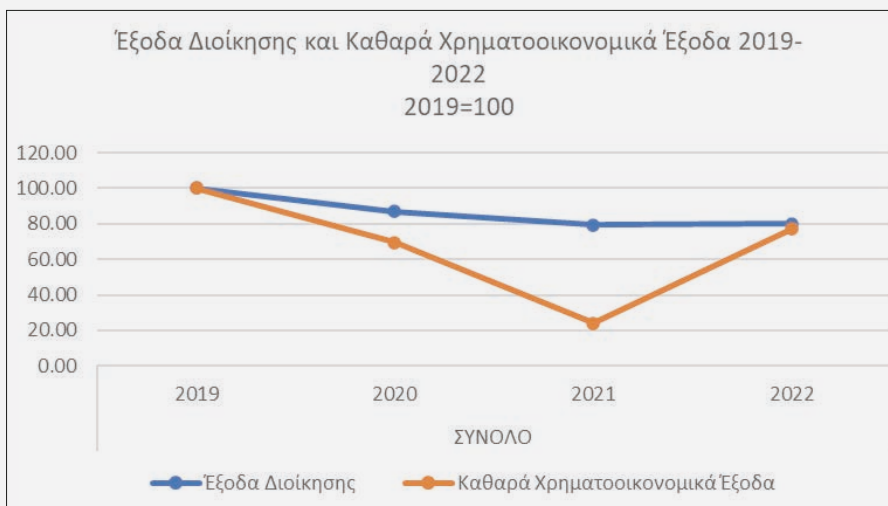
⁸ Σημείωση σχετικά με τους υπολογισμούς:

- Mark up = (Κύκλος Εργασιών - Κόστος Πωληθέντων)/Κόστος Πωληθέντων
- Περιθώριο Μικτού Κέρδους= (Κύκλος Εργασιών - Κόστος Πωληθέντων)/Κύκλος Εργασιών
- Περιθώριο EBITDA= Κέρδη προ Τόκων, Φόρων και Αποσβέσεων / Κύκλος Εργασιών
- Περιθώριο Καθαρού Κέρδους π.φ.= Καθαρό Κέρδος π.φ./Κύκλος Εργασιών

Πηγή: Οικονομικές Καταστάσεις Επιχειρήσεων, Υπολογισμοί ΕΑ

Επίσης με βάση τις οικονομικές καταστάσεις προκύπτει ότι με το 2019=100 και έως το 2022 οι επιχειρήσεις αυτές παρουσίασαν σταδιακή υποχώρηση στα έξοδα διοίκησης και αλλά και στα Χρηματοοικονομικά έξοδα (αν και με διακυμάνσεις).

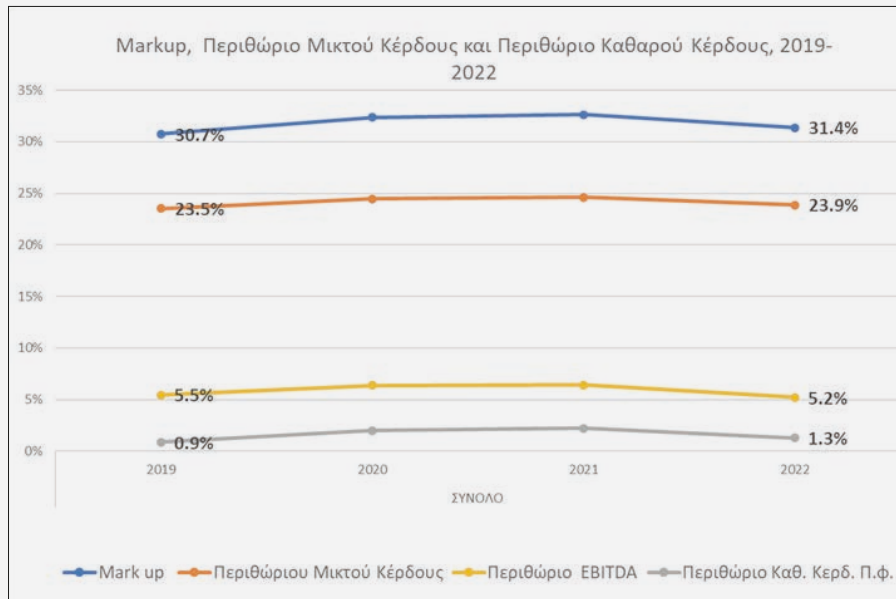

Πηγή: Οικονομικές Καταστάσεις Επιχειρήσεων, Υπολογισμοί ΕΑ

• Όσο αφορά την αντίστοιχη εικόνα από την πλευρά των **Σούπερ Μάρκετ** αναφέρονται τα εξής:

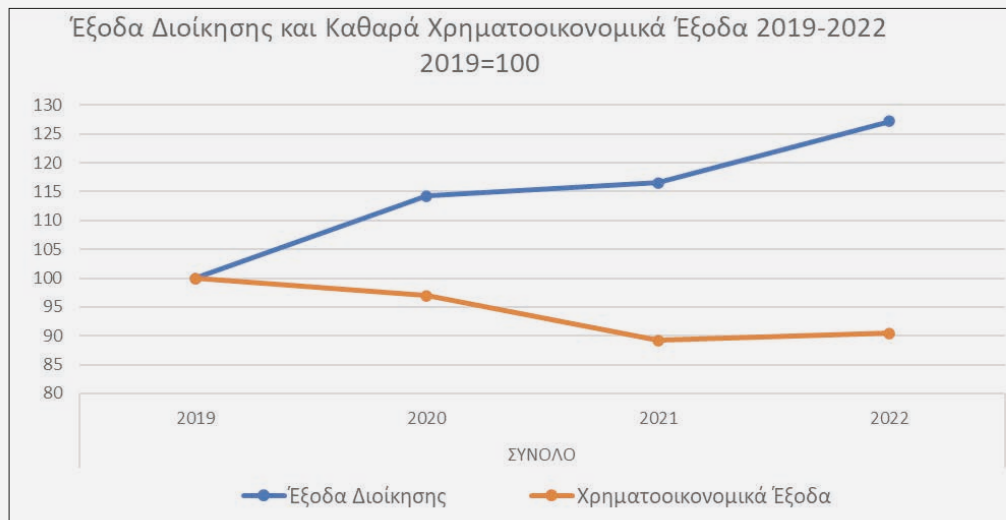
Μεταξύ 2019 και 2022 οι λιανοπωλητές (ΣΜ) γαλακτοκομικών παρουσίασαν οριακή μεταβολή τόσο του Mark up όσο και των περιθωρίων κερδοφορίας. Ειδικότερα:

- Το Mark up **αυξήθηκε οριακά** από 30,7% το 2019 σε 31,4% το 2022.
- Το Περιθώριο Μικτού κέρδους **αυξήθηκε οριακά** από 23,5% το 2019 σε 23,9% το 2022.
- Το περιθώριο EBITDA **υποχώρησε οριακά** από 5,5% το 2019 σε 5,2% το 2022 και
- Το Περιθώριο Καθαρού Κέρδους **κυμάνθηκε σε χαμηλό επίπεδο** και αυξήθηκε οριακά από 0,9% το 2019 σε 1,3% το 2022.

Πηγή: Οικονομικές Καταστάσεις Επιχειρήσεων, Υπολογισμοί ΕΑ

Επίσης με βάση τις οικονομικές καταστάσεις προκύπτει ότι με το 2019=100 και έως το 2022 τα μεγαλύτερα Σούπερ Μαρκετ παρουσίασαν σταδιακή άνοδο στα έξοδα διοίκησης και αλλά υποχώρηση στα Χρηματοοικονομικά έξοδα.

Πηγή: Οικονομικές Καταστάσεις Επιχειρήσεων, Υπολογισμοί ΕΑ

7. Σύγκριση τιμών

Στο πλαίσιο των δράσεων της ΕΑ έναντι της ακρίβειας το τμήμα Χαρτογράφησης της Επιτροπής Ανταγωνισμού προχωράει σε συγκριτικές μελέτες τιμών καταναλωτικών προϊόντων με σκοπό την καλύτερη πληροφόρηση των καταναλωτών και επιχειρήσεων ειδικά σχετικά με τις δυνατότητες που προσφέρονται από την Ευρωπαϊκή Εσωτερική Αγορά για την ενίσχυση του ανταγωνισμού σε προϊόντα στα οποία υπάρχουν σημαντικές διαφορές τιμών για το ίδιο προϊόν σε διάφορες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι διαφορές αυτές δύνανται να οφείλονται σε διαφορετικές αιτίες, χωρίς απαραίτητα αυτές να αφορούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

Σύγκριση Τιμών Βρεφικού Γάλακτος από e-shops σε Ελλάδα και Χώρες της Ευρώπης⁹

Το γάλα αποτελεί τη μοναδική τροφή (και πηγή λήψης νερού) για το βρέφος και άρα το μοναδικό μέσο επιβίωσης του, από τη γέννηση του έως τους 4 πρώτους μήνες της ζωής του. Συνιστά, επίσης, τη βασική τροφή του από 5 έως 8 μηνών, ενώ συνεχίζει απαραίτητα να συμπεριλαμβάνεται στην ημερήσια διατροφή του έως και τη συμπλήρωση των 12 μηνών. Τα χαμηλά ποσοστά μητρικού θηλασμού στην Ευρώπη¹⁰ γενικά, και στην Ελλάδα ειδικότερα (περίπου 76.000 γεννήσεις το 2022¹¹ με κάτω από το 50% των βρεφών¹² -σύμφωνα με έρευνες- να τρέφεται με μητρικό γάλα), είναι, ταυτόχρονα, στοιχεία δηλωτικά της επιλογής γάλακτος-φόρμουλας για την κάλυψη των αναγκών επιβίωσης και ανάπτυξης των βρεφών.

Η παρούσα ανάλυση τιμών εστιάζει στο προϊόν «βρεφικό γάλα» και καταγράφει τις τιμές που πωλούνται τα προϊόντα αυτά στα ηλεκτρονικά καταστήματα των δύο μεγαλύτερων σουπερμάρκετ ανά κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ανάλυση δεν δύνανται να εντοπίσει στοιχεία ποιοτικής διαφοράς μεταξύ των διαφορετικών ετικετών γάλακτος.

Λόγω της ιδιαιτερότητας του προϊόντος, λαμβάνονται, επίσης, τιμές και από ένα φαρμακείο με ηλεκτρονικό κατάστημα ανά χώρα ώστε να έχουμε περισσότερα συγκρίσιμα στοιχεία, δεδομένου ότι από προηγούμενες μελέτες της Επιτροπής Ανταγωνισμού μεγάλο μέρος των πωλήσεων βρεφικού γάλακτος πραγματοποιείται και μέσω φαρμακείων. Η κατηγορία βρεφικού γάλακτος στην οποία εστιάζουμε είναι 0 έως 6 μηνών και 6 έως 12 μηνών στην βασική σειρά (εξαιρείται δηλαδή η φόρμουλα με extra χαρακτηριστικά όπως βιταμίνες κ.α.), χάριν της αναγκαιότητας κατανάλωσης σε αυτές τις ηλικίες, στις περιπτώσεις όπου επιλέγεται το γάλα σε σκόνη έναντι του μητρικού θηλασμού.

Οι επιχειρήσεις των οποίων τα προϊόντα παρουσιάζονται είναι α) Friesland Campina, b) Danone Nutricia, c) Nestlé, d) Vian (BIANEΞ AE). Πιο συγκεκριμένα, η Friesland Campina συμμετέχει με τα προϊόντα Frisolac 1 (0-6) και Frisomel 2 (6-12). Η Danone – Nutricia συμμετέχει με το Almiron 1 (0-6) και Almiron 2 (6-12) και Milupa 1 (0-6), Milupa 2 (6-12) (Milupa Aptamil (Ελλάδα) = Milupa Milumil (Αυστρία)). Από τη Nestlé εξετάζεται το NAN Optipro 1 (0-6) και το NAN Optipro 2 (6-12). Τέλος, από τη VIAN, η παρουσία της οποίας είναι μόνο στα φαρμακεία, παρουσιάζεται το Novalac 1 (0-6) και Novalac 2 (6-12).

Όπως και σε άλλα καταναλωτικά είδη που διατίθενται από πολυεθνικές εταιρίες, έτσι και στο βρεφικό γάλα η ετικέτα αλλάζει από χώρα σε χώρα. Ως εκ τούτου, για την Danone Nutricia, εντοπίστηκαν ως ισοδύναμα τα προϊόντα Almiron (Ελλάδα, Ισπανία), Aptamil Pronutra (Αυστρία, Βουλγαρία και αλλού), Nutrilon Advanced (Βέλγιο, Τσεχία και αλλού), Aptamil Nutribiotik (Εσθονία και αλλού), Bebilon (Πολωνία) και Gallia Calisma (Γαλλία). Για τη Nestlé, εντοπίστηκαν ως ισοδύναμα τα προϊόντα NAN Optipro (Ελλάδα και αλλού), BEBA (Αυστρία, Τσεχία και αλλού), NAN Pro (Φινλανδία και αλλού) και Nidal (Γαλλία). Για τις τιμές που ελήφθησαν

⁹ Η συγκεκριμένη σύγκριση τιμών διενεργήθηκε από το τμήμα Χαρτογράφησης αγορών και έρευνας και την εμπειρογνώμονα Σπυριδούλα Ζάχαρη.

¹⁰ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8774342/>

¹¹ <https://www.statistics.gr/documents/20181/3a2748aa-9f4c-a4fa-76b1-2c14348eaa19>

¹² <https://www.mdpi.com/2227-9067/9/12/1792>

από τη Βουλγαρία, Τσεχία, Δανία, Πολωνία, Ρουμανία και Σουηδία, έγινε μετατροπή από τα εθνικά νομίσματα σε ευρώ. Για όλες τις χώρες από τις οποίες ελήφθησαν τιμές, έγινε στάθμιση αυτών με τον δείκτη Comparative Price Level (μηνός Σεπτεμβρίου) που δημοσιεύει ο ΟΟΣΑ λαμβάνοντας ως τιμή βάσης την Ελλάδα (=100), ενώ η σύγκριση γίνεται στην τιμή που προκύπτει για 100 γραμμάρια προϊόντος. Οι χώρες για τις οποίες πραγματοποιείται η σύγκριση τιμών, αφενός είχαν διαθέσιμο στην αγορά το αντίστοιχο προϊόν, αφετέρου υπήρχε διαθέσιμος από τον ΟΟΣΑ ο αντίστοιχος δείκτης στάθμισης. Αυτό συνεπάγεται ότι, ενώ έχει γίνει λήψη τιμών, δεν συμπεριλήφθηκαν στην τελική σύγκριση η Βουλγαρία, η Κροατία, η Κύπρος, η Μάλτα και η Ρουμανία.

Για κάθε μια από τις δύο κατηγορίες βρεφικού γάλακτος πραγματοποιήθηκαν τρεις τιμοληψίες εντός του Νοεμβρίου 2023, ήτοι την 1η Νοεμβρίου, στις 20 Νοεμβρίου και στις 30 Νοεμβρίου, στα ίδια σουπερμάρκετ και φαρμακεία. Η ανάλυση έδειξε ότι δεν υπάρχει ομοιογένεια στην παρουσία των ετικετών στις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για συγκεκριμένες ετικέτες έχουμε περισσότερα διαθέσιμα

στοιχεία σε σύγκριση με άλλες. Πιο συγκεκριμένα, για την εταιρεία Friesland-Campina και το γάλα Frisolac 0-6 και Frisolac 6-12 έχουμε συγκρίσιμες τιμές μόνο από τρεις χώρες (Ελλάδα, Λετονία, Λιθουανία). Για τα βρεφικά γάλατα-φόρμουλα Almiron 0-6 και 6-12 μηνών της Danone- Nutricia έχουμε συγκρίσιμα στοιχεία από 17 χώρες μέλη της ΕΕ, ενώ για το Milupa 0-6 και 6-12 μηνών της ίδιας εταιρείας, έχουμε συγκρίσιμα στοιχεία μόνο από δύο χώρες. Για το NAN 0-6 και 6-12 μηνών της Nestlé έχουμε τιμές από 15 χώρες μέλη της ΕΕ ενώ για το Novalac 0-6 και 6-12 της BIANEΞ ΑΕ έχουμε στοιχεία μόνο από πέντε χώρες.

Τα αποτελέσματα της τιμοληψίας δείχνουν την Ελλάδα να είναι η χώρα με τις πιο υψηλές τιμές (συμπ. του ΦΠΑ) στα εξεταζόμενα είδη φόρμουλας στην ΕΕ. Στο Frisolac 0-6 και Frisolac 6-12 οι τιμές στην Ελλάδα είναι από 32% έως 53% υψηλότερα σε σχέση με τη χαμηλότερη τιμή που εντοπίζεται στη Λετονία. Στην Ελλάδα, η χαμηλότερη τιμή για το Frisolac 0-6 εντοπίζεται σε φαρμακείο με ηλεκτρονικό κατάστημα ενώ περίπου η ίδια τιμή εντοπίζεται σε σουπερμάρκετ της Λιθουανίας.

FRIESLAND CAMPINA // FRISOLAC 0-6 ΜΗΝΩΝ				1-Nov			20-Nov			30-Nov		
Countries	Supermarkets Selection	CPL για Ελλάδα ανά χώρα βάσης (=100)	Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες τιμές	Απόκλιση από την χαμηλότερη τιμή	Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες τιμές	Απόκλιση από την χαμηλότερη τιμή	Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες τιμές	Απόκλιση από την χαμηλότερη τιμή	
1	Greece Supermarket 1	1	3,55	3,55	53%	3,55	3,55	53%	3,55	3,55	53%	
	Φαρμακείο	1	3,21	3,21	38%	3,21	3,21	38%	3,21	3,21	38%	
2	Latvia Supermarket 2	1,01	2,35	2,32	0%	2,35	2,32	0%	2,35	2,32	0%	
3	Lithuania Supermarket 2	0,93	2,92	3,14	35%	2,92	3,14	35%	2,92	3,14	35%	

FRIESLAND CAMPINA // FRISOMEL 6-12 ΜΗΝΩΝ				1-Nov			20-Nov			30-Nov		
Countries	Supermarkets Selection	CPL για Ελλάδα ανά χώρα βάσης (=100)	Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες τιμές	Απόκλιση από την χαμηλότερη τιμή	Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες τιμές	Απόκλιση από την χαμηλότερη τιμή	Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες τιμές	Απόκλιση από την χαμηλότερη τιμή	
1	Greece Supermarket 1	1	2,88	2,88	45%	2,88	2,88	45%	2,88	2,88	45%	
	Φαρμακείο	1	2,61	2,61	32%	2,61	2,61	32%	2,61	2,61	32%	
2	Latvia Supermarket 2	1,01	2,00	1,98	0%	2,00	1,98	0%	2,00	1,98	0%	
	Φαρμακείο	1,01	2,00	1,98	0%	2,00	1,98	0%	2,00	1,98	0%	
3	Lithuania Supermarket 2	0,93	2,87	3,09	56%	2,87	3,09	56%	2,87	3,09	56%	

Η έρευνα για το Almiron 0-6 (Danone- Nutricia) έδειξε ότι οι τιμές στην Ελλάδα είναι από 144% έως 171% πάνω από τη χαμηλότερη τιμή που εντοπίζεται στο Βέλγιο. Το Almiron

6-12 (Danone- Nutricia) στην Ελλάδα πωλείται από 78% έως 136% υψηλότερα από την χαμηλότερη τιμή για το προϊόν που εντοπίζεται στο Βέλγιο και την Ολλανδία.

DANONE-NUTRICIA [ALMIRON] 0-6 ΜΗΝΩΝ			01-Νοε			20-Νοε			30-Νοε		
Countries	Supermarkets Selection	CPL με χώρα βάσης Ελλάδα (=100)	Almiron Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από την χαμηλότερη τιμή	Almiron Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από την χαμηλότερη τιμή	Almiron Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από την χαμηλότερη τιμή
1 Austria	Supermarket 1	1,3	2,49	1,91	40%	2,49	1,91	51%	2,49	1,91	51%
	Supermarket 2	1,3	2,56	1,97	44%	2,56	1,97	55%	2,56	1,97	55%
	Φαρμακείο	1,3	2,50	1,92	41%	2,50	1,92	52%	2,50	1,92	52%
2 Belgium	Supermarket 1	1,28	-	-	-	1,62	1,27	0%	1,62	1,27	0%
	Supermarket 2	1,28	1,75	1,37	0%	1,75	1,37	8%	1,75	1,37	8%
	Supermarket 3	1,28	1,75	1,37	0%	1,75	1,37	8%	1,75	1,37	8%
	Φαρμακείο	1,28	2,12	1,66	21%	-	-	-	-	-	-
3 Czech	Supermarket 1	1,05	2,56	2,43	78%	2,55	2,43	92%	2,57	2,44	93%
	Φαρμακείο	1,05	2,59	2,46	80%	2,40	2,28	80%	2,41	2,30	81%
4 Estonia	Supermarket 1	1,13	2,37	2,10	54%	2,37	2,10	66%	2,37	2,10	66%
	Supermarket 2	1,13	-	-	-	2,31	2,04	61%	-	-	-
	Φαρμακείο	1,13	3,05	2,70	97%	-	-	-	-	-	-
5 France	Supermarket 1	1,23	2,37	1,93	41%	2,79	2,27	79%	2,79	2,27	79%
	Supermarket 2	1,23	2,17	1,77	29%	2,17	1,77	39%	2,17	1,77	39%
	Φαρμακείο	1,23	2,22	1,80	32%	2,12	1,73	36%	2,12	1,73	36%
6 Germany	Φαρμακείο	1,22	3,23	2,65	94%	-	-	-	-	-	-
7 Greece	Supermarket 1	1	3,44	3,44	152%	3,44	3,44	171%	3,44	3,44	171%
	Supermarket 2	1	3,37	3,37	147%	3,37	3,37	166%	3,37	3,37	166%
	Φαρμακείο	1	-	-	-	3,09	3,09	144%	-	-	-
8 Italy	Φαρμακείο	1,15	-	-	-	3,12	2,71	114%	3,12	2,71	114%
9 Latvia	Supermarket 2	1,01	1,91	1,89	39%	1,91	1,89	49%	1,91	1,89	49%
	Φαρμακείο	1,01	3,32	3,28	140%	3,36	3,33	163%	-	-	-
10 Lithuania	Supermarket 2	0,93	2,25	2,42	77%	2,25	2,42	91%	2,25	2,42	91%
	Φαρμακείο	0,93	2,33	2,50	83%	2,33	2,50	97%	2,33	2,50	97%
11 Luxembourg	Φαρμακείο	1,51	2,14	1,41	4%	2,14	1,41	12%	2,14	1,41	12%
12 Netherlands	Supermarket 1	1,33	2,25	1,69	24%	2,25	1,69	33%	2,25	1,69	33%
	Supermarket 2	1,33	2,23	1,67	23%	2,14	1,61	27%	2,14	1,61	27%
	Φαρμακείο	1,33	2,37	1,78	31%	2,37	1,78	41%	2,37	1,78	41%
13 Poland	Φαρμακείο	0,75	1,64	2,19	60%	-	-	-	-	-	-
14 Portugal	Supermarket 1	1,01	2,20	2,18	59%	2,20	2,18	72%	2,20	2,18	72%
	Supermarket 2	1,01	2,20	2,18	59%	-	-	-	-	-	-
	Φαρμακείο	1,01	-	-	-	2,39	2,37	87%	-	-	-
15 Slovakia	Φαρμακείο	1,11	2,62	2,36	73%	2,62	2,36	86%	2,62	2,36	86%
	Supermarket 2	1,11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16 Slovenia	Supermarket 1	1,04	2,75	2,64	93%	2,75	2,64	108%	2,75	2,64	108%
17 Spain	Supermarket 2	1,09	2,93	2,68	96%	2,93	2,68	112%	2,93	2,68	112%
	Φαρμακείο	1,09	2,03	1,86	36%	-	-	-	-	-	-

DANONE-NUTRICIA [ALMIRON] 0-6 ΜΗΝΩΝ			01-Νοε			20-Νοε			30-Νοε		
Countries	Supermarkets Selection	CPL με χώρα βάσης Ελλάδα (=100)	Almiron Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από την χαμηλότερη τιμή	Almiron Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από την χαμηλότερη τιμή	Almiron Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από την χαμηλότερη τιμή
1 Austria	Supermarket 1	1,3	2,49	1,91	40%	2,49	1,91	51%	2,49	1,91	51%
	Supermarket 2	1,3	2,56	1,97	44%	2,56	1,97	55%	2,56	1,97	55%
	Φαρμακείο	1,3	2,50	1,92	41%	2,50	1,92	52%	2,50	1,92	52%
2 Belgium	Supermarket 1	1,28	-	-	-	1,62	1,27	0%	1,62	1,27	0%
	Supermarket 2	1,28	1,75	1,37	0%	1,75	1,37	8%	1,75	1,37	8%
	Supermarket 3	1,28	1,75	1,37	0%	1,75	1,37	8%	1,75	1,37	8%
	Φαρμακείο	1,28	2,12	1,66	21%	-	-	-	-	-	-
3 Czech	Supermarket 1	1,05	2,56	2,43	78%	2,55	2,43	92%	2,57	2,44	93%
	Φαρμακείο	1,05	2,59	2,46	80%	2,40	2,28	80%	2,41	2,30	81%
4 Estonia	Supermarket 1	1,13	2,37	2,10	54%	2,37	2,10	66%	2,37	2,10	66%
	Supermarket 2	1,13	-	-	-	2,31	2,04	61%	-	-	-
	Φαρμακείο	1,13	3,05	2,70	97%	-	-	-	-	-	-
5 France	Supermarket 1	1,23	2,37	1,93	41%	2,79	2,27	79%	2,79	2,27	79%
	Supermarket 2	1,23	2,17	1,77	29%	2,17	1,77	39%	2,17	1,77	39%
	Φαρμακείο	1,23	2,22	1,80	32%	2,12	1,73	36%	2,12	1,73	36%
6 Germany	Φαρμακείο	1,22	3,23	2,65	94%	-	-	-	-	-	-
7 Greece	Supermarket 1	1	3,44	3,44	152%	3,44	3,44	171%	3,44	3,44	171%
	Supermarket 2	1	3,37	3,37	147%	3,37	3,37	166%	3,37	3,37	166%
	Φαρμακείο	1	-	-	-	3,09	3,09	144%	-	-	-
8 Italy	Φαρμακείο	1,15	-	-	-	3,12	2,71	114%	3,12	2,71	114%
9 Latvia	Supermarket 2	1,01	1,91	1,89	39%	1,91	1,89	49%	1,91	1,89	49%
	Φαρμακείο	1,01	3,32	3,28	140%	3,36	3,33	163%	-	-	-
10 Lithuania	Supermarket 2	0,93	2,25	2,42	77%	2,25	2,42	91%	2,25	2,42	91%
	Φαρμακείο	0,93	2,33	2,50	83%	2,33	2,50	97%	2,33	2,50	97%
11 Luxembourg	Φαρμακείο	1,51	2,14	1,41	4%	2,14	1,41	12%	2,14	1,41	12%
12 Netherlands	Supermarket 1	1,33	2,25	1,69	24%	2,25	1,69	33%	2,25	1,69	33%
	Supermarket 2	1,33	2,23	1,67	23%	2,14	1,61	27%	2,14	1,61	27%
	Φαρμακείο	1,33	2,37	1,78	31%	2,37	1,78	41%	2,37	1,78	41%
13 Poland	Φαρμακείο	0,75	1,64	2,19	60%	-	-	-	-	-	-
14 Portugal	Supermarket 1	1,01	2,20	2,18	59%	2,20	2,18	72%	2,20	2,18	72%
	Supermarket 2	1,01	2,20	2,18	59%	-	-	-	-	-	-
	Φαρμακείο	1,01	-	-	-	2,39	2,37	87%	-	-	-
15 Slovakia	Φαρμακείο	1,11	2,62	2,36	73%	2,62	2,36	86%	2,62	2,36	86%
	Supermarket 2	1,11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16 Slovenia	Supermarket 1	1,04	2,75	2,64	93%	2,75	2,64	108%	2,75	2,64	108%
17 Spain	Supermarket 2	1,09	2,93	2,68	96%	2,93	2,68	112%	2,93	2,68	112%
	Φαρμακείο	1,09	2,03	1,86	36%	-	-	-	-	-	-

Τα γάλατα Milupa 0-6 και 6-12 (Danone - Nutricia) στην Ελλάδα αποκλίνουν από 102%-114% από την Αυστρία που αποτελεί και τη μοναδική χώρα που εντοπίζεται η ετικέτα.

DANONE-NUTRICIA [MILUPA] 0-6 ΜΗΝΩΝ			01-Νοε			20-Νοε			30-Νοε		
Countries	Supermarkets Selection	CPL με χώρα βάσης Ελλάδα (=100)	Milupa Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή	Milupa Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή	Milupa Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή
1 Austria	Supermarket 1	1,3	1,86	1,43	-	1,86	1,43	0%	1,86	1,43	0%
	Supermarket 2	1,3	1,75	1,35	-	-	-	-	-	-	-
	Φαρμακείο	1,3	-	-	-	1,87	1,44	1%	1,87	1,44	1%
2 Greece	Supermarket 1	1	-	-	-	3,01	3,01	110%	3,01	3,01	110%
	Supermarket 2	1	-	-	-	2,93	2,93	104%	2,93	2,93	104%
	Φαρμακείο	1	-	-	-	3,07	3,07	114%	3,07	3,07	114%

DANONE-NUTRICIA [MILUPA] 6-12 ΜΗΝΩΝ			01-Νοε			20-Νοε			30-Νοε		
Countries	Supermarkets Selection	CPL με χώρα βάσης Ελλάδα (=100)	Milupa Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή	Milupa Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή	Milupa Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή
1 Austria	Supermarket 1	1,3	1,86	1,43	-	1,86	1,43	15%	1,86	1,43	15%
	Supermarket 2	1,3	1,62	1,25	-	1,62	1,25	0%	1,62	1,25	0%
	Φαρμακείο	1,3	-	-	-	1,75	1,35	8%	1,75	1,35	8%
2 Greece	Supermarket 1	1	-	-	-	2,60	2,60	108%	2,60	2,60	108%
	Supermarket 2	1	-	-	-	2,53	2,53	102%	2,53	2,53	102%
	Supermarket 3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Φαρμακείο	1	-	-	-	2,58	2,58	106%	2,58	2,58	106%

Το βρεφικό γάλα NAN 0-6 (Nestlé), στην Ελλάδα, αποκλίνει από 167% έως 213% από την χαμηλότερη τιμή που εντοπίζεται σε Φινλανδία και Σουηδία. Κατ' αντιστοιχία, η τιμή για το NAN 6-12 (Nestlé) στην Ελλάδα είναι από 146% έως 197% πιο υψηλή από την χαμηλότερη τιμή που εντοπίζεται στη Γαλλία.

NESTLE [NAN OPTIPRO] 0-6			01-Νοε			20-Νοε			30-Νοε		
Countries	Supermarkets Selection	CPL με χώρα βάσης Ελλάδα (=100)	NAN Optipro Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή	NAN Optipro Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή	NAN Optipro Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή
1 Austria	Supermarket 1	1,3	2,24	1,73	40,0%	2,24	1,73	56%	2,24	1,73	55%
	Supermarket 2	1,3	2,37	1,83	48,1%						
	Φαρμακείο	1,3				2,50	1,92	73%	2,50	1,92	73%
2 Belgium	Supermarket 1	1,28				2,12	1,66	50%	2,12	1,66	49%
	Supermarket 2	1,28	2,42	1,89	53,6%	2,42	1,89	71%	2,12	1,66	49%
	Supermarket 3	1,28	2,12	1,66	34,6%	2,12	1,66	50%	2,12	1,66	49%
	Φαρμακείο	1,28	2,37	1,85	50,1%	2,37	1,85	67%	2,37	1,85	67%
3 Czech	Supermarket 1	1,05	2,81	2,68	117,3%	2,86	2,72	145%	-	-	-
	Φαρμακείο	1,05	2,81	2,68	117,3%	2,76	2,63	137%	2,38	2,26	104%
4 Denmark	Φαρμακείο	1,58	2,01	1,27	3,1%	2,01	1,27	15%	2,01	1,27	15%
5 Finland	Supermarket 1	1,44	1,78	1,23	0,0%	1,78	1,23	11%	1,78	1,23	11%
6 France	Supermarket 1	1,23	-	-	-	2,18	1,77	60%	2,18	1,77	60%
	Supermarket 2	1,23	-	-	-	1,40	1,13	2%	1,40	1,13	2%
	Φαρμακείο	1,23	1,76	1,43	15,8%	1,62	1,32	19%	1,62	1,32	19%
7 Germany	Φαρμακείο	1,22	2,75	2,25	82,8%	2,75	2,25	103%	2,75	2,25	103%
8 Greece	Supermarket 1	1	3,36	3,36	172,5%	3,36	3,36	203%	3,36	3,36	202%
	Supermarket 2	1	3,29	3,29	167,1%	3,29	3,29	197%	3,29	3,29	196%
	Φαρμακείο	1	3,48	3,48	181,9%	3,48	3,48	213%	3,48	3,48	213%
9 Lithuania	Φαρμακείο	0,93	-	-	-	2,92	3,14	183%	2,92	3,14	183%
10 Luxembourg	Φαρμακείο	1,51	2,19	1,45	17,5%	2,19	1,45	30%	2,19	1,45	30%
11 Netherlands	Φαρμακείο	1,33	2,50	1,88	52,4%	2,50	1,88	69%	2,37	1,78	61%
12 Poland	Φαρμακείο	0,75	-	-	-	1,51	2,02	82%	1,52	2,02	82%
13 Portugal	Supermarket 1	1,01	2,20	2,18	76,6%	2,20	2,18	96%	2,20	2,18	96%
	Supermarket 2	1,01	2,37	2,35	90,7%						
	Φαρμακείο	1,01	2,74	2,72	120,3%	2,74	2,72	145%	2,74	2,72	144%
14 Spain	Supermarket 2	1,09	2,68	2,45	99,1%	2,68	2,45	121%	-	-	-
	Φαρμακείο	1,09	2,11	1,94	57,2%						
15 Sweden	Supermarket 1	1,31	2,25	1,72	39,5%	1,65	1,26	13%	1,65	1,26	13%
	Supermarket 2	1,31				1,45	1,11	0%	1,46	1,11	0%
	Φαρμακείο	1,31	1,83	1,39	13,0%	1,87	1,43	29%	1,87	1,43	29%

NESTLE [NAN OPTIPRO] 6-12			01-Νοε			20-Νοε			30-Νοε		
Countries	Supermarkets Selection	CPL με χώρα βάσης Ελλάδα (=100)	NAN Optipro Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή	NAN Optipro Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή	NAN Optipro Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή
1 Austria	Supermarket 1	1,3	2,12	1,63	45%	2,12	1,63	63%	2,00	1,54	54%
	Φαρμακείο	1,3	2,50	1,92	71%	2,50	-	-	2,50	-	-
2 Belgium	Supermarket 1	1,28	1,97	1,54	37%	-	-	-	-	-	-
	Supermarket 2	1,28	1,97	1,54	37%	1,97	1,54	54%	1,97	1,54	54%
	Supermarket 3	1,28	1,97	1,54	37%	1,97	1,54	54%	1,97	1,54	54%
3 Czech	Φαρμακείο	1,28	2,01	1,57	40%	2,01	1,57	57%	2,01	1,57	57%
	Supermarket 1	1,05	3,07	2,92	160%	2,86	2,72	172%	2,79	2,66	166%
4 Estonia	Φαρμακείο	1,05	2,71	2,58	129%	2,40	2,28	129%	2,29	2,18	119%
	Supermarket 1	1,13	-	-	-	1,62	1,44	44%	-	-	-
5 Finland	Supermarket 1	1,44	1,78	1,23	10%	1,78	1,23	23%	1,78	1,23	23%
6 France	Supermarket 2	1,23	1,38	1,13	0%	1,23	1,00	0%	1,23	1,00	0%
	Φαρμακείο	1,23	1,44	1,17	4%	1,33	1,08	8%	1,33	1,08	8%
7 Germany	Φαρμακείο	1,22	2,75	2,25	100%	2,75	2,25	125%	2,75	2,25	125%
8 Greece	Supermarket 1	1	2,82	2,82	151%	2,82	2,82	182%	2,82	2,82	182%
	Supermarket 2	1	2,77	2,77	146%	2,77	2,77	177%	2,77	2,77	177%
	Φαρμακείο	1	2,97	2,97	164%	2,97	2,97	197%	2,97	2,97	197%
9 Lithuania	Φαρμακείο	0,93	-	-	-	2,34	2,51	151%	2,34	2,51	151%
10 Luxembourg	Φαρμακείο	1,51	2,08	1,38	22%	2,08	1,38	38%	2,08	1,38	38%
11 Netherlands	Φαρμακείο	1,33	2,06	1,55	38%	2,06	1,55	55%	2,09	1,57	57%
12 Poland	Φαρμακείο	0,75	-	-	-	1,50	1,99	100%	1,32	1,77	77%
	Supermarket 1	1,01	1,84	1,82	62%	2,19	2,16	117%	2,19	2,16	117%
13 Portugal	Supermarket 2	1,01	1,89	1,87	66%	-	-	-	-	-	-
	Φαρμακείο	1,01	2,61	2,59	130%	2,06	2,03	104%	2,06	2,03	104%
	Supermarket 2	1,09	2,54	2,33	107%	2,42	2,22	122%	2,42	2,22	122%
14 Spain	Φαρμακείο	1,09	2,30	2,11	87%	2,30	2,11	111%	2,30	2,11	111%
	Supermarket 1	1,31	1,73	1,32	17%	1,65	1,26	26%	1,65	1,26	26%
15 Sweden	Supermarket 2	1,31	-	-	-	1,45	1,11	11%	1,46	1,11	11%

Τέλος, στην Ελλάδα, το Novalac 0-6 και 6-12 για το οποίο έχουμε συγκρίσιμα στοιχεία από τα φαρμακεία πέντε χωρών (Αυστρία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιταλία), είναι ακριβότερο από 140% έως 173% σε σχέση με την χαμηλότερη τιμή η οποία εντοπίζεται στην Ιταλία.

VIAN [NOVALAC] 0-6			01-Νοε			20-Νοε			30-Νοε		
Countries	Store Selection	CPL με χώρα βάσης Ελλάδα (=100)	Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή	Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή	Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή
1 Austria	Φαρμακείο	1,3	2,06	1,58	25%	2,06	1,58	26%	2,06	1,58	26%
2 France	Φαρμακείο	1,23	2,11	1,71	35%	2,11	1,72	36%	2,11	1,72	36%
3 Germany	Φαρμακείο	1,22	1,99	1,63	29%	1,99	1,63	30%	1,99	1,63	30%
4 Greece	Φαρμακείο	1	3,05	3,05	140%	3,25	3,25	158%	3,44	3,44	173%
5 Italy	Φαρμακείο	1,15	1,46	1,27	0%	1,45	1,26	0%	1,45	1,26	0%

VIAN [NOVALAC] 6-12			01-Νοε			20-Νοε			30-Νοε		
Countries	Store Selection	CPL με χώρα βάσης Ελλάδα (=100)	Novalac Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή	Novalac Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή	Novalac Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Σταθμισμένες Τιμές	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή
1 Austria	Φαρμακείο	1,3	2,02	1,55	0%	2,02	1,55	32%	2,02	1,55	32%
2 France	Φαρμακείο	1,23	1,94	1,57	1%	1,73	1,41	20%	1,64	1,34	14%
3 Germany	Φαρμακείο	1,22	1,99	1,63	5%	1,99	1,63	39%	1,99	1,63	39%
4 Greece	Φαρμακείο	1	3,04	3,04	96%	3,25	3,25	176%	3,25	3,25	176%
5 Italy	Φαρμακείο	1,15	-	-	-	1,35	1,17	0%	1,35	1,17	0%

Και στις τρεις τιμοληψίες, οι τιμές στην Ελλάδα παραμένουν σταθερές, ενώ στην ΕΕ εμφανίζουν μικρές μεταβολές σε ορισμένες μόνο χώρες. Σε κάθε μία από τις δύο κατηγορίες φόρμουλας (0-6 μηνών και 6-12 μηνών) οι τιμές στα σούπερμαρκετ παρουσιάζουν μικρές αποκλίσεις μεταξύ των διαφορετικών ετικετών. Το προϊόν βρεφικό γάλα Frisolac και Frisomel της Friesland Campina εμφανίζει την υψηλότερη τιμή ανά 100 γραμμάρια προϊόντος μεταξύ των άλλων ετικετών της ίδιας κατηγορίας, αλλά έχει τη μικρότερη ποσοστιαία απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή που εντοπίζεται σε άλλη χώρα μέλος της ΕΕ. Επίσης, διατίθεται μόνο από τη μία από τις δύο μεγαλύτερες αλυσίδες σουπερμάρκετ στη χώρα. Αντίθετα, τα βρεφικά γάλατα Almiron (Danone- Nutricia) και NAN (Nestlé), αν και εμφανίζουν ελάχιστα χαμηλότερη τιμή από το προϊόν της Friesland Campina, παρουσιάζουν ως επί το πλείστον ποσοστά απόκλισης από τη χαμηλότερη τιμή στην ΕΕ άνω του 130% ενώ φτάνουν έως και 203%.

ΕΛΛΑΔΑ							
Βρεφικό Γάλα Σκόνη (Φόρμουλα) 0 έως 6 μηνών	Supermarkets Selection	01-Νοε		20-Νοε		30-Νοε	
		Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή	Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή	Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή
FRIESLAND CAMPINA [FRISOLAC]	Supermarket 1	3,55	53%	3,55	53%	3,55	53%
	Φαρμακείο	3,21	38%	3,21	38%	3,21	38%
DANONE-NUTRICIA [ALMIRON]	Supermarket 1	3,44	152%	3,44	171%	3,44	171%
	Supermarket 2	3,37	147%	3,37	166%	3,37	166%
	Φαρμακείο	-	-	3,09	144%	-	-
DANONE-NUTRICIA [MILUPA]	Supermarket 1	-	-	3,01	110%	3,01	110%
	Supermarket 2	-	-	2,93	104%	2,93	104%
	Φαρμακείο	-	-	3,07	114%	3,07	114%
NESTLE [NAN OPTIPRO]	Supermarket 1	3,36	172,5%	3,36	203%	3,36	202%
	Supermarket 2	3,29	167,1%	3,29	197%	3,29	196%
	Φαρμακείο	3,48	181,9%	3,48	213%	3,48	213%
VIAN [NOVALAC]	Φαρμακείο	3,05	140%	3,25	158%	3,44	173%
ΕΛΛΑΔΑ							
Βρεφικό Γάλα Σκόνη (Φόρμουλα) 6 έως 12 μηνών	Supermarkets Selection	01-Νοε		20-Νοε		30-Νοε	
		Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή	Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή	Τιμή ανά 100γρ Προϊόντος	Απόκλιση από τη χαμηλότερη τιμή
FRIESLAND CAMPINA [FRISOMEL]	Supermarket 1	2,88	45%	2,88	45%	2,88	45%
	Φαρμακείο	2,61	32%	2,61	32%	2,61	32%
DANONE-NUTRICIA [ALMIRON]	Supermarket 1	2,77	136%	2,77	99%	2,77	99%
	Supermarket 2	2,72	131%	2,72	95%	2,72	95%
	Φαρμακείο	-	-	2,48	78%	2,57	85%
DANONE-NUTRICIA [MILUPA]	Supermarket 1	-	-	2,60	108%	2,60	108%
	Supermarket 2	-	-	2,53	102%	2,53	102%
	Φαρμακείο	-	-	2,58	106%	2,58	106%
NESTLE [NAN OPTIPRO]	Supermarket 1	2,82	151%	2,82	182%	2,82	182%
	Supermarket 2	2,77	146%	2,77	177%	2,77	177%
	Φαρμακείο	2,97	164%	2,97	197%	2,97	197%
VIAN [NOVALAC]	Φαρμακείο	3,04	96%	3,25	176%	3,25	176%

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα πρόσφατης έρευνας χαρτογράφησης που διεξήγαγε η Βρετανική Αρχή Ανταγωνισμού (Competition and Markets Authority), οι τιμές βρεφικού γάλακτος στη Μεγάλη Βρετανία ανέβηκαν κατά 25% τα δύο τελευταία χρόνια. Η συγκεκριμένη αγορά χαρακτηρίζεται από πολύ υψηλή συγκέντρωση, με τις δύο μεγαλύτερες επιχειρήσεις του κλάδου να κατέχουν το 85% της βρετανικής αγοράς¹³.

Παρά το γεγονός ότι η νομοθεσία διαβεβαιώνει πως όλα τα βρεφικά γάλατα που πωλούνται στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των πιο οικονομικών, είναι ίσης διατροφικής αξίας και ενώ οι παραγωγοί επώνυμων προϊόντων βρεφικού γάλακτος ανέβασαν τις τιμές, οι γονείς-καταναλωτές δεν στράφηκαν σε φθηνότερο γάλα-φόρμουλα, λόγω της περιορισμένης διαθεσιμότητας βρεφικού γάλακτος ιδιωτικής ετικέτας και, πιθανά, λόγω και της ελλιπούς πληροφόρησης σχετικά με τη διατροφική αξία των φθηνότερων προϊόντων. Κρίνεται αναγκαία η κατανόηση της καταναλωτικής συμπεριφοράς για το συγκεκριμένο είδος διατροφής καθώς και τα στοιχεία που επηρεάζουν την επιλογή αυτή.

¹³ CMA sets out Autumn update in review of competition in groceries sector - GOV.UK (www.gov.uk)

8. Οδηγός για τους Αγρότες

Ο αγροτικός κλάδος αποτελεί έναν από τους κυριότερους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, με σημαντικό αριθμό πολιτών να απασχολείται σε αυτόν, συμβάλλοντας έτσι στην ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία. Ωστόσο, ο αγροτικός κόσμος αντιμετωπίζει πολλαπλές προκλήσεις σχετικά με τη λειτουργία της αγοράς και τις συνθήκες ανταγωνισμού.

Είτε αφορά τη γεωργία, την κτηνοτροφία, την αλιεία ή άλλο σχετικό κλάδο στην αλυσίδα αξίας (π.χ. μεταποίηση γεωργικών προϊόντων), οι κανόνες ανταγωνισμού πρέπει να είναι γνωστοί σε κάθε εργαζόμενο, παραγωγό, συνεταιρισμό και ενδιαφερόμενο μέρος, ώστε να γνωρίζουν ποια συμπεριφορά απαγορεύεται και ποια επιτρέπεται και πως οι κανόνες αυτοί μπορούν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη και ανεμπόδιστη άσκηση των δραστηριοτήτων τους.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δημοσίευσε τον «Οδηγό Ανταγωνισμού για τον Αγροτικό Κλάδο», με στόχο την ενημέρωση του αγροτικού κόσμου για τους γενικούς και ειδικούς κανόνες ανταγωνισμού στον κλάδο. Γνωρίζοντας τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που θέτουν οι κανόνες ανταγωνισμού, ο σύγχρονος αγροτικός κόσμος αποκτά απαραίτητες γνώσεις για καθημερινές εμπορικές συναλλαγές, και τις οικονομικές / νομικές επιπτώσεις τους. Εν τέλει, η γνώση των κανόνων διασφαλίζει την ύπαρξη ανταγωνισμού στον κλάδο, ενθαρρύνει τις πολλές μικρές αγροτικές επιχειρήσεις της χώρας μας να καινοτομήσουν και να αναπτυχθούν, βελτιώνει τις ευκαιρίες για παραγωγούς και εργαζόμενους και αυξάνει την ανθεκτικότητα στον εφοδιασμό τροφίμων της ελληνικής οικονομίας στο συνεχώς μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον.

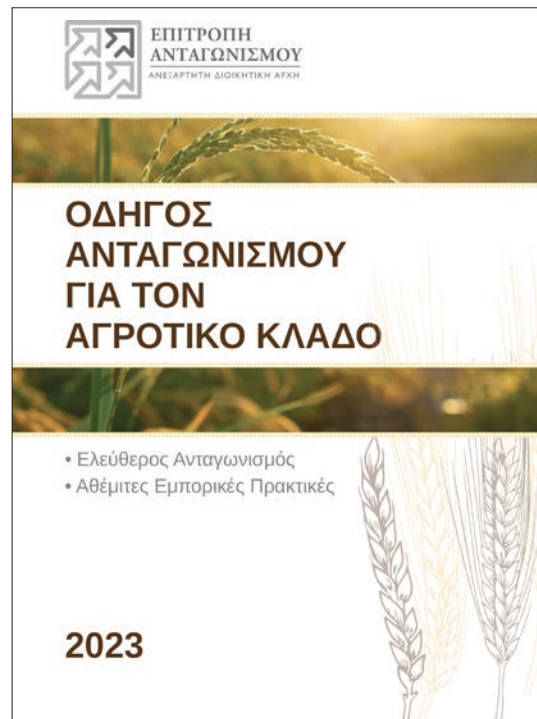
Ο Οδηγός εξηγεί τη σχετική βασική νομοθεσία (ελεύθερος ανταγωνισμός, αθέμιτες εμπορικές πρακτικές) και προσφέρει πρακτικές συμβουλές και παραδείγματα για την αντιμετώπιση πρακτικών που παραβιάζουν το νόμο περί ελεύθερου ανταγωνισμού ή συνιστούν αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Με τον Οδηγό, η Επιτροπή Ανταγωνισμού παρουσιάζει, επίσης, τις σημαντικότερες δυνατότητες συνεργασίας των παραγωγών αγροτικών προϊόντων εντός

των ορίων που θέτουν οι κανόνες του ανταγωνισμού, για την καλύτερη αξιοποίηση και πώληση της παραγωγής τους και την ενίσχυση της διαπραγματευτικής τους θέσης έναντι των αγοραστών.

Ο κάθε αγρότης ή ενδιαφερόμενος μπορεί να εφαρμόσει τις δυνατότητες που του δίνονται μέσω του Οδηγού, προσαρμόζοντας την επιχειρηματική του δράση, αλλά και διεκδικώντας καλύτερες εμπορικές συνεργασίες και εμπορικές συνθήκες (π.χ. γρήγορες πληρωμές από τους αγοραστές, αποφυγή «ανοιχτών τιμών» κλπ.).

Ο Οδηγός, επίσης, παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την ορθή επικοινωνία με τους αρμόδιους φορείς που θα βοηθήσουν στην αντιμετώπιση προβλημάτων και προκλήσεων που προκύπτουν αλλά και οι σχετικές πληροφορίες για την πρωτοβουλία της Επιτροπής Ανταγωνισμού που ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις να υιοθετήσουν καινοτόμες επιχειρηματικές ιδέες υπέρ της βιώσιμης ανάπτυξης.

Για να διαβάσετε τον οδηγό δείτε [εδώ](#)

9. Κλαδική Έρευνα στην Παροχή Ιδιωτικών Υπηρεσιών Υγείας και συναφών υπηρεσιών Ασφάλισης

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία την Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2023 η προγραμματισμένη ημερίδα-τηλεδιαβούλευση της Επιτροπής Ανταγωνισμού («ΕΑ»), που διοργανώθηκε σε συνέχεια της δημοσίευσης της Ενδιάμεσης Έκθεσης για την Κλαδική Έρευνα στην Υγεία.

Η τηλεδιαβούλευση σχεδιάστηκε με την προοπτική να λειτουργήσει ως ένα διαδραστικό φόρουμ για την ανταλλαγή απόψεων αναφορικά με τις ανταγωνιστικές συνθήκες στην αγορά της Παροχής Ιδιωτικών Υπηρεσιών Υγείας και συναφών Υπηρεσιών Ασφάλισης στην Ελλάδα ενόψει της δημοσίευσης της Τελικής Έκθεσης. Η τηλεδιαβούλευση, η οποία πραγματοποιήθηκε μέσω ιδιόκτητου livestreaming studio σε ποιότητα FULLHD, εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο της αναμόρφωσης της ψηφιακής επικοινωνίας

της Επιτροπής Ανταγωνισμού, βάσει του οποίου η Επιτροπή ευελπιστεί στην αμεσότερη επαφή τόσο με τις επιχειρήσεις όσο και με τους καταναλωτές και τους πολίτες.

Την τηλεδιαβούλευση παρακολούθησαν σε ζωντανή ροή μέσω της πλατφόρμας της Επιτροπής Ανταγωνισμού πολλοί ενδιαφερόμενοι, στους οποίους συμπεριλαμβάνονταν εκπρόσωποι εταιριών και ενώσεων καταναλωτών, σύνδεσμοι/ ενώσεις επιχειρήσεων, δικηγόροι και οικονομολόγοι που δραστηριοποιούνται επαγγελματικά στην υπό εξέταση Αγορά.

Η τηλεδιαβούλευση διαρθρώθηκε σε τρεις θεματικές κατηγορίες, ως εξής: α) Παρουσίαση Ενδιάμεσης Έκθεσης της Κλαδικής Έρευνας της ΕΑ στην Υγεία· β) Υπηρεσίες Υγείας & Ασφάλισης / Συγκέντρωση και Συνεργασίες από την

**Δεύτερη
Δημόσια τηλε-Διαβούλευση**
Πέμπτη, 30 Νοεμβρίου 2023, 13:00 - 17:00
www.epant.gr/health

**ΚΛΑΔΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

σκοπία του Ανταγωνισμού· γ) Ζητήματα που προκύπτουν από τα δεδομένα Υγείας - Οργάνωση του θεσμικού πλαισίου και η ανάγκη ενίσχυσης των καταναλωτών (consumer choice, προστασία των καταναλωτών).

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της πρώτης θεματικής ενότητας, η Ομάδα Εργασίας της κλαδικής έρευνας παρουσίασε τα πορίσματα της Ενδιάμεσης Έκθεσης και ανέλυσε τις συνθήκες και τις ενδεχόμενες στρεβλώσεις στη λειτουργία του ανταγωνισμού [\(βλ. Newsletter 7\)](#).

Στο πλαίσιο της δεύτερης θεματικής ενότητας εξετάστηκαν η συγκέντρωση του τομέα μέσω συγχωνεύσεων τόσο οριζοντίων, όσο και καθέτων, πιθανές θεωρίες αντιανταγωνιστικής βλάβης και ζητήματα που θέτουν συνήθως οι καταναλωτές.

Στο πλαίσιο της τρίτης θεματικής ενότητας συζητήθηκε η σημασία ενίσχυσης του θεσμικού πλαισίου για τη διασφάλιση του καταναλωτή ως προς τη χρησιμοποίηση των προσωπικών του δεδομένων από φορείς και επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις εν λόγω αγορές.

Στην επόμενη φάση, η Ομάδα Εργασίας της κλαδικής έρευνας θα αξιοποιήσει τις θέσεις και τα σχόλια που έλαβε κατά το στάδιο της δημόσιας διαβούλευσης επί της Ενδιάμεσης Έκθεσης, προκειμένου να επικαιροποιήσει τα ευρήματά της και να προχωρήσει στη σύνταξη και δημοσίευση της Τελικής Έκθεσης.

Το βίντεο της τηλεδιαβούλευσης μπορείτε να το παρακολουθήσετε από την ιστοσελίδα της Επιτροπής Ανταγωνισμού [εδώ](#) ή το κανάλι της στο YouTube [εδώ](#).

10. Διαμεσολαβητής (Έναρξη εργασιών του Διαμεσολαβητή για την εποπτεία των επιβαλλόμενων μέτρων από την Επιτροπή Ανταγωνισμού στην αγορά διανομής Έντυπου Τύπου).

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού προέβη τον Οκτώβριο 2023 στον διορισμό της εταιρείας συμβούλων «Bee Group ΑΕ», ως Διαμεσολαβητή (Ombudsman) για την εποπτεία των επιβαλλόμενων από την ΕΑ μέτρων στην αγορά διανομής Έντυπου Τύπου στο πλαίσιο της Κανονιστικής της παρέμβασης στον κλάδο.

Σκοπός του ορισμού του Διαμεσολαβητή είναι η ενίσχυση της εμπιστοσύνης μεταξύ των συμμετεχόντων στην αλυσίδα διανομής Έντυπου Τύπου, η οποία είναι απαραίτητη για τη βιώσιμη λειτουργία του κλάδου, λαμβάνοντας υπό όψιν τις σημαντικές αλλαγές που συντελούνται τόσο στην χρησιμοποιούμενη τεχνολογία όσο και στα εφαρμοζόμενα

επιχειρηματικά μοντέλα.

Ο Διαμεσολαβητής θα συνεισφέρει στην εφαρμογή των μέτρων που έχουν επιβληθεί στην αγορά από την ΕΑ αφενός εκτελώντας καθήκοντα προέδρου και συντονιστή της Συμβουλευτικής Επιτροπής που θα συσταθεί με συμμετέχοντες εκπροσώπους του κλάδου, αφετέρου επιβλέποντας την τήρηση των υποχρεώσεων του Πρακτορείου Διανομής Τύπου κι ενημερώνοντας ανά τακτά χρονικά διαστήματα την ΕΑ για τις συνθήκες ανταγωνισμού στον κλάδο και την πολιτική ουδετερότητας του Πρακτορείου.

11. Spotlight

• Διεύθυνση Τροφίμων & Αγροτικών Προϊόντων

Η Γ' Διεύθυνση είναι αρμόδια, κυρίως, για τους επιχειρηματικούς κλάδους τροφίμων και ποτών, γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας, καθώς και χώρων μαζικής εστίασης.

Η Διεύθυνση αποτελείται από τα Τμήματα:

α) Γ' Τμήμα Οικονομικής Ανάλυσης και Ανάλυσης Επιπτώσεων στις Αγορές, και

β) Γ' Τμήμα Νομικής Τεκμηρίωσης.

Η Γ' Διεύθυνση συνεργάζεται στενά με το Τμήμα Χαρτογράφησης Αγορών και Έρευνας καθώς και με την Ομάδα Επιστήμης Δεδομένων της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Chief Data Science) για τις έρευνες, την επεξεργασία καθώς και την ανάλυση στοιχείων που έχουν συλλεχθεί από επιτόπιους ελέγχους. Στον τομέα αυτό, οι αναλύσεις διεξάγονται με την χρήση οικονομετρικών μοντέλων, στατιστικών αναλύσεων αλλά και μέσω της χρήση διαφόρων προηγμένων εργαλείων πληροφορικής.

Η Γ' Διεύθυνση συνεργάστηκε επίσης και με το Τμήμα

Πρωώθησης Πολιτικών Ανταγωνισμού για τη δημιουργία του Οδηγού για τους Αγρότες (2023), προς τον σκοπό της ενημέρωσης του αγροτικού κόσμου για τις δυνατότητες που δίνονται από το δίκαιο του ελεύθερου ανταγωνισμού, ως μέρος των συνεχών παρεμβάσεων στον εν λόγω κλάδο για την ενίσχυση των συνθηκών ανταγωνισμού.

Κατά τα τελευταία 3 έτη, η Διεύθυνση έχει διεξάγει πληθώρα ελέγχων τόσο σε αγορές παραγωγής όσο και διάθεσης τροφίμων και αγροτικών προϊόντων, δηλαδή σε ολόκληρες αλυσίδες αξίας τομέων της οικονομίας, ενώ υπό την αρμοδιότητά της βρίσκεται επίσης και σημαίνουσα έρευνα στη φαρμακευτική αγορά.

Ενδεικτικά, οι κλάδοι και οι αγορές στους οποίους έχουν διενεργηθεί επιτόπιοι έλεγχοι αφορούν: καφέ, δημητριακά και άλλα προϊόντα πρωινού, ζυμαρικά, γαλακτοκομικά προϊόντα, ζυθοποιία και αναψυκτικά, πτηνοτροφικός κλάδος, αγροτικά εφόδια αλλά και αγροτικά προϊόντα (π.χ. σταφίδα) κ.α.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι, μόνο κατά το τελευταίο έτος (2023), η Διεύθυνση κλήθηκε να διεκπεραιώσει 4 συγκεντρώσεις επιχειρήσεων.

• Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών, Ασφαλειών και Ελεύθερων Επαγγελματιών

Στη Δ' Διεύθυνση κατά τον χρόνο σύνταξης του παρόντος εκκρεμούν πέντε υποθέσεις, η παλαιότερη εκ των οποίων εκκίνησε τον Ιούνιο του 2019 και η νεότερη τον Ιούλιο του 2023. Με τη σημερινή σύνθεσή της, η Διεύθυνση απασχολεί συνολικά επτά άτομα, μεταξύ των οποίων τρεις Επίκουρους Εισηγητές στο Δ' Τμήμα Οικονομικής Ανάλυσης και Ανάλυσης Επιπτώσεων στις Αγορές και έναν Επίκουρο Εισηγητή στο Δ' Τμήμα Νομικής Τεκμηρίωσης

Το 2023 ήταν σημαντικό έτος για τη Δ' Διεύθυνση, καθώς σηματοδοτήθηκε από την ολοκλήρωση δύο κομβικών υποθέσεων παραβάσεων των άρθρων 1 ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ στον χρηματοπιστωτικό κλάδο. Συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκαν οι υποθέσεις (α) αυτεπάγγελτης έρευνας της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού (εφεξής «ΓΔΑ») στην αγορά της παροχής τραπεζικών υπηρεσιών, και ειδικότερα στις επιμέρους αγορές της λιανικής και επιχειρηματικής τραπεζικής, της έκδοσης και αποδοχής καρτών, καθώς και στις αγορές διατραπεζικών συστημάτων, υπηρεσιών πληρωμών και ηλεκτρονικών συναλλαγών και (β) καταγγελίας και αυτεπάγγελτης έρευνας της ΓΔΑ στις αγορές της παροχής υπηρεσιών πληρωμών, έκδοσης και αποδοχής καρτών, παροχής υπηρεσιών εμπορικού δικτύου συναλλαγών

μέσω ηλεκτρονικών και άλλων τερματικών μηχανημάτων, παροχής υπηρεσιών επεξεργασίας των δεδομένων που σχετίζονται με την αποδοχή των καρτών και διατραπεζικών συστημάτων.

Πρόκειται για ιδιαίτερα περίπλοκες υποθέσεις, για τις οποίες απαιτήθηκε η επεξεργασία και αξιολόγηση μεγάλου όγκου στοιχείων που εντοπίστηκαν κατά τους επιτόπιους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν σε εταιρίες του χρηματοπιστωτικού τομέα στις 7 και 8 Νοεμβρίου 2019. Για τη διαλογή και επεξεργασία των στοιχείων και την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση του αποδεικτικού υλικού χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά ειδικό λογισμικό, ενώ η Διεύθυνση συνεργάστηκε και με την – τότε νεοσυσταθείσα – ομάδα Επιστήμης Δεδομένων της Επιτροπής Ανταγωνισμού η οποία, προς τον σκοπό αυτό, ανέπτυξε ειδικό εργαλείο ανάλυσης δεδομένων.

Επιπλέον, εντός του έτους ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση δύο συγκεντρώσεων, η μία εκ των οποίων αφορούσε την εξαγορά εταιρίας επενδύσεων χαρτοφυλακίου, η δε άλλη τον κλάδο της μεταλλουργίας. Παράλληλα, η Διεύθυνση προχώρησε στην κατά προτεραιότητα εξέταση και ανάθεση σε Εισηγητή πιθανής παράβασης υποχρέωσης γνωστοποίησης απόκτησης de facto αποκλειστικού ελέγχου και της συναφούς υποχρέωσης αναστολής πραγματοποίησης συγκέντρωσης.

12. Κτίριο

Κατά την διάρκεια του 2021 στο πλαίσιο αναβάθμισης, συντήρησης και εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού της Επιτροπής Ανταγωνισμού με πιο σύγχρονα, ασφαλή και με πολύ μεγαλύτερη δυνατότητα χωρητικότητας μέσα, υλοποιήθηκε η αντικατάσταση του μέσου αρχειοθέτησης (ράφια ντέξιον, ντουλάπες, βιβλιοθήκες κλπ) με την προμήθεια και τοποθέτηση τροχήλατου συστήματος αρχειοθέτησης, στο οποίο συγκεντρώθηκε το σύνολο του Αρχείου, με αποτέλεσμα την αποσυμφόρηση πολύτιμων χώρων της Επιτροπής Ανταγωνισμού καθώς και την πλήρη διασφάλιση του Αρχείου από φυσικές φθορές ή έκτακτες καταστάσεις.

Κατά τη διάρκεια του 2023 υλοποιήθηκαν εργασίες ανακαίνισης του 2ου και 3ου ορόφου στις εγκαταστάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού επί της οδού Κότσικα 2, στο πλαίσιο της βελτίωσης της αναδιάρθρωσης των χώρων της Αρχής για την επαρκή κάλυψη των αναγκών της με τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας, σύμφωνα με τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας.

Μεταξύ των δράσεων για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, κατά την διάρκεια του 2023 συγκαταλέγεται επίσης η αντικατάσταση όλων των παλαιών λαμπτήρων των χώρων λειτουργίας της με νέους λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας, κατόπιν της υπ. αρ. ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/68315/502/1-7-2022 ΚΥΑ (Β' 3424) η οποία προέβλεπε μια σειρά μέτρων, τα οποία αποσκοπούσαν στην βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και την εξοικονόμηση ενέργειας στους φορείς του Δημοσίου

Τομέα, η υλοποίηση όλων των απαραίτητων εργασιών στο πλαίσιο της επικαιροποίησης των Υπεύθυνων Δηλώσεων Εγκαταστάτη (ΥΔΕ) των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων της Αρχής, για την ασφάλεια των εγκαταστάσεων αλλά και των χρηστών αυτών, καθώς και η πραγματοποίηση αναγκαίων εργασιών για την πρόληψη τυχόν πλημμυρικών φαινομένων επί των εγκαταστάσεών της.

Στο πλαίσιο των συνεχών δράσεων για τον εκσυγχρονισμό της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε όλα τα επίπεδα εντάσσεται και η εκκίνηση των εργασιών ανακαίνισης και αναδιαμόρφωσης του Α' ορόφου του κτιρίου της Ε.Α όπου στεγάζονται η αίθουσα και η Γραμματεία της Ολομέλειας, το γραφείο Πρωτοκόλλου και λοιποί κοινόχρηστοι χώροι με την τεχνική υποστήριξη του Τμήματος Εκτέλεσης Τεχνικών Έργων της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ Α.Ε.) ώστε ο συνολικός χώρος να μετατραπεί σε ένα πραγματικά φιλικό, σύγχρονο και λειτουργικό στην χρήση περιβάλλον.

Σκοπός των εργασιών είναι μεταξύ άλλων, η διεύρυνση του χώρου της αίθουσας Ολομέλειας ώστε να καλύψει επαρκώς τις ανάγκες της Επιτροπής και να μετατραπεί σε μια σύγχρονη αίθουσα συνεδριάσεων, καθώς και η δημιουργία χώρου βιβλιοθήκης, με απώτερο σκοπό την όσο το δυνατόν ποιοτικότερη εξυπηρέτηση των συναλλασσόμενων πολιτών και την εξασφάλιση ιδανικών συνθηκών για την χρήση της αίθουσας της Ολομέλειας όπου διεξάγονται οι ακροαματικές διαδικασίες.

13. Δ.Ε.Θ.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συμμετείχε για πρώτη φορά με δικό της περίπτερο στην Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Η πρωτοβουλία αυτή είχε ως στόχο:

- Την υπεύθυνη ενημέρωση των επισκεπτών, καταναλωτών & επιχειρηματιών, για το Δίκαιο του Ανταγωνισμού καθώς και για τις αρμοδιότητες της Αρχής αλλά και για τις ενέργειές της την παρούσα πληθωριστική περίοδο.
- Την άμεση επαφή εκπροσώπων επιχειρήσεων και φορέων με τους κλαδικούς Διευθυντές της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού για ενημέρωση για θέματα που τους απασχολούν και άπτονται του Δικαίου του Ανταγωνισμού (τυχόν παράπονα, καταγγελίες, συμβουλές κ.α.), μέσω της οργάνωσης θεματικών ημερών.
- Την προώθηση του Sandbox Βιώσιμης Ανάπτυξης, του

πρωτοποριακού αυτού εργαλείου που έχει δημιουργηθεί από την Επιτροπή Ανταγωνισμού με στόχο την ενίσχυση της καινοτομίας και της θετικής συνεισφοράς στη βιώσιμη ανάπτυξη και την πράσινη μετάβαση της Ελληνικής οικονομίας. Πρόκειται για ένα προστατευμένο περιβάλλον που δημιουργήθηκε από την ΕΑ και ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις να υιοθετήσουν καινοτόμες επιχειρηματικές ιδέες υπέρ της βιώσιμης ανάπτυξης.

- Την προώθηση των εργαλείων whistleblowing - ανώνυμης παροχής πληροφοριών για επιχειρήσεις και αναθέτουσες αρχές.
- Την άμεση επαφή με την Ακαδημαϊκή κοινότητα της χώρας και δη της Βόρειας Ελλάδας παρέχοντας την ευκαιρία σε φοιτητές και νέους επιστήμονες να γνωρίσουν και να ενημερωθούν για την Επιτροπή Ανταγωνισμού με σκοπό την προσέλκυση εξειδικευμένου ανθρωπίνου δυναμικού

και την ανανέωση του προσωπικού της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

- Την προώθηση του έργου της Αρχής στο ευρύ κοινό με διαμοιρασμό QR codes για τα έντυπα και τις δημοσιεύσεις της ΕΑ (Οδηγοί, Κλαδικές Έρευνες, Μελέτες κ.α.)

Στο πλαίσιο της παρουσίας της στην 87η ΔΕΘ, η Επιτροπή Ανταγωνισμού διοργάνωσε έξι θεματικές ημέρες, μία για κάθε κλαδική διεύθυνση και αντίστοιχη ρυθμιζόμενη Αγορά της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, παρέχοντας στους επισκέπτες του περιπτέρου της, επιχειρηματίες ή εκπροσώπους φορέων, την δυνατότητα ραντεβού μέσω τηλεδιάσκεψης σε ειδικό χώρο του περιπτέρου με τους

αντίστοιχους Διευθυντές των κλαδικών διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, προκειμένου να συζητήσουν θέματα που τους απασχολούν και άπτονται της εφαρμογής του Δικαίου του Ανταγωνισμού (πιθανές στρεβλώσεις της αγοράς, καταγγελίες, ενημέρωση κ.α.)

Το περίπτερο της Επιτροπής Ανταγωνισμού ήταν επισκέψιμο για το κοινό από το **Σάββατο 9 Σεπτεμβρίου** έως και την **Κυριακή 17 Σεπτεμβρίου**, κατά τις ώρες λειτουργίας της ΔΕΘ, στο **Pavilion 15 "e-Politeia", Stand 15**.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε την ειδική ιστοσελίδα που δημιούργησε η ΕΑ για την ΔΕΘ στην διεύθυνση www.epant.gr/87tif.

14. Δημιουργία Κοινωνικού μηνύματος από την Επιτροπή Ανταγωνισμού και την Ένωση Καταναλωτών «Η Ποιότητα της Ζωής» - Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ για την ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με τις Κάθετες Συμπράξεις.

Με το μήνυμα αυτό η Επιτροπή Ανταγωνισμού και η Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ. καλούν τους καταναλωτές να καταγγείλουν παράνομες κάθετες συμπράξεις.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού (ΕΑ) και η Ένωση Καταναλωτών «Η Ποιότητα της Ζωής» - Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ, στο πλαίσιο του Μνημονίου Συνεργασίας που έχουν συνυπογράψει από τον Οκτώβριο του 2019, αποφάσισαν την δημιουργία από κοινού ενός κοινωνικού μηνύματος για την ενημέρωση των καταναλωτών με στόχο να ευαισθητοποιήσουν τους καταναλωτές σχετικά με την παράνομη πρακτική της κάθετης σύμπραξης καθορισμού τιμών μεταπώλησης.

Τι είναι όμως η κάθετη σύμπραξη;

Η κάθετη σύμπραξη καθορισμού τιμών μεταπώλησης αναφέρεται σε παράνομες συμφωνίες που γίνονται από προμηθευτές με λιανοπωλητές οι οποίες έχουν ως άμεσο ή έμμεσο αντικείμενο τον περιορισμό της δυνατότητας του λιανοπωλητή να καθορίζει ο ίδιος την τιμή πώλησης του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των συμφωνιών που προβλέπουν καθορισμένη ή ελάχιστη τιμή πώλησης που οφείλει να τηρεί ο λιανοπωλητής.

Προτρέπουμε τους καταναλωτές να παρακολουθήσουν το βίντεο ώστε να είναι ενήμεροι για τις παράνομες συμπράξεις

καθορισμού τιμών μεταπώλησης. Πρόκειται για ένα βίντεο κινουμένων σχεδίων που έχει ως παράδειγμα την αγορά παιχνιδιού. Εάν κάποιος/α καταναλωτής/τρια έρθει σε επαφή με παρόμοιο φαινόμενο όπως αυτό περιγράφεται στο βίντεο, καλείται να καταγγείλει το περιστατικό στην Επιτροπή Ανταγωνισμού ή στην Ένωση Καταναλωτών Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ. Κάνοντάς το, θα βοηθήσει στον καλύτερο έλεγχο της αγοράς και στην μείωση των τιμών.

Η δημιουργία του συγκεκριμένου βίντεο είναι το αποτέλεσμα της συνεργασίας του Τμήματος Ψηφιακής Επικοινωνίας & Δημοσίων Σχέσεων της ΕΑ με το Τμήμα Επικοινωνίας της Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ. Το βίντεο δημιουργήθηκε με μηδενικό κόστος και εξ' ολοκλήρου από τους εργαζόμενους του Τμήματος Ψηφιακής Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού ενώ την ιδέα για το θέμα έδωσε η Ομάδα επικοινωνίας της Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ βάσει της εμπειρίας που έχει αποκομίσει από αναφορές των καταναλωτών.

Το βίντεο μπορείτε να το παρακολουθήσετε εδώ και είναι διαθέσιμο τόσο στην ιστοσελίδα και τα Κοινωνικά Δίκτυα της Επιτροπής Ανταγωνισμού όσο και της Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ. Προσκαλούμε τους καταναλωτές να το μοιραστούν, προωθώντας έτσι την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σχετικά με τα θέματα του ανταγωνισμού στην αγορά.

15. Δραστηριότητες Ε.Α.

Διαδικτυακό Σεμινάριο με θέμα “Πληθωρισμός, Πληθωρισμός Απληστίας και Δίκαιο του Ανταγωνισμού

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού διοργάνωσε διαδικτυακό σεμινάριο την Δευτέρα 11 Σεπτεμβρίου 2023 με θέμα “Πληθωρισμός, Πληθωρισμός Απληστίας και Δίκαιο του Ανταγωνισμού”. Το σεμινάριο ήταν ανοιχτό στο κοινό μέσω ζωντανής μετάδοσης (Live Streaming) και προσβάσιμο μέσω του ιστοτόπου της Επιτροπής Ανταγωνισμού στη διεύθυνση www.epant.gr/inflation.

Στόχος του διαδικτυακού σεμιναρίου ήταν να αναλυθεί το θέμα του πληθωρισμού, του πληθωρισμού απληστίας και του δίκαιου του ανταγωνισμού, σχετικά με τι μπορούν να κάνουν οι αρχές ανταγωνισμού σε σχέση με αυτό το φαινόμενο, καθώς το δίκαιο του ανταγωνισμού πρέπει τελικά να λειτουργεί προς όφελος των καταναλωτών. Η εκδήλωση μεταδόθηκε ζωντανά από το περίπτερο της Επιτροπής Ανταγωνισμού στην 87η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης και ήταν ανοιχτό στο κοινό μέσω Live Streaming από την ιστοσελίδα της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Το σεμινάριο που διεξήχθη κατά το πρώτο μέρος στα αγγλικά και κατά το δεύτερο μέρος στα ελληνικά ήταν χωρισμένο ως εξής:

Το πρώτο μέρος:

16.00 (15.00 CET) Εισαγωγή: Ι. Λιανός, Πρόεδρος ΕΑ, Καθηγητής

16.10 (15.10 CET): Πάνελ 1: Πληθωρισμός (Απληστίας): Πρόβλημα και Λύση και από τις Επιτροπές Ανταγωνισμού (στην αγγλική γλώσσα)

Συντονιστής συζήτησης: Ι. Λιανός, Πρόεδρος ΕΑ, Καθηγητής και συμμετέχοντες τους:

Jan Eeckhout, ICREA Research Professor, Πανεπιστήμιο Pompeu Fabra, Damien Gerard, Γενικός Διευθυντής, Βελγική Αρχή Ανταγωνισμού, Rikard Jermsten, Γενικός Διευθυντής, Σουηδική Αρχή Ανταγωνισμού, Augustin Reyna, Διευθυντής Νομικών και Οικονομικών Θεμάτων, BEUC (Ευρωπαϊκή Ένωση Καταναλωτών), Lluís Sauri Romero, Acting Chief Economist, Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Tina Søreide,

Γενική Διευθύντρια, Νορβηγική Αρχή Ανταγωνισμού.

Το δεύτερο μέρος:

17.00 (16.00 CET) Πάνελ 2: Συντονίστρια συζήτησης: Χ. Νικολοπούλου, Αντιπρόεδρος της ΕΑ και συμμετέχοντες τους :

Αθανασία Γαβαλά, Διευθύντρια της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της ΕΑ., Ανδρομάχη Δεληκωστοπούλου, Δικηγόρος, LL.M EXON, PhD EXON Νομική Σύμβουλος της Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ., Ε. Κεκελέκη, Γεν. Γραμματέας ΚΕ.Π.ΚΑ., Αν. Μέλος της Ο.Κ.Ε., Χ. Μήλλιου, Μέλος της ΕΑ, Καθηγήτρια, Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών, Α. Πετάλας, Γεν. Διευθυντής, Ένωση Σούπερ Μαρκετ Ελλάδας (ΕΣΕ), Α. Σταυρακούδης, Αν. Καθηγητής Υπολογιστικής Προσομοίωσης, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ι. Στεφάτος, Οικονομολόγος, Τακτικό Μέλος και Εισηγητής της Ε.Α., Ι. Χριστοδουλάκη, Προϊσταμένη Τμήμα Χαρτογράφησης Αγορών και Έρευνας, ΕΑ. Συμπεράσματα: Ι. Λιανός, Πρόεδρος ΕΑ, Καθηγητής.

Το διαδικτυακό σεμινάριο μπορείτε να το παρακολουθήσετε ολόκληρο [εδώ](#).

Τριμερής συνάντηση εργασίας των Προέδρων των Αρχών Ανταγωνισμού της Ελλάδος, Κύπρου και Αιγύπτου

Στις 06 Σεπτεμβρίου 2023, πραγματοποιήθηκε τριμερής συνάντηση εργασίας μεταξύ των Προέδρων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Αρχής Ανταγωνισμού της Αιγύπτου, στα γραφεία της στο Κάιρο. Η τριμερής συνάντηση πραγματοποιήθηκε κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου της Αρχής Ανταγωνισμού της Αιγύπτου κ. Mahmoud Momtaz στον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού, κ. Ιωάννη Λιανό, με την ευκαιρία της υπογραφής Μνημονίου Συνεργασίας της Αρχής Ανταγωνισμού της Αιγύπτου με την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας, που έλαβε χώρα την ίδια ημέρα στα γραφεία της Αρχής Ανταγωνισμού της Αιγύπτου στο Κάιρο. Επισημαίνεται ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού διατηρεί στενή συνεργασία με την Αρχή Ανταγωνισμού της Αιγύπτου, ενώ έχει υπογράψει Μνημόνιο Συνεργασίας στις 4.10.2022 μεταξύ των δύο Αρχών.

Στην τελετή υπογραφής του Μνημονίου Συνεργασίας παρευρέθηκαν ο Πρόεδρος της Αρχής Ανταγωνισμού της Αιγύπτου κ. Mahmoud Momtaz, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού κ. Ιωάννης Λιανός, η Πρόεδρος της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας, κα Εύα Παντζαρή, ο κ. Άριστος Αριστείδου Παλούζας, μέλος της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας, η κα Όλγα Δρουσιώτη- Παπαχρυσάνθου, Διευθύντρια της Υπηρεσίας της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο κ. Νικόλαος Ζαΐμης, επικεφαλής του τμήματος εμπορίου της Αντιπροσωπείας της Ε.Ε. στην Αίγυπτο, ο κ. Αριστόδημος Ασιωτής, Διοικητικός Λειτουργός, Επιτετραμμένος της Πρεσβείας της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Αίγυπτο και ο κ. Γιώργος Φωκάς, Εμπορικός Σύμβουλος της Πρεσβείας της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Αίγυπτο.

Η τριμερής συνάντηση που είχε ως αντικείμενο τη συζήτηση για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των Αρχών Ανταγωνισμού των τριών χωρών, κυρίως μέσω της αμοιβαίας ενημέρωσης για νομοθετικές εξελίξεις, αποφάσεις και διαδικασίες εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού, της συνεργασίας στη μεταφορά τεχνολογίας και της υλοποίησης κοινών προγραμμάτων, αποτελεί ένα ακόμη σημαντικό βήμα μπροστά για την διεθνή δραστηριότητα και εξωστρέφεια της

Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Περισσότερα για τις διεθνείς συνεργασίες και δράσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού μπορείτε να διαβάσετε στην [ειδική ιστοσελίδα](#) της.

Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής Ανταγωνισμού και της Νομικής Σχολής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού και η Νομική Σχολή του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης υπέγραψαν Μνημόνιο Συνεργασίας για την εδραίωση και ενίσχυση της συνεργασίας τους. Τα μέρη αναγνωρίζουν την ανάγκη για τη μεταξύ της συνεργασία και την ανάληψη συνεργειών για την προώθηση, υλοποίηση, ενθάρρυνση και ενεργό στήριξη της εκπαιδευτικής και ερευνητικής τους δράσης.

Το Μνημόνιο Συνεργασίας υπεγράφη σε ειδική τελετή στο περίπτερο της ΕΑ στην 87η ΔΕΘ την 11η Σεπτεμβρίου 2023 από τον Κοσμήτορα της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ κ. Παναγιώτη Γκλαβίνη και την Αντιπρόεδρο της ΕΑ Χαρά Νικολοπούλου. Κατά την διάρκεια της τελετής απηύθυνε χαιρετισμό μέσω τηλεδιάσκεψης και ο Πρόεδρος της ΕΑ κ. Ιωάννης Λιανός.

Για την επίτευξη των στόχων του Μνημονίου Συνεργασίας συμφωνήθηκε ένα κοινό σχέδιο δράσης το οποίο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τη συνεργασία σε ακαδημαϊκές, ερευνητικές και ευρύτερα επιστημονικές δραστηριότητες και τη μεταφορά τεχνολογίας, το σχεδιασμό και τη δημιουργία κοινών συγχρηματοδοτούμενων δράσεων ή προγραμμάτων, την ανάπτυξη ενός προγράμματος «πρακτικής άσκησης» φοιτητών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών, διδακτορικών ή μεταδιδακτορικών) της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ στις αρμόδιες διευθύνσεις στην ΕΑ, τη συμμετοχή σε προγράμματα επιμόρφωσης που οργανώνει η ΕΑ σε άλλες αρχές ανταγωνισμού εντός ή εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και την ανάπτυξη ενός προγράμματος στοχευμένων πρωτοβουλιών, για τη δημιουργία κλίματος κατανόησης και συνεργασίας μεταξύ των δύο μερών (θεματικές συναντήσεις, ημερίδες, διαλέξεις, εργαστήρια).

Το πλήρες κείμενο του Μνημονίου Συνεργασίας είναι διαθέσιμο [εδώ](#).

Διαδικτυακό workshop: “Digital investigative tools and Artificial Intelligence in competition law enforcement” 03-04 Οκτωβρίου 2023 για τις χώρες του Αραβικού Συνδέσμου και του Αφρικανικού Φόρουμ ανταγωνισμού

Στο πλαίσιο της δραστηριότητας της στην χρήση των πιο προηγμένων τεχνολογικών εργαλείων και της τεχνητής νοημοσύνης στην εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού, αλλά και την προώθηση της χρήσης των εργαλείων αυτών από Αρχές Ανταγωνισμού άλλων χωρών, η Επιτροπή Ανταγωνισμού (ΕΑ) διοργάνωσε στις 03 και 04 Οκτωβρίου 2023 διαδικτυακό workshop με θέμα «Ψηφιακά εργαλεία έρευνας και τεχνητή νοημοσύνη κατά την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού / Digital investigative tools and AI in competition law enforcement».

Το workshop πραγματοποιήθηκε υβριδικά (μέσω τηλεδιάσκεψης και με φυσική παρουσία στις εγκαταστάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού) με συμμετοχή εκτός των στελεχών της Διεύθυνσης Πληροφοριακών Συστημάτων και της ομάδας Επικεφαλής Τεχνολογίας της ΕΑ, εμπειρογνώμονες και ειδικοί πληροφορικής (IT) και επιστήμης δεδομένων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς από Αρχές Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κυρίως από τις Αρχές Ανταγωνισμού χωρών του Αραβικού Συνδέσμου (Arab

Ligue), αλλά και του Αφρικανικού Φόρουμ Ανταγωνισμού (African Competition Forum).

Το συγκεκριμένη workshop οργανώθηκε σε συνέχεια της τριμερούς συνεργασίας μεταξύ των Επιτροπών Ανταγωνισμού της Αιγύπτου, Κύπρου και Ελλάδας και είχε ως στόχο την διάχυση της σημαντικής τεχνογνωσίας που έχει αναπτύξει τα τελευταία τρία έτη η Επιτροπή Ανταγωνισμού στη χρήση τεχνολογιών και επιστήμης δεδομένων στην εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού, και την ανάπτυξη ενός ευρύτερου δικτύου συνεργασίας (και για χώρες εκτός της ΕΕ).

Στο πλαίσιο του workshop, που απαρτιζόταν από δύο ενότητες :

“Digital Investigative tool: a tour of the horizon” και

“The use of AI and Reg Tech in competition law enforcement: a progress report”

διεξήχθη μια ανοικτή συζήτηση για τις προκλήσεις που συνεπάγεται η ενσωμάτωση της τεχνητής νοημοσύνης και των υπολογιστικών μεθόδων στο έργο των Αρχών Ανταγωνισμού, και παρουσιάσεις αναφορικά με τη χρήση ανακριτικών εργαλείων και της τεχνητής νοημοσύνης και τις δυνατότητες που παρέχουν αυτές οι τεχνολογίες.

Επιλογή της Ε.Α. στο Προεδρείο Ομάδας Εργασίας του Διεθνούς Δικτύου Ανταγωνισμού (ICN)

Στις 18.10.2023 ανακοινώθηκε στο ετήσιο συνέδριο του Διεθνούς Δικτύου Ανταγωνισμού (International Competition Network - ICN) η επιλογή της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΕΑ) στο Προεδρείο της ομάδας εργασίας «Αποτελεσματικότητα των Αρχών Ανταγωνισμού (Agency Effectiveness Working Group - AEWG)» του Διεθνούς Δικτύου Ανταγωνισμού, μαζί με τις Αρχές Ανταγωνισμού της Ιταλίας, της Ουγγαρίας και του Μεξικού. Το Διεθνές Δίκτυο Ανταγωνισμού, το οποίο εκπροσωπεί περισσότερες από 140 Αρχές Ανταγωνισμού στοχεύει στην προώθηση της σύγκλησης μεταξύ των νομοθεσιών και πολιτικών του ανταγωνισμού καθώς και στη συνεργασία μεταξύ των Αρχών Ανταγωνισμού. Τα ζητήματα που συζητούνται στο πλαίσιο του ICN παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον τόσο πρακτικό όσο και επιστημονικό και η ΕΑ συμμετέχει ενεργά τα τελευταία χρόνια στις εργασίες του. Στόχος της ομάδας εργασίας AEWG είναι ο προσδιορισμός των βασικών στοιχείων για την εύρυθμη λειτουργία των Αρχών Ανταγωνισμού, και η ανάπτυξη και διάδοση ορθών πρακτικών για τη στρατηγική, τον προγραμματισμό για την αποτελεσματικότητα των Αρχών Ανταγωνισμού.

Επισημαίνεται ότι είναι η πρώτη φορά που η Επιτροπή Ανταγωνισμού επελέγη σε Προεδρείο ομάδας εργασίας του Διεθνούς Δικτύου Ανταγωνισμού, γεγονός που είναι ιδιαίτερα τιμητικό και το οποίο σηματοδοτεί την αναγνώριση της ΕΑ σε διεθνές επίπεδο τα τελευταία έτη (βλ. μεταξύ άλλων, εκλογή Προέδρου Επιτροπής Ανταγωνισμού, κ. Ιωάννη Λιανού, ως τακτικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Ανταγωνισμού του Ο.Ο.Σ.Α. από το 2021 έως σήμερα, επιλογή Προέδρου Επιτροπής Ανταγωνισμού, κ. Ιωάννη Λιανού, στην Ομάδα Υψηλού Επιπέδου για την εφαρμογή της Πράξης για τις Ψηφιακές Αγορές (DMA) κτλ), ενισχύοντας έτσι την διεθνή παρουσία και τον ρόλο της Επιτροπής Ανταγωνισμού στη διαμόρφωση πολιτικών ανταγωνισμού σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Περισσότερα για τις διεθνείς δράσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού μπορείτε να διαβάσετε στην [ειδική ιστοσελίδα](#) της.

Επίσκεψη του Προέδρου Roberto Rustichelli και στελεχών της Ιταλικής Επιτροπής Ανταγωνισμού 04- 05 Οκτωβρίου 2023

Πραγματοποιήθηκε επίσκεψη εργασίας από την Ιταλική Αρχή Ανταγωνισμού στις 04 και 05 Οκτωβρίου 2023 στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, όπου συζητήθηκαν θέματα που αφορούν τις δύο Αρχές. Από την Αρχή Ανταγωνισμού της Ιταλίας συμμετείχε ο Πρόεδρος της κ. **Roberto Rustichelli**, ο κ. **Renato Ferrandi** υπεύθυνος Διεθνών Σχέσεων και ο κ. **Gianluigi Torino**.

Η ΕΑ για την Παγκόσμια Ημέρα Ανταγωνισμού 2023 (05 Δεκεμβρίου 2023)

Ο κ. Ιωάννης Λιανός, Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού απεύθυνε μήνυμα για την Παγκόσμια Ημέρα Ανταγωνισμού 2023 (CUTS International World Competition Day 2023).

Μπορείτε να δείτε το μήνυμα [εδώ](#).

16
Συμμετοχή
σε συνέδρια – ημερίδες

ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

17. Συμμετοχή σε συνέδρια – ημερίδες

Επίσκεψη εργασίας στελεχών του Συμβουλίου Ανταγωνισμού του Βασιλείου του Μαρόκου στην Επιτροπή Ανταγωνισμού στο πλαίσιο του προγράμματος Διδυμοποίησης (TWINNING) στο Μαρόκο

Πραγματοποιήθηκε επίσκεψη εργασίας στελεχών του Συμβουλίου Ανταγωνισμού του Βασιλείου του Μαρόκου από τις 18 έως τις 22 Σεπτεμβρίου 2023, στην έδρα της Επιτροπής Ανταγωνισμού στην Αθήνα. Η επίσκεψη εργασίας εντάσσεται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού προγράμματος Διδυμοποίησης (Twinning) «Renforcement des capacités institutionnelles du Conseil de la Concurrence du Royaume du Maroc» du Conseil de la Concurrence du Royaume du Maroc» για την ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων του Συμβουλίου Ανταγωνισμού του Βασιλείου του Μαρόκου, του οποίου ηγείται η Επιτροπή Ανταγωνισμού (ΕΑ) με τη συμμετοχή των Επιτροπών Ανταγωνισμού της Ιταλίας και της Πολωνίας.

Η επίσκεψη είχε ως αντικείμενο την επιμόρφωση και εκπαίδευση των στελεχών του Συμβουλίου Ανταγωνισμού του Βασιλείου του Μαρόκου σε θέματα αναφορικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας του ελεύθερου ανταγωνισμού, τη νομολογία, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, την πρακτική, το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις Αρχές Ανταγωνισμού, καθώς και σε θέματα που αφορούν στην οργάνωση και τη λειτουργία τους. Επισημαίνεται ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού και το Συμβούλιο Ανταγωνισμού του Βασιλείου του Μαρόκου διατηρούν στενή συνεργασία και έχουν προβεί σε υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας στις 29 Μαρτίου 2022.

Συνδιοργάνωση Διεθνούς Συνεδρίου στο πλαίσιο του Προγράμματος Διδυμοποίησης με το Συμβούλιο Ανταγωνισμού του Βασιλείου του Μαρόκου

Στις 8 Νοεμβρίου 2023 στο πλαίσιο του προγράμματος Διδυμοποίησης (Twinning) «Renforcement des capacités institutionnelles du Conseil de la Concurrence du Royaume du Maroc» με το Συμβούλιο Ανταγωνισμού του Βασιλείου του Μαρόκου ("Conseil de la Concurrence du Royaume du Maroc") πραγματοποιήθηκε στο Μαρόκο (Μαρακές) διεθνές συνέδριο με θέμα «Βιώσιμη ανάπτυξη: ανταγωνιστική πρόκληση και μοχλός ανάπτυξης», το οποίο οργανώθηκε από το Συμβούλιο Ανταγωνισμού του Βασιλείου του Μαρόκου σε συνεργασία με την Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού και τις Αρχές Ανταγωνισμού της Πολωνίας και της Ιταλίας που εκπονούν το πρόγραμμα Διδυμοποίησης στο Μαρόκο. Αντικείμενο του συνεδρίου ήταν η βιώσιμη ανάπτυξη και συζητήθηκαν θέματα όπως οι επιπτώσεις της «πράσινης» οικονομίας στην

ανταγωνιστικότητα, η επίδραση της βιώσιμης ανάπτυξης στις παγκόσμιες αλυσίδες παραγωγής, η χρηματοδότηση της βιώσιμης ανάπτυξης καθώς και οι προκλήσεις που δημιουργούνται για τους καταναλωτές.

Στο συνέδριο συμμετείχαν εκπρόσωποι Διεθνών Οργανισμών (UNCTAD, BEUC), εκπρόσωποι της Κυβέρνησης, οργανισμών και επιχειρήσεων του Μαρόκου, αντιπροσωπείες Αρχών Ανταγωνισμού της ΕΕ και τρίτων χωρών, στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και διακεκριμένοι ακαδημαϊκοί διεθνούς κύρους. Στο συνέδριο συμμετείχαν και πραγματοποίησαν παρουσιάσεις ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού κ. Ιωάννης Λιανός και η Αντιπρόεδρος κα Χαρά Νικολοπούλου.

Περισσότερα για τις διεθνείς συνεργασίες και δράσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού μπορείτε να διαβάσετε στην [ειδική ιστοσελίδα](#) της.

7^η Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ανταγωνισμού ECN Digital Investigation & Artificial Intelligence στις 2 και 3 Οκτωβρίου 2023 στην Αθήνα

Στις 2 και 3 Οκτωβρίου 2023 πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα η 7η Συνεδρίαση της Ομάδας Εργασίας του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ανταγωνισμού (ECN) Digital Investigation & Artificial Intelligence στην οποία λαμβάνουν μέρος στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και οι εκπρόσωποι των Εθνικών Αρχών Ανταγωνισμού των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά στην Αθήνα κατόπιν απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και συνδιοργανώθηκε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο κτίριο της Τράπεζας της Ελλάδος. Η Ομάδα Εργασίας, που δημιουργήθηκε εντός του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ανταγωνισμού, για την Ψηφιακή Έρευνα και Τεχνητή Νοημοσύνη "DIAI" έχει σκοπό τη βελτίωση της αμοιβαίας ανταλλαγής πληροφοριών στον τομέα της Ψηφιακής Έρευνας (συμπεριλαμβανομένης της χρήσης εργαλείων eDiscovery

και IT Forensics) και τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης και συνεδριάζει κάθε εξάμηνο.

Στην 7η συνάντηση της Ομάδας Εργασίας συμμετείχαν άνω των 40 εκπροσώπων των Αρχών Ανταγωνισμού του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ανταγωνισμού και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής καθώς και εκπρόσωποι από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA) και την Δ/ση Εγκληματολογικών Ερευνών της Ελληνικής Αστυνομίας. Σημειώνεται ότι το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ανταγωνισμού (ECN) αποτελεί το επίσημο φόρουμ συζήτησης και συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Αρχών Ανταγωνισμού και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με στόχο την ομοιόμορφη εφαρμογή του ευρωπαϊκού δικαίου του ανταγωνισμού εντός της ενιαίας αγοράς. Η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού συμμετέχει ενεργά στις εργασίες του ECN και συνεργάζεται με άλλες Εθνικές Αρχές Ανταγωνισμού και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε γενικά ή τομεακά θέματα στο πλαίσιο των ομάδων εργασίας του ECN.

Επίσκεψη Εργασίας στελεχών της Γερμανικής Αρχής Ανταγωνισμού (Bundeskartellamt) στην Αθήνα στις 20-24 Οκτωβρίου 2023

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού (ΕΑ), στο πλαίσιο των δράσεων της για την προώθηση και την ενίσχυση του ανταγωνισμού, δέχτηκε επίσκεψη εργασίας 33 στελεχών της Γερμανικής Αρχής Ανταγωνισμού (Bundeskartellamt) στην Αθήνα, με πρωτοβουλία της Γερμανικής Αρχής Ανταγωνισμού. Η επίσκεψη εργασίας έλαβε χώρα από την Παρασκευή 20 έως και την Τρίτη 24 Οκτωβρίου 2023 με σκοπό την ενίσχυση των σχέσεων συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής και της Γερμανικής Αρχής Ανταγωνισμού.

Στο πλαίσιο της επίσκεψης οργανώθηκε επίσκεψη στη Νομική Σχολή του ΕΚΠΑ, με πραγματοποίηση παρουσιάσεων από διακεκριμένους καθηγητές του δικαίου του ανταγωνισμού. Στις 23 και 24 Οκτωβρίου η επίσκεψη εργασίας έλαβε χώρα στην έδρα της Επιτροπής Ανταγωνισμού στην Αθήνα, όπου πραγματοποιήθηκαν παρουσιάσεις από τον Πρόεδρο,

την Αντιπρόεδρο, μέλη της Ολομέλειας της ΕΑ και στελέχη της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της ΕΑ. Στόχος της επίσκεψης ήταν η ενημέρωση των στελεχών της Γερμανικής αρχής πάνω σε θέματα αναφορικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας του ελεύθερου ανταγωνισμού, τη νομολογία, την πρακτική της ΕΑ στην αντιμετώπιση και χειρισμό σημαντικών θεμάτων που άπτονται του δικαίου του ανταγωνισμού καθώς και η ανταλλαγή σχετικών εμπειριών και απόψεων μεταξύ των δύο Αρχών ανταγωνισμού, και η παρουσίαση των καινοτόμων δραστηριοτήτων της ΕΑ στους τομείς της ψηφιακής παρακολούθησης των αγορών, τη βιώσιμη ανάπτυξη κλπ.

Η πραγματοποίηση της επίσκεψης εργασίας εντάσσεται στα πλαίσια των εντατικών προσπαθειών που καταβάλλει τα τελευταία έτη η Ε.Α. για την ενίσχυση της συνεργασίας της με άλλες αρχές ανταγωνισμού σε διεθνές επίπεδο και τη διεθνή αναγνώριση του έργου της τα τελευταία έτη.

AGCM - International Conference “Competition, digital markets, investments. The leading role of Europe”

Στις 15 και 16 Σεπτεμβρίου 2023 διοργανώθηκε από την Αρχή Ανταγωνισμού της Ιταλίας στην Ρώμη, Διεθνές Συνέδριο AGCM με τίτλο “Competition, digital markets, investments. The leading role of Europe” Από την Επιτροπή Ανταγωνισμού συμμετείχε ο κ. Ιωάννης Λιανός Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Lear Competition Festival 27-29 Σεπτεμβρίου 2023

Στις 15-16/09/2023 ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού κος Ι. Λιανός συμμετείχε ως ομιλητής, κατόπιν πρόσκλησης, στο Διεθνές Συνέδριο «Ανταγωνισμός, ψηφιακές αγορές, επενδύσεις που πραγματοποιήθηκε στην Ρώμη.

ICN Annual Conference

Στις 18 – 20 Οκτωβρίου 2023 πραγματοποιήθηκε η Ετήσια Συνάντηση του ICN στην Βαρκελώνη. Από την Επιτροπή Ανταγωνισμού συμμετείχαν ο Πρόεδρος κος Ιωάννης Λιανός ως ομιλητές στο AEWG και ο κος Βασσάλος, Επικεφαλής Data Science team ως ομιλητής με θέμα «Digitalization: technologies and techniques for collecting and processing information in antitrust cases».

Lisbon Conference on Competition Law and Economics 8 - 9 Νοεμβρίου 2023

Στο πλαίσιο του εορτασμού της 20ης επετείου της, η Αρχή Ανταγωνισμού της Πορτογαλίας (Autoridade da Concorrência - AdC) διοργάνωσε την VI έκδοση του Συνεδρίου της Λισαβόνας, όπου διάσημοι εθνικοί και διεθνείς ειδικοί στο δίκαιο του ανταγωνισμού και τα οικονομικά συζήτησαν ορισμένα από τα πιο συναφή και μοντέρνα ζητήματα που αφορούν την πολιτική ανταγωνισμού. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού κος Ιωάννης Λιανός έλαβε μέρος ως ομιλητής σε panel σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 102 ΣΛΕΕ..

The
Lisbon
Conference

PORTUGUESE **COMPETITION** AUTHORITY

VI Hungarian Competition Law Forum, 21 Νοεμβρίου 2023

Στις 21 Νοεμβρίου 2023 ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού κος. Ι. Λιανός συμμετείχε ως κεντρικός ομιλητής (keynote speaker) στο VI Ουγγρικό Φόρουμ Δικαίου Ανταγωνισμού, που διοργανώθηκε από την Ουγγρική Αρχή Ανταγωνισμού και την Ουγγρική Ένωση Δικαίου Ανταγωνισμού. Το φόρουμ είναι μια από τις πιο αναγνωρισμένες εκδηλώσεις μεταξύ ειδικών και επαγγελματιών δικαίου ανταγωνισμού που ενδιαφέρονται για το δίκαιο ανταγωνισμού στην Ουγγαρία.

DG's meeting 22 - 23 Νοεμβρίου 2023:

Στις 22 – 23 Νοεμβρίου 2023 πραγματοποιήθηκε η Συνάντηση της DG COMP στην Βουδαπέστη όπου πήρε μέρος ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού κος Ι. Λιανός. Συζητήθηκαν και παρουσιάστηκαν τα παρακάτω θέματα:

20th anniversary of the law “On competition protection” in Albania 23-24 Νοεμβρίου 2023

Στις 23 – 24 Νοεμβρίου 2023 πραγματοποιήθηκε στα Τίρανα η Διεθνής διάσκεψη «20η επέτειος του νόμου «Για την προστασία του ανταγωνισμού» στην Αλβανία: ανεξαρτησία και ο ρόλος της αρχής στη ρυθμιστική μεταρρύθμιση, επιβολή, υπεράσπιση και προκλήσεις για την ένταξη στην ΕΕ». Το συνέδριο επικεντρώθηκε στην ανεξαρτησία της αρχής και στον ρόλο της στη ρυθμιστική μεταρρύθμιση, στην επιβολή του ανταγωνισμού τόσο στην αντιμονοπωλιακή νομοθεσία όσο και στις συγχωνεύσεις και εξαγορές, στην υπεράσπιση του ανταγωνισμού, στις προκλήσεις για την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στη διεθνή συνεργασία. Το συνέδριο συγκέντρωσε εκπροσώπους από τους ρυθμιστικούς φορείς, την Αλβανική κυβέρνηση, την ακαδημαϊκή κοινότητα και εκπροσώπους από ξένα και εθνικά εμπορικά επιμελητήρια, καθώς και συμμετέχοντες από το επιχειρηματικό περιβάλλον. Ο Πρόεδρος κ. Ιωάννης Λιανός συμμετείχε ως ομιλητής.

Second meeting of the High-Level Group on the Digital Markets Act - 27 Νοεμβρίου 2023:

Στις 27 Νοεμβρίου 2023 ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού κος Ι. Λιανός συμμετείχε στη Δεύτερη συνάντηση της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου για τις Ψηφιακές Αγορές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εκπροσωπώντας το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ανταγωνισμού.

OECD Competition Week, 4-8 Δεκεμβρίου 2023

Στις 4 – 8 Δεκεμβρίου 2023 πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι το OECD (ΟΟΣΑ) Competition Week. Από την Επιτροπή Ανταγωνισμού συμμετείχαν ως ομιλητές ο Πρόεδρος της Ε.Α. κ. Ι. Λιανός, η Αντιπρόεδρος Χ. Νικολοπούλου και ο εισηγητής κ. Ι. Στεφάτος.

